

Školní vzdělávací program

pro nižší stupeň osmiletého vzdělávacího cyklu

**Osmiletý vzdělávací program (1. – 4. ročník)
(zpracováno podle RVP ZV)**

Gymnázium, Pardubice, Dašická 1083

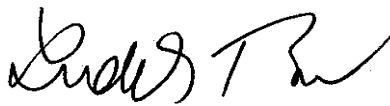

Základní charakteristika školy

Seznam studijních oborů :	79-41-K/41 – Gymnázium 79-41-K/81 – Gymnázium
Studijní forma vzdělávání:	denní
Název :	Gymnázium, Pardubice, Dašická 1083
Sídlo:	Dašická 1083, 530 03 Pardubice
Právní forma organizace :	Příspěvková organizace zřízená krajem
IČO:	48160989
DIČ:	248-48160989
REDIZO:	600012310
Telefon:	466 650 715 466 651 588
E-mail:	info@gypce.cz
Webové stránky.	www.gypce.cz
Ekonomické oddělení:	466 652 057
Školní jídelna:	466 652 277
Název zřizovatele:	Pardubický kraj
Sídlo zřizovatele:	Komenského náměstí 125 532 11 Pardubice
Kontakty:	Odbor školství, kultury a tělovýchovy Krajského úřadu Pardubického kraje tel.: 466 026 201 fax: 466 611 220 email: posta@pardubickykraj.cz
<u>Vedení školy :</u>	
Ředitel školy:	Mgr. Luděk Burian burian.luděk@gypce.cz
Statutární zástupce ředitele:	Mgr. Jana Herudková herudkova.jana@gypce.cz
Zástupce ředitele:	Mgr. Filip Petr petr.filip@gypce.cz

Platnost dokumentu od 1. 9. 2016 – č.j. GD129/2016
schválen Školskou radou

Mgr. Luděk Burian
ředitel školy

Obsah

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
VELIKOST ŠKOLY	4
VYBAVENÍ ŠKOLY	4
CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	5
PROPAGACE ŠKOLY NA VEŘEJNOSTI	5
PROJEKTY	6
SMLOUVY S INSTITUCEMI	8
SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI	9
ZAHRANIČNÍ POBYTY	9
2. CHARAKTERISTIKA ŠVP – NIŽŠÍ STUPEŇ OSMILETÉHO STUDIJNÍHO CYKLU	11
ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	11
PROFIL ŽÁKA PO UKONČENÍ NIŽŠÍHO STUPNĚ OSMILETÉHO STUDIA	11
ORGANIZACE PŘIJÍMACÍHO ŘÍZENÍ	12
ORGANIZACE MATURITNÍ ZKOUŠKY	12
VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	13
STRATEGIE K ZÍSKÁNÍ KOMPETENCE K UČENÍ	14
STRATEGIE K ZÍSKÁNÍ KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	15
STRATEGIE K ZÍSKÁNÍ KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	16
STRATEGIE K ZÍSKÁNÍ KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	16
STRATEGIE K ZÍSKÁNÍ KOMPETENCE OBČANSKÉ	17
STRATEGIE K ZÍSKÁNÍ KOMPETENCE PRACOVNÍ	18
ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	19
ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	20
PRAVIDLA A PRŮBĚH TVORBY, REALIZACE A VYHODNOCOVÁNÍ IVP	20
PRAVIDLA A PRŮBĚH TVORBY, REALIZACE A VYHODNOCOVÁNÍ PLÁNU PEDAGOGICKÉ PODPORY (PLPP)	21
ZÁČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	22
3. UČEBNÍ PLÁN PRO NIŽŠÍ STUPEŇ OSMILETÉHO STUDIJNÍHO CYKLU	38
POUŽITÉ ZKRATKY V UČEBNÍCH OSNOVÁCH	40
4. UČEBNÍ OSNOVY	41
4.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	41
4.2 ANGLICKÝ JAZYK	70
4.3 NĚMECKÝ JAZYK	89
4.4 FRANCOUZSKÝ JAZYK	96
4.5 RUSKÝ JAZYK	103
4.6 MATEMATIKA	111
4.7 FYZIKA	125
4.8 CHEMIE	140
4.9 BIOLOGIE	156
4.10 DĚJEPIS	177
4.11 OBČANSKÁ VÝCHOVA	185
4.12 ZEMĚPIS	203
4.13 INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA	217
4.14 ESTETICKÁ VÝCHOVA HUDEBNÍ	225
4.15 ESTETICKÁ VÝCHOVA VÝTVARNÁ	234
4.16 TĚLESNÁ VÝCHOVA	247
4.17 VOLITELNÉ PŘEDMĚTY	271
5. PRAVIDLA HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	279
HODNOCENÍ ŽÁKŮ	279
AUTOEVALUACE ŠKOLY	279
6. PŘÍLOHY	281
KLASIFIKAČNÍ ŘÁD GYMNÁZIA, PARDUBICE, DAŠICKÁ 1083	281

1. Charakteristika školy

Velikost školy

Gymnázium má 24 tříd, z toho 16 tříd s osmiletým studijním programem a 8 tříd se čtyřletým studijním programem. Maximální kapacita udávaná ve zřizovací listině je 1000 žáků. V současné době se počet žáků pohybuje kolem 730, tj. kapacita je využita na 73%.

Gymnázium je nedaleko centra města a je dobře dostupné MHD.

Vybavení školy

Školní rok 1976/77 byl 1. září zahájen v nové budově v Dašické ulici. Monoblok o 5 podlažích s učebnami, odbornými pracovny a laboratořemi byl postupně rozšířen o školní jídelnu, dvě tělocvičny, pavilon, sportovní hala a venkovní sportovní areál. Budova i její vybavení se neustále obnovuje a zdokonaluje. Byly vybudovány tři nové učebny pro výpočetní techniku, které jsou vybaveny počítači propojenými do počítačové sítě a na Internet. Stejným způsobem jsou vybaveny všechny kabinety a sborovna. Rostoucí zájem o kvalitní výuku cizích jazyků si vyžádal vybavení pěti jazykových učeben moderní audiovizuální technikou a interaktivní tabulí v jedné z učeben. Stejným způsobem se modernizuje výuka i ostatních předmětů, kde se stále více používají interaktivní tabule, dataprojektory, počítače a audiovizuální technika. V monobloku a v pavilonu byla proto vybudována multimediální učebna s interaktivní tabulí, počítači, dataprojektorem, satelitní technikou, audiovizuální technikou pro využití ve všech předmětech. Chceme postupně takto vybavovat i další učebny, aby se ve všech hodinách mohly uplatnit moderní způsoby výuky. Ve všech odborných učebnách jsou k dispozici počítače s připojením do sítě a na Internet a dataprojektory. Tři patra monobloku jsou věnována přírodním vědám. Ve 2. patře jsou odborné učebny pro fyziku, ve 3. patře pro biologii a ve 4. patře pro chemii. Jde vždy o pracovnu, laboratoř a posluchárnu. V předchozích letech byly moderně a účelně předělány učebny chemické laboratoře a fyzikální pracovna. V rámci projektu Podpora přírodovědného a technického vzdělávání v Pardubickém kraji byly zrenovovány laboratoře fyziky, biologie a pracovna chemie. V každé laboratoři mají žáci k dispozici sedm notebooků na zpracovávání naměřených výsledků pořízených měřicím systémem Vernier. Z prostředků nadace ČEZ byla vybavena učebna matematiky interaktivní tabulí s dataprojektorem, novým nábytkem a pomůckami na výuku stereometrie.

Ve škole jsou k dispozici malá a velká tělocvična a nářadovna - posilovna. Venkovní sportovní areál byl přebudován na víceúčelové sportoviště. Jeho součástí je hřiště s umělou trávou, dvěma kurty a sektory na atletiku.

Velké finanční náklady vyžaduje pravidelná údržba celé budovy, tělocvičen, sportovního areálu a školní jídelny.

Ve škole pracuje školní knihovna.

Velkým nedostatkem je neexistence auly pro veškerá společná setkání, což nelze žádným způsobem z finančních i dispozičních důvodů realizovat. Dalším nedostatkem je zázemí pro volný čas studentů.

Opatřením ke zvýšení bezpečnosti studentů i pedagogů bylo vybudování kamerového a přístupového systému ve škole.

Koordinátor environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) zabezpečuje environmentální výchovu.

Hygienické zázemí školy odpovídá standardu z doby postavení budovy. Dle našich finančních možností upravujeme a vybavujeme tyto prostory, aby odpovídaly moderním požadavkům v této oblasti.

Charakteristika pedagogického sboru

Počet zaměstnanců se každý rok mění v závislosti na proměnném počtu tříd. Dá se shrnout, že na škole působí zhruba 61 vyučujících, 15 nepedagogických pracovníků a 14 členů personálu ve školní jídelně. Zaměstnanci pracují na plný i na částečný úvazek.

Průměrný věk zaměstnance organizace se pohybuje v rozmezí 40 - 45 let a postupně dochází k omlazování pedagogického sboru (často z řad vlastních absolventů školy). Kvalifikovanost a aprobovanost pedagogického sboru je téměř 100%. Členové pedagogického sboru se zapojují dle nabídky do dalšího vzdělávání, popřípadě do rozšiřujícího studia na VŠ. Velká část pedagogického sboru využila nabídky SIPVZ a absolvovala další vzdělání v oblasti ICT (někteří dosáhli takového stupně kvalifikace, že se sami stali školiteli).

Na škole dlouhodobě působí výchovný a studijní poradce pro nižší i vyšší stupeň gymnázia. Žákům je podle potřeby k dispozici externí psycholog.

Ve spolupráci s Univerzitou Pardubice, Masarykovou univerzitou v Brně a ČVUT Praha škola pro své žáky organizuje přednášky a diskuse s předními odborníky.

Propagace školy na veřejnosti

- Spolupráce s výchovnými poradci a učiteli ZŠ, informační materiály, návštěva schůzek zákonných zástupců na některých ZŠ v průběhu října a listopadu

- Informace žákům ZŠ a jejich zákonným zástupcům se podávají ve dvou termínech na „Odpoledni otevřených dveří“
- Účast na prezentaci středních škol v IDEONU „Schola Bohemia“
- O přijímacím řízení, akcích školy, výsledcích našich žáků apod. pravidelně informujeme v médiích (noviny, rozhlas, webové stránky).
- Úzce spolupracujeme s některými vysokými školami hlavně v rámci přijímacího řízení
- Zajištění krajských olympiád jazykových, fyzikálních, matematických.

Veřejnost je každoročně informována o uplynulém školním roce prostřednictvím obsáhlé výroční zprávy a články, které vycházejí v denním tisku MF Dnes a Pardubický deník a pořady v ČR Radiožurnál.

Projekty

Grafika na počítači

Projekt je zaměřen na využití grafických programů ve výuce výtvarné výchovy ve čtvrtém ročníku osmiletých gymnázií. V tomto věku se objevuje tzv. „krize výtvarného projevu“. Žáci si uvědomují, že jejich schopnosti jim nedovolují výtvarně vyjádřit skutečnost a ztrácejí zájem o kreslení. Využití grafických programů je vhodný prostředek, jak žákům dát jinou příležitost k výtvarnému vyjadřování.

Pro tuto generaci žáků je počítač samozřejmým a hlavně snadno dostupným nástrojem, který umí ovládat lépe než štětec či tužku. S výslednou grafickou úrovní jsou spokojeni a znovu najdou možnosti, jak se výtvarně vyjadřovat, jak esteticky ztvárnit svoje představy. Zároveň se naučí kultivovanému grafickému projevu, který uplatní při pozdější tvorbě vlastních webových stránek během dalšího studia.

Projekt je realizován ve 4. ročníku osmiletého studia v hodinách Estetické výchovy výtvarné.

Matematika na počítači

Výuka matematiky metodou tužky a papíru má mnoho nevýhod. Matematika obsahuje úlohy, které mají velice složitou vizualizaci a kde je dlouhá doba od zadání k řešení. V prvním případě se nedostatek projeví u žáků, kteří nemají dobrou představivost. Ztratí šanci pochopit problém. Ve druhém případě vyžaduje dlouhý výpočet nutnost soustředit se jak na postup (co počítám), tak na numerické řešení (neudělat chybu). Díky této nutnosti žák ztrácí nadhled nad úlohou a topí se v komplikovaných výpočtech. Opět úlohy nepochopí. V obou případech se pak musí učit příklady zpaměti. Dalším problémem je, že při klasických hodinách se dá stihnout jen malé množství úloh.

Laboratoř fyziky

Laboratorní práce z fyziky jsou velmi dobrou příležitostí k rozvíjení ICT dovedností u žáků. Počítač zde slouží k přímému měření fyzikálních závislostí, k matematickému zpracování naměřených dat a k tvorbě protokolů jakožto prezentace výsledků.

V rámci tohoto projektu vznikly metodické návody konkrétních laboratorních prací především pro nižší stupeň gymnázia. Žáci s reálnými pomůckami naměří laboratorní práci a přímo v laboratoři vkládají údaje do připravených excelovských tabulek a okamžitě uvidí vznikající grafy. Výpočty prováděné na kalkulačkách nahradí počítač.

Návody k laboratorním pracím jsou přístupné na webu školy a žáci k nim mají přístup. Na monitoru studují postup doplněný o fotografie pomůcek a sestavených aparatur.

Vedle fyzikálního vzdělávání touto formou žáci pronikají i do využití výpočetní techniky. Naučí se vytvářet protokoly za použití Wordu a Excelu, jde o klíčovou kompetenci užitečnou obecně pro prezentaci jakýchkoli výsledků.

Detekce kosmického záření

Projektu předcházela půlroční přípravná fáze, kdy probíhaly konzultace s pracovníky ÚTEF (Ústav technické a experimentální fyziky ČVUT) a Gymnáziem v Kladně. V srpnu 2005 navštívili naše gymnázium profesori kanadské univerzity v Albertě, aby se seznámili s úrovní výuky fyziky na škole, která bude zapojena do projektu. Během schůzky jsme konzultovali technické podrobnosti. Dle jejich vyjádření byli velice spokojeni.

Vznikl dvouletý projekt, který souvisí s moderním směrem základního výzkumu detekce kosmického záření, které je neprobádané a je mu ve světě věnována velká pozornost. Primární kosmické záření vyvolá po vstupu do atmosféry sekundární měřitelnou spršku částic. Hlavním cílem projektu CZELTA je vybudování rozsáhlé sítě měřicích stanic těchto spršek na středních školách, které budou nepřetržitě zaznamenávat a počítačově zpracovávat naměřená data. Projekt je dále zaměřen na osvojování a rozvoj informační gramotnosti žáků, na výuku informatiky a na využití internetu. Hlavním úkolem žáků bude obsluha stanic a zpracování experimentálních dat z celé sítě. Projekt je zatím národní a v budoucnosti chceme, aby se stal mezinárodním (v rámci EU i mimo EU - Kanada).

Zvyšování znalostí žáků je založeno na jejich přímém zapojení do projektu, který používá výpočetní techniku v plné šíři. Projekt spojuje střední a vysoké školy. Projekt umožní zapojení žáků do řešení záhad kosmického záření.

Některé aspekty z projektu jsou součástí projektového týdne v tercii, kdy se žáci učí z naměřených dat získat základní informace.

Žáci ze čtyřletého a vyššího gymnázia se mohou zapojit do projektu pomocí prací SOČ a technických projektů.

Nové cesty k přírodovědnému a technickému vzdělávání (UK Praha)

Projekt se snažil řešit kritický nedostatek kurzu dalšího vzdělávání pro učitele přírodovědných a technických předmětů, zejména kurzů, které zdůrazňují vzájemnou propojenost těchto oborů a promítají ji do oblasti života jedince i společnosti v širších souvislostech (ochrana životního prostředí, idea udržitelného rozvoje). Pět kombinovaných, vzájemně propojených kurzů (biologie, geografie, fyzika, chemie a technické předměty) bylo posíleno o některé environmentální aspekty a nové metody smysluplné práce s informacemi a informačními technologiemi.

Tento projekt byl spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky. Realizátorem projektu byla Univerzita Karlova v Praze Matematicko-fyzikální fakulta.

Naše gymnázium bylo vybráno do projektu jako školící středisko. Z naší školy se zapojili 4 pracovníci s projektem s názvem Laser ve fyzice, chemii, zeměpisu a ICT, propojující tyto předměty.

Dětský parlament a Studentský parlament

Projekt města Pardubice, kdy žáci jsou zváni na radnici na besedy na různá témata týkající se města – zdravotní péče, hasičský záchranný sbor apod. Dětský parlament je určen pro žáky nižšího gymnázia, Studentský pro žáky vyššího stupně osmiletého gymnázia a pro čtyřleté gymnázium.

Evropský parlament mládeže

Jde o projekt, kdy družstva žáků simulují jednání v parlamentu. Diskutuje se o aktuálních politických otázkách. Jednání probíhají v anglickém jazyce. Družstvo, které je vítězem v Národní výběrové konferenci, reprezentuje ČR na mezinárodní úrovni. Naše družstvo se pravidelně účastní této soutěže.

Projekty rozšiřují možnosti výuky, proto se snažíme vyhledávat nabídky vysokých škol, analyzovat je a pak motivovat naše žáky, aby se zapojili.

Smlouvy s institucemi

Smlouva „Partnerství ve vzdělávání“

Gymnázium uzavřelo smlouvu s Masarykovou univerzitou v Brně „Partnerství ve vzdělávání“. Jde o navázání užšího kontaktu naší školy s univerzitou s cílem budovat prostor pro diskuzi o společných zájmech, pečovat o nadané žáky, radit žákům při volbě studia, zajistit jejich úspěšný přechod do

terciárního vzdělávání a spolupracovat v oblasti celoživotního vzdělávání pedagogů.

Podobnou smlouvu jsme uzavřeli s Ústavem teoretické a experimentální fyziky ČVUT v Praze. Jde o navázání užšího kontaktu naší školy s ÚTEF s cílem spolupracovat na projektu Detekce kosmického záření CZELTA, pečovat o nadané žáky v oblasti přírodních věd, pomáhat při realizaci SOČ a odměňovat nejúspěšnější žáky v těchto oborech.

I dále budeme hledat vhodné nabídky ostatních vysokých škol, abychom poskytli našim žákům možnosti rozvíjet jejich schopnosti, zapojit se do zajímavých projektů, na které by gymnázium samo nedosáhlo, a také zprostředkovat žákům rozšířené dny otevřených dveří na VŠ s komplexnější prohlídkou.

Smlouva o spolupráci v rámci projektu „Podpora nadaných studentů - Nadaná mládež“ s ÚTEF ČVUT

Předmětem této smlouvy je závazek smluvních stran v rámci projektu „Podpora nadaných studentů - Nadaná mládež“ společným postupem podporovat nadané žáky v oblasti přírodních věd a spolupracovat se zaměstnanci gymnázia při rozvoji výuky přírodních věd.

Spolupráce se zákonnými zástupci

Při škole je (podle zákona) zřízena Školská rada. Školská rada má tři členy.

Zákonní zástupci studentů spolupracují s vedením školy prostřednictvím pravidelných schůzek SPG (Sdružení přátel gymnázia), kde získávají informace a mohou ovlivnit dění ve škole. Zákonní zástupci se mohou pravidelně seznamovat se studijními výsledky a absencí svých dětí prostřednictvím internetových žákovských knížek.

Zahraniční pobyty

Výměna s gymnáziem v bavorském Buxheimu

Ve školním roce 2008/2009 jsme navázali spolupráci s německým gymnáziem. Cílem desetidenní výměny žáků je podpora výuky 2. cizího jazyka – němčiny. Po úspěšné výměně jsme se dohodli na pokračování i v dalších školních letech.

Pobyt ve Velké Británii

Každý rok pořádáme pro zájemce osmi až desetidenní pobyt ve Velké Británii. Žáci bydlí v rodinách, aby si procvičili a zdokonalili svoji znalost anglického jazyka. Součástí je poznávání kultury a života ve Velké Británii.

Pobyt ve Francii

Každý rok se mohou žáci třetího ročníku nižšího gymnázia účastnit výměnného pobytu s francouzskou školou Saint-Joseph. Výměna probíhá v anglickém jazyce. Cílem akce je zdokonalení v předmětech cizí jazyk (Aj) a další cizí jazyk (F). Žáci bydlí v rodinách, a poznávají tak francouzský životní styl.

2. Charakteristika ŠVP – nižší stupeň osmiletého studijního cyklu

Zaměření školy

Škola obecně nabízí všeobecné vzdělání ukončené maturitní zkouškou a již mnoho let zabezpečuje kvalitní přípravu budoucích vysokoškolských studentů na všech typech vysokých škol.

Pro nižší stupeň osmiletého gymnázia je charakteristické účelné rozložení základního učiva společného se ZŠ a rozumné zastoupení všech forem výuky. Škola umožní všem žákům získat dostatečné všeobecné znalosti a dovednosti ve všech všeobecně vzdělávacích předmětech a odborné znalosti ve všech zvolených volitelných předmětech.

Během celého studia je kladen důraz na vlastní zodpovědnost žáků za své vzdělání a budoucí úspěšnost u maturitní zkoušky a při studiu na vysoké škole.

ŠVP je zpracován podle RVP ZV (nižší stupeň gymnázia) a vyhovuje všem jejím požadavkům.

Během studia je kladen důraz na souvislosti a mezioborové vztahy, na výuku cizích jazyků. Prvním cizím jazykem je jazyk anglický. Další cizí jazyk si žák volí pro studium od třetího ročníku z aktuální nabídky. Možnosti jsou zpravidla jazyk německý, jazyk francouzský a jazyk ruský. Výuka jazyka je zahájena pouze při dostatečném počtu zájemců.

Je zachována klasická nabídka předmětů – bez integrace, je však kladen velký důraz na provázanost učebních osnov ve všech předmětech.

ŠVP žákům poskytuje větší motivaci ke studiu díky možnosti pracovat s žáky v mladším věku, trvalejší a hlubší pracovní návyky, častější projektovou výuku a lepší znalost cizích jazyků díky dlouhodobější práci s žáky stejné úrovně.

Profil žáka po ukončení nižšího stupně osmiletého studia

Žáci jsou po absolvování čtvrtého ročníku – posledního ročníku povinné školní docházky – vybaveni znalostmi, které odpovídají všem požadavkům RVP ZV ve všech vzdělávacích oblastech a získávají na výročním vysvědčení doložku o získání základního vzdělání. Některé jejich znalosti dokonce tyto požadavky převyšují a žáci jsou připraveni úspěšně postoupit na vyšší gymnázium.

Žáci během studia získají návyky a dovednosti potřebné pro práci s více zdroji informací, týmovou práci, schopnost prezentace výsledků, schopnost diskuse.

Podrobnější informace lze nalézt v kapitole Výchovné a vzdělávací strategie.

Organizace přijímacího řízení

Žáci z 5. třídy ZŠ jsou přijímáni do 1. ročníku nižšího stupně osmiletého gymnázia, žáci z 9. třídy ZŠ jsou přijímáni do 1. ročníku čtyřletého studia.

Přijímací řízení se řídí platnými vyhláškami a předpisy. Ředitel gymnázia zveřejní na webových stránkách gymnázia www.gypce.cz nejvyšší počet přijímaných uchazečů a dále stanoví jednotná kritéria pro všechny uchazeče v jednotlivých kolech přijímacího řízení do příslušného oboru pro daný školní rok.

Organizace maturitní zkoušky

Maturitní zkouška probíhá v souladu s platným školským zákonem a příslušnou vyhláškou MŠMT. Ředitel gymnázia zveřejní na webových stránkách školy www.gypce.cz podrobné informace k organizaci maturitních zkoušek pro daný školní rok.

Maturitní zkouška se skládá ze dvou částí – společné (státní) a profilové (školní). Aby žák uspěl u maturity, musí úspěšně složit povinné zkoušky obou těchto částí.

Povinné i nepovinné zkoušky společné části konají žáci v jedné úrovni, která odpovídá základní úrovni obtížnosti podle katalogů požadavků.

Konkrétní podmínky pro konání profilových zkoušek vydává ředitel školy v každém školním roce dle platných předpisů

Nabídka předmětů pro profilovou zkoušku:

- český jazyk a literatura
- anglický jazyk
- německý jazyk
- francouzský jazyk
- španělština
- ruský jazyk
- základy společenských věd
- biologie
- fyzika
- chemie
- dějepis
- zeměpis
- matematika

- deskriptivní geometrie
- programování

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie jsou společné strategie, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí na úrovni školy, tj. postupy, metody, formy práce, aktivity a pravidla uplatňovaná všemi pedagogy. Tyto strategie představují společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, které jsou souborem předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot podstatných pro uplatnění v životě. Jsou základem rozvoje předpokladů pro jejich celoživotní vzdělávání.

Největším přínosem naší školy je to, že umožňujeme žákům kvalitní přípravu pro další náročné studium na střední škole a následně na VŠ. K povinnému společnému, všeobecnému základu, který vytváří předpoklady pro pozdější flexibilní uplatnění na trhu práce, nabízíme široký systém volitelných předmětů, jenž umožňuje specializaci a kvalitní přípravu žáka v oboru jeho zájmu a dalšího zaměření

Obecně jsou ve výuce v naší škole ve vhodném poměru zastoupeny jak klasické metody výuky, tak metody moderní. Jde zejména o

- podporu výuky pomocí didaktické techniky,
- diskuse,
- samostatné a týmové projekty,
- projekty v cizím jazyce
- dlouhodobou samostatnou práci,
- prezentaci a obhajobu výsledků,
- praktickou výuku (adaptační pobyt, exkurze).

Ve výuce je kladen důraz na vlastní zodpovědnost žáků za své vzdělání a výsledky svého studia.

Učební plán a osnovy předmětů jsou sestaveny s důrazem na vztahy a souvislosti mezi předměty.

Škola nabízí další aktivity pro volný čas žáků formou nepovinných předmětů.

Žáci mají možnost podílet se na řízení a organizaci školního života prostřednictvím studentské rady.

Běžně používanými strategiemi na nižším stupni gymnázia jsou zejména:

- a) frontální výuka - je zařazena v každém ročníku studia
- b) pamětné učení, zvládnutí faktů - žáci jsou vedeni k poznání, že k pochopení učiva je třeba dostatečné množství znalostí

- c) laboratorní práce - jsou zařazovány průběžně v předmětech biologie, fyzika, chemie
- d) adaptační pobyt pro žáky prvního ročníku - probíhá na začátku studia, zpravidla v září, délka trvání je 5 – 7 dní, jeho hlavním cílem je utvoření třídního kolektivu a seznámení žáků mezi sebou a s vyučujícími, se školním psychologem a výchovným poradcem
- e) projektový týden - je zařazen pro žáky všech ročníků nižšího gymnázia, pro každý ročník je zadáno centrální téma, důraz je kladen na řešení problému v týmu, mezipředmětové vztahy a na prezentaci výsledků, je zařazován v předem známých termínech – změna vyučování (exkurze, praktická výuka, výzkum v terénu, samostatná a týmová práce žáků, prezentace výsledků)
- f) předmětové soutěže (olympiády, SOČ, AMAVET, soutěže vyhlašované MŠMT a dalšími organizacemi) - je podporována účast žáků ve všech předmětových soutěžích, výsledky jsou zaznamenávány, prezentovány na internetových stránkách školy, na závěr školního roku jsou nejúspěšnější účastníci odměňováni
- g) sportovní soutěže - škola se pravidelně zúčastňuje sportovních soutěží škol

Vzdělávací metody používané při realizaci ŠVP jsou v kompetenci jednotlivých učitelů školy, pokud nejsou v rozporu s cíli a záměry školy. Vyučovací metody volí učitel tak, aby vyhovovaly nejen jeho stylu práce, ale především aby motivovaly žáky k aktivní činnosti a zájmu o získávání informací v daném oboru. Při volbě použitých metod musí mít učitel na paměti, že stereotyp může otupit zájem žáků. Možnost použití moderních metod vyučování je na škole podporována kvalitním materiálním zabezpečením (moderní vyučovací pomůcky – dataprojektory, interaktivní tabule,...) a zapojením učitelů do SIPVZ.

Naším cílem není pouze předávat žákům hotové vědomosti. Snahou, která prochází celým obdobím žákova studia na Gymnáziu, Pardubice, Dašická 1083, je působit na žáka i v oblasti jeho postojů, názorů a dovedností a tím soustředěně rozvíjet všechny jeho klíčové kompetence.

Naše gymnázium používá k utváření klíčových kompetencí následující konkrétní výchovné a vzdělávací strategie:

Strategie k získání kompetence k učení

- a) žáky směřujeme k uvědomění si nutnosti studia a celoživotního vzdělávání, k osvojení si pozitivního vztahu k učení, ke sledování svých pokroků v jednotlivých dovednostech
- b) učíme žáky uvádět věci do souvislostí a návaznosti na ostatní předměty a situace každodenního života

- c) odlišujeme základní a rozšiřující učivo, které používáme k motivaci žáků, využíváme praktických a vhodných příkladů k prezentaci učiva, podporujeme tvořivost a aktivitu žáků zadáváním problémových úloh
- d) v prvních ročnících organizujeme výuku tak, aby si žáci uvědomili důležitost vhodné strategie učení, seznamujeme žáky s algoritmizací činností, dbáme na přesné pochopení a užívání termínů, znaků, symbolů a jednotek, směřujeme žáky k přesné prezentaci toho, co se naučili (referáty, ústní zkoušení, písemné práce apod.)
- e) v hodinách směřujeme žáky k samostatné práci, experimentování a ke kritickému postoji k výsledkům práce, při vhodných příležitostech využíváme formy samostudia, směřujeme žáky k racionální práci s textem, zadáváním samostatných prací směřujeme žáky k zobecňování a formulaci závěrů
- f) směřujeme žáky k co nejširší orientaci ve zdrojích informací a k aktivnímu výběru vhodných zdrojů informací (atlasy, encyklopedie, internet, noviny, televize), upozorňujeme je na nutnost kritického přístupu k těmto zdrojům a vytváříme u nich schopnost posuzovat tyto zdroje z hlediska jejich hodnověrnosti; žáci se učí pracovat s multimediální technikou, s novými softwarovými produkty
- g) využíváme dovedností i zájmu žáků a podporujeme jejich aktivity mimo vyučování, věnujeme individuální péči nadaným žákům při přípravě na soutěže, organizujeme odbornou pomoc pro účastníky soutěží
- h) směřujeme žáky k uvědomění si důležitosti schopnosti komunikovat několika cizími jazyky pro další studium i praktický život, učitelé využívají zahraničních exkursí jako motivace k učení cizímu jazyku

Strategie k získání kompetence k řešení problémů

- a) při řešení individuálních i skupinových úkolů podněcujeme žáky k tomu, aby si samostatně vyhledávali informace nutné k úspěšnému vyřešení zadaných úloh, jde nám o využití všech dostupných informačních zdrojů
- b) při realizaci samostatných úkolů směřujeme žáky k tomu, aby své prezentované závěry a názory dovedli efektivně obhájit v diskusi se spolužáky. Názory vyslovujeme kultivovaně, kulturně a nekonfrontačně
- c) směřujeme žáky k hledání různých řešení problémů, motivujeme žáky problémovými úlohami ze života, při výuce zařazujeme úlohy z praxe, při jejichž řešení směřujeme žáky k dovednosti rozpoznat a analyzovat problémy
- d) při řešení úloh směřujeme žáky k aplikaci teoretických poznatků
- e) zařazujeme do výuky projekty, při kterých žáci sami hledají vlastní způsoby a možnosti realizace, radíme žákům jak vyhledávat informace nutné pro řešení zadaného problému

- f) zadáváme k řešení jednoduché problémové situace, které se vyskytují v cizojazyčném prostředí, Učíme strategii, jak vyjádřit myšlenku i bez dostatečné slovní zásoby
- g) při vhodných příležitostech využíváme skupinové práce, debaty na aktuální kulturní, politická a společenská témata, věnujeme pozornost současným problémům a diskutujeme s žáky o jejich možných řešeních
- h) směřujeme žáky k poučení se z chyb svých i cizích
- i) podle schopností se žáci zapojují do odborných soutěží, směřujeme žáky k samostatné tvořivé práci v oblasti jejich zájmu prostřednictvím referátů a dalších forem samostatné prezentace

Strategie k získání kompetence komunikativní

- a) směřujeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými, učíme je vhodnou formou argumentovat a obhajovat svůj názor při diskusích na vhodná témata
- b) rozvíjíme schopnost naslouchat a vhodně reagovat na názory jiných, schopnost respektovat odlišné názory ostatních
- c) vybízíme žáky k samostatnému formulování vlastního názoru a oceňujeme míru jeho kultivovanosti
- d) učíme žáky vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně v ústním i písemném projevu
- e) směřujeme žáky k využívání moderních informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, k samostatnému získávání informací, podporujeme rozvoj komunikace pomocí internetu a ostatních komunikativních prostředků.
- f) směřujeme žáky k porozumění různým typům textů a mediálních sdělení, obrazových materiálů atd.
- g) oceňujeme snahu vyjádřit se v cizím jazyce při komunikaci s učitelem či spolužáky.
- h) učíme žáky nebát se mluvit před ostatními
- i) směřujeme žáky k přesnému a logickému vyjadřování.
- j) učíme žáky prezentovat výsledky své práce /referáty, písemné práce, prezentace apod./
- k) motivujeme žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali
- l) poskytujeme žákům dostatečný prostor k jejich vlastnímu kulturnímu, uměleckému projevu

Strategie k získání kompetence sociální a personální

- a) důsledně vyžadujeme dodržování dohodnutých pravidel chování (školní řád, pravidla pro práci v laboratořích)
- b) zaujíme rozhodné stanovisko ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- c) upozorňujeme na nevhodné chování mezi žáky a důrazně podporujeme dobré vztahy mezi nimi
- d) žáky směřujeme ke vzájemnému respektování a ochotě pomáhat ostatním
- e) podporujeme vzájemnou pomoc mezi žáky
- f) oceňujeme jejich schopnost objektivně ohodnotit výsledky vlastní i výsledky druhých
- g) upevňujeme mezilidské vztahy organizováním společných akcí pro žáky /exkurze, soutěže/
- h) při vyučování využíváme práce ve dvojicích a ve skupinách, učíme žáky hodnotit práci vlastní, práci celé skupiny a ostatních spolužáků
- i) využíváním skupinové práce učíme žáky spolupracovat

Strategie k získání kompetence občanské

- a) seznamujeme studenty se společenskými problémy, které se mohou objevit i ve škole (šikana, diskriminace...). Diskutujeme o řešení již vzniklých problémů, tím učíme toleranci, spravedlnosti, ochotě naslouchat druhému, schopnosti zastat se slabšího
- b) projekty zaměřujeme občansky a společensky (Příroda Pardubicka, Naše město...)
- c) pracujeme s texty a nahrávkami, které se týkají také aktuálních sociálních, společenských, kulturních a ekologických problémů, ke kterým žáci mají příležitost vyjádřit své vlastní stanovisko
- d) projekty o přírodních a kulturních památkách vychováváme k úctě ke kulturnímu dědictví a k pozitivnímu zájmu o okolí
- e) prací ve studentské radě se žáci seznamují se svými právy a povinnostmi, jsou zapojováni do řešení problémů týkajících se chodu školy, vyjadřují se ke školnímu řádu, ve třídě volí samosprávu
- f) zapojujeme žáky do charitativních aktivit (např. Bílá pastelka, Červená stužka, Květinový den, adopce na dálku...), čímž je učíme soucitu, empatii, ochotě pomáhat
- g) pořádáme exkurze do zahraničí, v rodinách se účastníci seznamují s jiným životním stylem, odlišným kulturním prostředím, jinými tradicemi a zvyky, učí se zde praktické samostatnosti
- h) směřujeme žáky k otevřenosti, upřímnosti, nebát se zeptat, nestydět se za chyby, tolerovat ostatní názory a chyby
- i) na základě historického kontextu směřujeme žáky k pochopení principu evropanství

- j) žáci navštíví v průběhu školního roku alespoň jeden koncert nebo kulturní představení, seznámí se s chováním na takových akcích
- k) učíme žáky poznávat vztahy mezi vývojem společnosti a vývojem umění a kultury
- l) klademe důraz na ohleduplnost a úctu k druhým, zdvořilost, kulturní vystupování a slušné chování k druhým lidem.
- m) dbáme na dodržování pravidel chování ve škole
- n) v žácích vytváříme pocit hrdosti na vlastní školu (reprezentace školy na výletech, exkurzích, v soutěžích a olympiádách)
- o) učitel kladе důraz na mezipředmětové vztahy a důsledky lidských činností
- p) směřujeme žáky k pochopení základních ekologických souvislostí a k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí. Při práci v laboratoři dbáme na bezpečnost práce, směřujeme žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních
- q) směřujeme žáky k uvědomění si odlišností jiných kultur, ale zároveň k toleranci a respektu vůči těmto odlišnostem – na gymnáziu studují zahraniční studenti a zvyšuje se počet žáků jiných národností
- r) směřujeme žáky k pochopení zásad fungování moderní občanské společnosti
- s) vysvětlujeme žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví
- t) budujeme v žácích pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost

Strategie k získání kompetence pracovní

- a) žáci plní různé druhy úkolů a činností, jejichž náročnost postupem do vyšších ročníků stoupá
- b) na příkladech žákům ukazujeme nutnost znalosti cizího jazyka v budoucí profesi
- c) vytváříme u žáků pracovní návyky, snažíme se u nich upevnit pocit odpovědnosti za výsledky vlastní práce
- d) směřujeme žáky k dodržování pravidel bezpečného chování ve škole i mimo ni
- e) motivujeme žáky k samostatné práci se slovníky, jednoduchými autentickými materiály či příručkami a tím k samostatnému získávání informací v cizím jazyce
- f) směřujeme žáky ke kvalitnímu provedení práce
- g) pracovní kompetence rozvíjíme při řešení zadaných úkolů, při výuce v laboratořích, učíme žáky používat základní vybavení laboratoří, přístroje za dodržení pravidel bezpečnosti práce
- h) oceňujeme snahu o provedení práce v co nejlepší kvalitě

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba

- se zdravotním postižením (tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování)
- se zdravotním znevýhodněním (zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání)
- se sociálním znevýhodněním

Speciální vzdělávací potřeby žáků zjišťuje školské poradenské zařízení. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělávání umožní, a na poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení.

Pro žáky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním se při přijímání ke vzdělávání a při jeho ukončování stanoví vhodné podmínky odpovídající jejich potřebám.

Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se individuálně přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Délku středního vzdělávání může ředitel školy ve výjimečných případech jednotlivým žákům se zdravotním postižením prodloužit (nejvýše však o dva školní roky).

Žáci se zdravotním postižením mají při vzdělávání právo užívat speciální učebnice a speciální didaktické a kompenzační učební pomůcky bezplatně poskytované školou.

Pro žáky s diagnostikovanými zdravotními omezeními a oslabeními v případě potřeby a dostatečného počtu žáků může být otevřen předmět zdravotní tělesná výchova.

Pokud zákonní zástupci žáka doloží jeho speciální vzdělávací potřeby (vrcholový sport, zahraniční studijní pobyty, studium cizinců, zdravotní či jiná omezení), snaží se škola vytvářet vhodné podmínky k úspěšnému zvládnutí studia formou

- studia podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP)
- přerušení studia
- uvolnění z vyučování některého předmětu
- odložení klasifikace
- individuálního přístupu (včetně individuální konzultace) apod.

Při zabezpečování výuky žáků s diagnostikovanými formami určité dysfunkce škola spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou. Ve škole je zřízeno externí pracoviště školního psychologa. Vzájemnou

koordinaci práce jednotlivých vyučujících zabezpečuje v takovém případě třídní učitel, výchovný poradce a vedení školy.

U žáků se sociálním znevýhodněním spolupracujeme se sociálním odborem města Pardubice. Sdružení přátel Gymnázia Pardubice přispívá sociálně znevýhodněným žákům na výdaje ve výši 50%. Jde o finanční pomoc, která těmto žákům umožní zúčastnit se adaptačního pobytu, lyžařského a sportovního kurzu.

Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola vytváří v souladu se školským zákonem podmínky pro rozvoj talentovaných žáků.

K rozvoji jejich nadání může ředitel školy odlišně upravit organizaci vzdělávání.

Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka na žádost zákonného zástupce či samotného mimořádně nadaného zletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Součástí žádosti žáka, který plní povinnou školní docházku, je vyjádření školského poradenského zařízení a praktického lékaře pro děti a dorost. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek ze vzdělávacího obsahu nebo části vzdělávacího obsahu ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

Ředitel školy může s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit nezletilému žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na žádost jeho zákonného zástupce a zletilému žákovi na jeho žádost vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP

Individuální vzdělávací plán se zpracovává na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Individuální vzdělávací plán obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka. V individuálním vzdělávacím plánu jsou dále uvedeny zejména informace o

- a) úpravách obsahu vzdělávání žáka,
- b) časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání,
- c) úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka,
- d) případné úpravě výstupů ze vzdělávání žáka.

Individuální vzdělávací plán dále obsahuje jméno pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

Individuální vzdělávací plán je zpracován nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka.

Škola seznámí s individuálním vzdělávacím plánem všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka, není-li žák zletilý, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Poskytování vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu a poskytuje žákovi, zákonnému zástupci žáka a škole poradenskou podporu. V případě nedodržování opatření uvedených v individuálním vzdělávacím plánu informuje o této skutečnosti ředitele školy.

Pro změny v individuálním vzdělávacím plánu se použijí obdobně ustanovení týkající se zpracování individuálního vzdělávacího plánu, seznámení s ním, poskytování vzdělávání podle něho a vyhodnocování jeho naplňování.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánu pedagogické podpory (PLPP)

Plán pedagogické podpory zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu.

Plán pedagogické podpory škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

Poskytování podpůrných opatření škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata představují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou součástí základního vzdělávání. Tématické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení předmětů. Na nižším stupni našeho gymnázia nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do stávajících vyučovacích předmětů. V některých předmětech realizujeme jejich obsah formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Seznam projektů v projektovém dni a v projektových týdnech pro jednotlivé ročníky:

	Projektový den	Projektový týden
1. ročník	Dopravní výchova	Příroda Pardubicka
2. ročník	Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí	Naše město
3. ročník	Obrana vlasti Korupce	Svět techniky
4. ročník	Zdraví (sexuální výchova, rodina, ochrana před nemocemi aj.)	Voda

Poznámka:

- Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí ve 2. ročníku je součástí projektového týdne Naše město (Bezpečí v našem městě).

Projektový den : Dopravní výchova

Předmět : občanská výchova, fyzika, český jazyk a literatura, tělesná výchova

Ročník : 1. ročník osmiletého studia

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy • aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, diskutuje o příčinách dopravních nehod a o jejich předcházení, argumentuje pro správné řešení situací • cíleně používá bezpečnostní a ochranné prvky – jako chodec, cyklista • v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	Dopravní hřiště – dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity Beseda se členy Městské policie – bezpečnost v dopravě, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)	PT 1.1Rozvoj schopností poznávání, 1.3Seberegulace a sebeorganizace, 1.7Mezilidské vztahy, 1.8Komunikace, 1.10Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Projektový den : Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí
Předmět : občanská výchova, zeměpis, český jazyk a literatura, tělesná výchova
Ročník : 2. ročník osmiletého studia

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi • uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Beseda se členy HZS mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	PT 1.1Rozvoj schopností poznávání, 1.3Seberegulace a sebeorganizace, 1.5Kreativita, 1.7Mezilidské vztahy, 1.8Komunikace, 1.10Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, 5.1Ekosystémy, 5.2Základní podmínky života, 5.3Lidské aktivity a problémy životního prostředí, 5.4Vztah člověka k prostředí	

Projektový den : Obrana vlasti. Korupce

Předmět : občanská výchova, dějepis, český jazyk a literatura

Ročník : 3. ročník osmiletého studia

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
- vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomoci v situacích ohrožení a obrany státu - posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu - popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích - objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	Beseda se členy Armády ČR Obrana státu Mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, jejich výhody Významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.) Významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení	PT 1.1Rozvoj schopností poznávání, 1.3Seberegulace a sebeorganizace, 1.6Poznávání lidí, 1.7Mezilidské vztahy, 1.8Komunikace, 1.10Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, 2.2Občan, občanská společnost a stát, 2.4Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, 3.3Jsme Evropané, 4.5Princip sociálního smíru a solidarity	
- uvede příklady korupčního jednání - diskutuje o příčinách, důsledcích a řešení korupčního jednání v konkrétních situacích	Protiprávní jednání – korupce, trestní postizitelnost		

Projektový den : Zdraví (sexuální výchova, rodina, ochrana před nemocemi aj.)

Předmět : občanská výchova, biologie, český jazyk a literatura

Ročník : 4. ročník osmiletého studia

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví • vysvětlí, proč zákon stanovuje věkovou hranici pro beztržný pohlavní styk • charakterizuje odpovědné sexuální chování • vysvětlí, které hygienické postupy a preventivní činnosti podporují reprodukční zdraví • charakterizuje zásady odpovědného chování v oblasti sexuality na elektronických médiích; uvede postup v konkrétních modelových případech • vymezí a vysvětlí rizika předčasného a nechráněného pohlavního styku • spojuje význam sexuality/pohlavnosti především s perspektivním vztahem, manželstvím, založením rodiny, plánovaným rodičovstvím	Beseda se členy Městské policie sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost; promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	PT 1.1 Rozvoj schopností poznávání, 1.3 Seberegulace a sebeorganizace, 1.4 Psychohygiena, 1.7 Mezilidské vztahy, 1.8 Komunikace, 1.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Projektový týden : Příroda**Předmět : biologie, český jazyk a literatura, anglický jazyk, estetická výchova, zeměpis****Ročník : 1. ročník osmiletého studia**

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Během exkurze poznává jednotlivé druhy živočichů, seznamuje se s životními podmínkami a místem jejich výskytu. • Součástí exkurze je výukový program zoologické zahrady, žák zpracuje připravený protokol a vyřeší zadané úkoly.	Zoologická zahrada Praha Výukový program : Plazi Šelmy Etologie živočichů	PT 1.1Rozvoj schopností poznávání, 1.10Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, 5.2Základní podmínky života Z – geografické rozšíření živočichů	
• Spolupracuje při výkladu ekologické problematiky o ohrožených druzích • živočichů, určuje stanovené druhy a porozumí příčinám jejich ohrožení.	Ekopaleta Pardubice Výukový program : Ohrožená zvířata	PT 1.8Komunikace, 1.10Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, 5.3Lidské aktivity a problémy životního prostředí, 5.4Vztah člověka k prostředí	
• Aktivně se zapojí do prohlídky stálé expozice, zpracuje zadané téma, zapíše protokol o základních druzích rostlin a živočichů, s výsledky seznámí spolužáky.	Východočeské muzeum Pardubice Expozice : „Příroda Pardubicka“	PT 1.1Rozvoj schopností poznávání, 1.8Komunikace, 1.10Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, 5.1Ekosystémy Z – Pardubický kraj	
• Vyjádří v písemném a výtvarném projevu získané poznatky o problematice přírody.	Slohová práce Výtvarná práce	C - slohová práce A - slohová práce Ev - výtvarná práce	

Projektový týden : Naše město

Předmět : dějepis, občanská výchova, anglický jazyk, český jazyk a literatura, estetická výchova

Ročník : 2. ročník osmiletého studia

Školní výstupy ŽÁK :	Projekty	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
- Chápe význam regionální historie v její návaznosti na historii národní. - Popíše zlomové mezníky v dějinách regionu a města. - Formou vycházky po městě se seznámí s historickými památkami a uměleckými slohy. - Tým žáků zpracuje přehled klíčových momentů historie města.	Toulky historickými Pardubicemi – tématické vycházky po místech, kde vznikala historie města (Pardubice za pánů z Pernštejna, druhá světová válka), možnost využít odborný výklad z Východočeského muzea	P.T. 1.1 Rozvoj schopností poznávání 1.6 Poznávání lidí 1.7 Mezilidské vztahy 1.8 Komunikace 1.9 Kooperace a kompetice 6.6 Tvorba mediálního sdělení 6.7 Práce v realizačním týmu A – možnost vytvoření turistického průvodce Ev – estetické ztvárnění památek města	
- Vyhledá ve skupinách v rámci prohlídky městského hřbitova hrobky významných osobností města a regionu. - Formou prezentace s možností využití vlastních fotografií přiblíží tyto osobnosti a popíše jejich přínos pro historii i současnost regionu. - Zpracuje charakteristiku těchto osob. - Dovede si uvědomit pocit hrdosti nad dosaženými úspěchy v regionu.	Žili v našem městě – soutěž – najdi na městských hřbitovech v Pardubicích náhrobky slavných rodáků	P.T. 1.1 Rozvoj schopností poznávání 1.6 Poznávání lidí 1.7 Mezilidské vztahy 1.8 Komunikace 1.9 Kooperace a kompetice 1.11 Hodnoty, postoje a praktická etika 6.6 Tvorba mediálního sdělení 6.7 Práce v realizačním týmu I.P. Člověk a svět práce – 2.2 Využití digitálních technologií C – charakteristika osob Ev – estetické ztvárnění Iv - prezentace	

Školní výstupy ŽÁK :	Projekty	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
- Seznámí se institucemi městského a krajského zastupitelstva, jejich činností a strukturou. - Rozumí významu samosprávy a jejích institucí v životě regionu, rozlišuje mezi její úlohou a úlohou státu v řízení občanské společnosti. - Umí vyhledat na internetu informace o vybraném úřadu a jeho působení. - Získá praktické informace, kde vyhledat případnou radu či pomoc při řešení konkrétní situace. - V rámci besedy se členem zastupitelstva diskutuje o vybraných tématech.	Spoluúčast občanů na řízení své obce a regionu – seznámení s institucemi městského a krajského zastupitelstva, beseda se členem zastupitelstva města, případně kraje o aktuální situaci v Pardubicích	P.T. 1.1 Rozvoj schopností poznávání 1.6 Poznávání lidí 1.7 Mezilidské vztahy 1.8 Komunikace 2.2 Občan, občanská společnost a stát 2.3 Formy participace občanů v politickém životě 2.4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování I.P. Člověk a svět práce – 2.2 Využití digitálních technologií Iv – práce s internetem	
- Charakterizuje národnostní skupinu. - Zjistí pomocí miniprůzkumu názory občanů na soužití národnostních skupin v našem městě a zhodnotí získané výsledky formou prezentace. - Dovede posoudit přínos i úskalí soužití v multietnické společnosti, uvědomuje si nutnost respektování etnické odlišnosti jako pozitivního rysu moderní společnosti. - V rámci besedy s pracovníkem z oboru diskutuje o konkrétních národnostních problémech	Žijeme spolu a) jsme multietnické město – problematika vzájemného soužití více národnostních skupin – možnost miniprůzkumu názorů na tuto problematiku, případně beseda s pracovníky, kteří se touto problematikou zabývají	P.T. 1.1 Rozvoj schopností poznávání 1.6 Poznávání lidí 1.7 Mezilidské vztahy 1.8 Komunikace 1.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 1.11 Hodnoty, postoje, praktická etika 3.1 Evropa a svět nás zajímá 4.1 Kulturní difference 4.2 Lidské vztahy 4.3 Etnický původ 4.4 Multikulturalita 4.5 Princip sociálního smíru a solidarity I.P. Člověk a svět práce – 2.2 Využití digitálních technologií Iv - prezentace	

Školní výstupy ŽÁK :	Projekty	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Navštíví Základní školu a Praktickou školu Svítání o.p.s., která přiblíží život a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. • Diskutuje s pedagogy školy o možnostech integrování a budoucího života těchto žáků. • Respektuje specifické potřeby handicapovaných spoluobčanů, je schopen aktivní pomoci i potřebné roviny spolupráce.	b) nejsou sami – otázky integrace handicapovaných do chodu společnosti možnost spolupráce se školou Svítání		
• Formou exkurze navštíví základnu HZS v Pardubicích. • Zjistí náročnost povolání záchranářů. • Seznámí se s konkrétními případy zásahů záchranářů. • Dovede věku přiměřeně reagovat v neočekávané bezpečnostní situaci, zná potřebné kontakty, které mohou zajistit pomoc i řešení v rámci regionu.	Bezpečí v našem městě – beseda se členy integrovaného záchranného sboru	P.T. 1.1 Rozvoj schopností poznávání 1.6 Poznávání lidí 1.7 Mezilidské vztahy 1.8 Komunikace 1.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti I.P. Výchova ke zdraví – 1.4 Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	
• Seznámí se s činností místního Eurocentra v rámci regionu. • Pochopí význam evropanství. • Chápe nutnost začlenění regionu do širšího celospolečenského kontextu.	Pardubice otevřené Evropě – návštěva Eurocentra u Zelené brány	P.T. 1.1 Rozvoj schopností poznávání 1.6 Poznávání lidí 2.4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování 3.1 Evropa a svět nás zajímá 3.2 Objevujeme Evropu a svět 3.3 Jsme Evropané 4.1 Kulturní difference Z – státy Evropské unie	

Školní výstupy ŽÁK :	Projekty	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Seznámí se s dějinami hudby v našem městě. • Blíže pozná činnost Komorní filharmonie Pardubice. • Navštíví Dům hudby s ukázkou hry na hudební nástroj varhany. • Zpracuje zajímavosti formou prezentace.	Hudební život ve městě – návštěva Domu hudby	P.T. 1.1 Rozvoj schopností poznávání 1.6 Poznávání lidí I.P Člověk a svět práce – 2.2 Využití digitálních technologií Ev– hudební slohy	

Projektový týden : Svět techniky**Předměty : fyzika, informatika, matematika, český jazyk a literatura, zeměpis, dějepis, tělesná výchova****Ročník : 3. ročník osmiletého studia**

Školní výstupy ŽÁK :	Projekty, učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Tým žáků navrhne a s užitím předepsaných pomůcek zhotoví most, který má co nejlepší parametry (dosah, nosnost, vzhled). • Subjektivně hodnotí při zátěžové zkoušce úspěšnost vlastního mostu i mostů jiných týmů.	<u>Stavba mostů</u> • Otáčivé účinky síly • Deformace	PT 1.7 Mezilidské vztahy, 1.8 komunikace, 1.9 Kooperace a kompetice, 6.7 práce v realizačním týmu, 1.1 rozvoj schopností poznávání 2.3 Svět práce Ev – vedle nosnosti mostu se hodnotí také jeho estetický vzhled	
• Aktivně zvládne základní úkony s programem Excel. • Charakterizuje na své úrovni zařízení, které měří kosmické záření na střeše školy. • Využívá možnosti Excelu pro hromadné zpracování většího množství dat ze stanice Czelta. • Vytvoří elektronický protokol o výsledcích zpracování poskytnutých dat.	<u>Kosmické záření</u> • Měření fyzikálních veličin • Složení látek z částic	PT 1.7 Mezilidské vztahy, 1.8 komunikace, 1.9 Kooperace a kompetice, 6.7 práce v realizačním týmu, 1.1 Rozvoj schopností poznávání Iv – využití Excelu pro tabulky, výpočty, grafy	
• Na základě návštěvy vybraného pracoviště žák rozpozná a pojmenuje využití konkrétních fyzikálních poznatků v technické praxi. • Uvědomí si využitelnost přírodních věd v běžném životě.	<u>Exkurze</u>	PT 1.1 Rozvoj schopností poznávání 1.7 Mezilidské vztahy 2.3 Svět práce	
• Předpovídá výsledek experimentu. • Vlastními slovy formuluje popis a vysvětlení překvapivého experimentu. • Ve skupině argumentuje pro vlastní řešení problému, pod časovým tlakem se dohodne se spolužáky na konsenzuálním názoru.	<u>Show fyzikálních experimentů</u> • Síla a moment síly • Newtonovy zákony • Zemská přitažlivost • Atmosférický tlak • Vztlková síla	PT 1.7 Mezilidské vztahy, 1.8 komunikace, 1.9 Kooperace a kompetice, 6.7 práce v realizačním týmu, 1.1 Rozvoj schopností poznávání	

Školní výstupy ŽÁK :	Projekty, učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Umí vyhledat na internetu informace o vybraném fyzikovi či vynálezci. • Ve vymezeném čase představí ve svém referátu vybranou osobnost a její přínos pro svět techniky.	<u>Řečnické cvičení – slavní fyzikové a vynálezci</u> • Řečnické cvičení • Historie fyziky a techniky	Iv – vyhledávání informací na internetu C – schopnost referovat D – vliv vynálezů a objevů na dějiny lidstva	
• Odhaduje vzdálenost v přírodě a porovná ji s naměřenou hodnotou. • Změří hloubku řeky za pomoci olovnice. • Měří čas stopkami a teplotu teploměrem. • Z naměřených hodnot provede výpočty a zaznamená do protokolu.	<u>Měření v terénu</u> • Měření fyzikálních veličin (vzdálenost, hloubka, čas, teplota) • Rychlost (běžec, řeka, vlny) • Výkon • Teplo	PT 1.7 Mezilidské vztahy, 1.8 komunikace, 1.9 Kooperace a kompetice, 6.7 práce v realizačním týmu, 1.1 Rozvoj schopností poznávání IP 2.1 Práce s laboratorní technikou, 2.3 Svět práce Z – měření vzdálenosti v krajině Tv – běh po rovině a do vrchu se zátěží	

Projektový týden : Voda
Předmět : chemie, biologie, fyzika
Ročník : 4. ročník osmiletého studia

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozbor vody v terénu – Chrudimka, Matiční jezero. - Žáci s pomocí speciální analytické soupravy určí tvrdost vody, obsah dusičnanů ve vodě, úroveň znečištění organickými látkami, kterou dají do souvislosti s teplotou vody, s vodou na povrchu a s vodou spodní. Určování rostlin a živočichů ve vodě a u vodního zdroje. - Získané informace dají do souvislosti se stavem znečištění zkoumané vody. Pokusy s vodou ve školní laboratoři - Žáci vysvětlí, proč je voda polární rozpouštědlo, princip reakce s prvků s vodou,.....	Orientační určení tvrdosti vody – pomocí jednoduché analytické soupravy , určení obsahu dusičnanů a určení stavu znečištění organickými látkami, podle obsahu rozpuštěného kyslíku ve vodě. Jednoduché základní chemické pokusy s vodou. Voda jako polární rozpouštědlo, reakce s prvky s vodou,.....	Bi - rostliny a živočichové ve vodě a v okolí vody.	
Exkurze – energie z obnovitelných zdrojů - Hradec Králové Žáci jsou schopni vysvětlit význam obnovitelných zdrojů energie – voda, vítr, biomasa.....	Získávání energie z různých obnovitelných zdrojů.	Fy – získávání energie	
Exkurze – úprava pitné vody Hrobice - Žáci vysvětlí nutné úpravy pitné vody, - Znají význam pojmu pitná voda a její získávání.	Druhy vody + podrobné vysvětlení pojmu pitná voda.	Bi - znečištění vod	
Stanovení tvrdosti různých vzorků vody. Žáci popíší postup při stanovení tvrdosti vody, prakticky tvrdost v chemické laboratoři stanoví.	Titrační stanovení tvrdosti vody. Analytické kvantitativní stanovení tvrdosti vody.		

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rychlá krystalizace. - Žáci jsou schopni využít vodu jako polární rozpouštědlo a rychlou krystalizací přechistit heterogenní směs. Vyhledávání informací o vodě - Žáci jsou schopni vyhledat v publikacích a na internetu základní i rozšiřující informace o vodě (tvar molekuly, polární vlastnosti, výskyt vody povrchové podpovrchové, zásoby pitné vody, minerální vody, rozpustnost plynů ve vodě ...) Návštěva ekocentra Paleta Pce - Na základě metodických her jsou žáci schopni posoudit typ krajiny a její ohrožení při povodních.	Krystalizace – přechistění směsi. Základní a rozšiřující informace o vodě: tvar molekuly, polární vlastnosti, výskyt vody povrchové a podpovrchové, zásoby pitné vody, minerální vody, rozpustnost plynů ve vodě ... Voda podmínka života x ohrožení vodou.	Fy – voda – vodivé vlastnosti Bi - voda základní podmínka života na Zemi Fy – proudění vody	

Zařazení jednotlivých tématických okruhů průřezových témat je vždy součástí charakteristiky předmětu a jednotlivá témata jsou uvedena v tabulkách vyučovacích předmětů. Pro lepší orientaci uvádíme ještě přehled všech průřezových témat a jejich tématických okruhů v následujících tabulkách.

1. Osobnostní a sociální výchova

1 - Rozvoj schopností poznávání	Všechny předměty
2 - Sebepoznání a sebepojetí	C, A, N, F, R, Ov
3 - Seberegulace a sebeorganizace	C, A, R, M, Fy, Ch, Ov
4 - Psychohygiena	Ov, Ev
5 - Kreativita	C, A, F, R, Fy, Ov, Ev, Eh, Tv
6 - Poznávání lidí	C, N, F, R, Z, Ov, Ev
7 - Mezilidské vztahy	C, A, N, F, R, Ov
8 - Komunikace	C, A, N, F, R, M, Fy, Ch, Bi, Ov, Ev, Eh, Tv
9 - Kooperace a kompetice	C, A, N, F, R, M, Fy, Ch, Bi, Z, Ov, Ev, Tv
10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Všechny předměty
11 - Hodnoty, postoje, praktická etika	C, A, R, Ov, Iv, Tv

2. Výchova demokratického občana

1 - Občanská společnost a škola	Ov, R
2 - Občan, občanská společnost a stát	N, R, D, Ov, Z, Ev
3 - Formy participace občanů v politickém životě	Ov, Z
4 - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Ov, D, Z, Tv

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

1 - Evropa a svět nás zajímá	A, N, F, R, D, Z, Ov, Ev
2 - Objevujeme Evropu a svět	A, N, F, R, D, Ov, Z, Ev
3 - Jsme Evropané	D, Ov, Z, Ev, Eh

4. Multikulturní výchova

1 - Kulturní difference	A, N, F, R, D, Z, Bi, Ov, Ev, Eh,
2 - Lidské vztahy	C, A, N, F, R, Ov, Bi, Ev
3 - Etnický původ	A, R, Ov, D, Bi, Ev
4 - Multikulturalita	C, A, N, F, R, Z, D, Ov, Ev, Eh
5 - Princip sociálního smíru a solidarity	Ov

5. Environmentální výchova

1 - Ekosystémy	Bi, Z
2 - Základní podmínky života	M, Fy, D, Bi, Z
3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	A, Bi, Ov, Fy, Ch, Z
4 - Vztah člověka k prostředí	A, R, Bi, Z, Ch, Ov, Ev

6. Mediální výchova

1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	C, M, Iv
2 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	A, R, Ov, M, Iv
3 - Stavba mediálních sdělení	C, A, Iv
4 - Vnímání autora mediálních sdělení	C
5 - Fungování a vliv médií ve společnosti	C, A, Ov, Iv
6 - Tvorba mediálního sdělení	C, A, R, Iv, Ev
7 - Práce v realizačním týmu	C, Iv

3. Učební plán pro nižší stupeň osmiletého studijního cyklu

	1. AB	2.AB	3 AB	4.AB	Naše dotace	Povinná dotace	Disponibilní časová dotace
Český jazyk a literatura	4	4	4	4	16	15	1
Cizí jazyk ^{a)}	4	4	3	3	14	12	2
Další cizí jazyk ^{b)}	-	-	3	3	6	6	6
Matematika ^{c)}	5	4	4	4	17	15	2
Občanská výchova ^{d)}	2	1	1	2	14	11	1,33 + 1 (VZ) + 0,67 (ČaSP) ⁱ⁾
Dějepis	2	2	2	2			
Zeměpis	2	2	2	2			
Fyzika	2	2	2	2	30 ^{e)}	21	8,67 + 0,33 (ČaSP) ⁱ⁾
Chemie	-	2	2	2			
Biologie	2	2	2	2			
Informatika a vypočetní technika ^{f)}	-	-	1	2	3	1	2
Estetická výchova ^{g)}	3 Eh 2 Ev 1	3 Eh 1 Ev 2	2 Eh 1 Ev 1	2 Eh 1 Ev 1	10	10	
Tělesná výchova	3	3	2	2	10	10	
Cvičení ^{h)}	-	1	1	-	2	0	2 (ČaSP)
Celkem	29	30	31	32	122	95	24 + 3 (ČaSP)

ČaSP – Člověk a svět práce

VZ – Výchova ke zdraví

Vysvětlivky k tabulce:

- a) cizí jazyk využívá v 1. a 2. ročníku celkem 2 hodiny z disponibilní dotace, třída se ve všech hodinách dělí na 2 skupiny, cizí jazyk je anglický jazyk. Pro žáky, kteří na ZŠ neměli jako 1. cizí jazyk jazyk anglický, připravujeme individuální studijní plán a konzultace s vyučujícím. A tak, aby během prvního ročníku si doplnil požadované znalosti (v posledních letech se tyto případy vyskytují velmi ojediněle).
- b) další cizí jazyk čerpá 6 hodin vázané disponibilní dotace; žák si volí z nabídky jazyků - německý, francouzský, ruský, třída se ve všech hodinách dělí na 2 skupiny. Žákům již v 1. ročníku nabízíme nepovinný další cizí jazyk tak, aby mohli začít studovat tento cizí jazyk ve 3. ročníku už jako mírně pokročilí (v posledních 2 letech máme s touto koncepcí úspěch)
- c) matematika využívá 2 hodiny z disponibilní dotace
- d) vyučovací předmět občanská výchova vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Výchova k občanství a využívá 1,33 hodiny z disponibilní dotace. V předmětu je integrována část vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, tematický okruh Svět práce (viz poznámka i)) a vzdělávací obor Výchova

ke zdraví ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví s časovou dotací 1 hodina z disponibilní dotace

- e) vzdělávací oblast Člověk a příroda je realizována v předmětech fyzika, chemie, biologie a zeměpis a čerpá 8,67 hodin z disponibilní dotace
- f) vyučovací předmět informatika vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Informační a komunikační technologie a čerpá 2 hodiny z disponibilní dotace, třída se ve všech hodinách dělí na 2 skupiny
- g) estetická výchova integruje oba vzdělávací obory vzdělávací oblasti Umění a kultura, tj. hudební výchovu a výtvarnou výchovu, ve 3. a 4. ročníku má třída 2 hodiny Ev jednou za 14 dní a 1 hodinu Eh týdně
- h) součástí vzdělávacího obsahu ve 2. a 3. ročníku je obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, tematický okruh Práce s laboratorní technikou ve Fy, Bi, Ch – cvičení z fyziky, cvičení z biologie, cvičení z chemie, využívá 2 hodiny z povinné dotace
- i) tabulka Člověk a svět práce

Předmět	Počet hodin	Tematický okruh
Občanská výchova	22	Svět práce
Fyzika	4	Práce s laboratorní technikou
Chemie	4	
Biologie	3	
Celkem	33, tj. 1 povinná hodina	

vzdělávací oblast Člověk a svět práce je integrována do předmětu Občanská výchova (tematický okruh Svět práce) a do předmětů fyzika, chemie a biologie (tematický okruh Práce s laboratorní technikou) a do cvičení ve 2. a 3. ročníku (tematický okruh Práce s laboratorní technikou), tj. povinné 3 hodiny

Volitelné předměty pro nižší stupeň - jeden předmět z nabídky:

2. ročník

Cvičení z fyziky

Cvičení z biologie

3. ročník

Cvičení z fyziky, pokud nebylo zvoleno pro 2. ročník

Cvičení z biologie, pokud nebylo zvoleno pro 2. ročník

Cvičení z chemie

Použité zkratky v učebních osnovách

	Zkratka předmětu
Český jazyk a literatura	C
Cizí jazyky	A F N R
Matematika	M
Občanská výchova	Ov
Dějepis	D
Zeměpis	Z
Fyzika	Fy
Chemie	Ch
Biologie	Bi
Informatika a výpočetní technika	Iv
Estetická výchova hudební	Eh
Estetická výchova výtvarná	Ev
Tělesná výchova	Tv
Cvičení z biologie	CB
Cvičení z fyziky	CF
Cvičení z chemie	CCh

4. Učební osnovy

4.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika předmětu český jazyk a literatura – nižší stupeň osmiletého cyklu

Vyučovací předmět český jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura.

Český jazyk a literatura je povinný maturitní předmět, který je určen všem žákům. Výstupy RVP ZV jsou realizovány v 1. až 4. ročníku. Hodinová dotace v jednotlivých ročnících odpovídá učebnímu plánu, činí tedy 4 hodiny týdně.

Tento předmět úzce spolupracuje s výukou cizích jazyků, dějepisu, základů společenských věd, hudební a výtvarnou výchovou, zeměpisem, občas i s přírodovědnými předměty.

Vzdělávací obsah předmětu český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro větší přehlednost je na nižším gymnáziu rozdělen do tří vzájemně propojených složek – literární výchovy, českého jazyka a slohu.

Cílem jazykové výuky je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí. Hlavním cílem vyučovacího předmětu český jazyk a literatura je vést žáky k získání dobré znalosti mateřského jazyka, která je nezbytná nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech lidské činnosti. Při vyučování žáci získávají takové znalosti a dovednosti, které jim umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vyjadřovat se adekvátně situaci a efektivně v praxi uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Výuka předmětu český jazyk a literatura probíhá frontální formou, formou skupinové výuky či formou diskuzí. Důležitou roli hrají i samostatná četba a individuální tvorba. Součástí výuky jsou i pravidelné návštěvy divadelních a filmových představení, jež napomáhají k realizaci některých očekávaných výstupů.

Probíraná témata předmětu český jazyk a literatura jsou dále rozpracována v učebních plánech pro jednotlivé ročníky.

V rámci předmětu český jazyk a literatura jsou realizovány některé tematické okruhy průřezových témat Mediální výchova, Multikulturní výchova, a Osobnostní a sociální výchova.

V hodinách českého jazyka a literatura jsou pro rozvíjení a utváření klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Oblast : Jazyk a jazyková komunikace**Předmět : Český jazyk a literatura**

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	V předmětu český jazyk a literatura naplňujeme klíčové kompetence takto:
KOMPETENCE K UČENÍ	Žák: • pracuje se základními lingvistickými příručkami (Pravidla českého pravopisu, Stručná mluvnice česká, Slovník spisovné češtiny aj.), tj. učí se samostatně získávat informace • se orientuje v nejrůznějších typech textů (od nejjednodušších po texty odborné) a rozlišuje podstatné od nepodstatného, fakta od hypotéz; učí se kritickému čtení, čtení s porozuměním, debatovat nad texty • účastní se na nejrůznějších soutěžích (literárních, dramatických, recitátorských aj.) • při střídání induktivních a deduktivních postupů myšlení buď samostatně aplikuje jazykové pravidlo, nebo ho formuluje na základě konkrétních příkladů z praxe • učí se jeden druhého, např. prostřednictvím referátů a prezentací
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Žák: • při vhodných příležitostech pracuje ve skupinách, debatuje na aktuální kulturní, politická a společenská témata, jako zdroj inspirace používá texty z novin a časopisů • řeší různé typy úloh / zdrojem inspirace: testy Scio, příručky Jiřího Kostečky, časopis Kritické myšlení, Český jazyk a literatura, některé oborové webové stránky/ • samostatně vyhledává chyby a opravuje je i zdůvodní svůj krok (zdrojem jazykového materiálu: jejich vlastní práce, či práce starších a mladších ročníků)
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Žák: • snaží se soustavně logicky, jasně, gramaticky i jinak správně se vyjadřovat, přiměřeně využívat i nonverbální jazykové prostředky, uvědomovat si a opravovat chyby vlastní i ostatních • nebojí se mluvit před ostatními, využívá možnosti pro vlastní mluvené projevy formou řečnických cvičení, debat, polemik, referátů aj. • vhodně komunikuje se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Žák: • účinně pracuje ve skupině, ve dvojici, přispívá k diskuzi v celé třídě • vyjadřuje vlastní názor a představu a přijímá názor druhých – debatuje a polemizuje nad literárními texty (zdrojem témat jsou zvláště pohádky, pověsti, bajky, mýty a podobenství, jsou doplňovány případy z aktuální praxe – zdrojem opět media)
KOMPETENCE OBČANSKÉ	Žák: • projevuje se jako svobodná a zodpovědná osobnost, uvědomuje si své povinnosti i práva

	• samostatně diskutuje o nejnovějších kulturních událostech • prostřednictvím vhodně vybraných literárních textů, ale i jiných památek se seznamuje s kulturními tradicemi, uvědomuje si sám jejich význam • projevuje zájem o českou i světovou kulturu, potřebu literárního projevu, četby • pomocí diskusí nad literárními texty se učí netolerovat projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu, rozlišuje vhodné a nevhodné chování, uvědomuje si důsledky vlastních činů
KOMPETENCE PRACOVNÍ	Žák: • dodržuje hygienická pravidla čtení a psaní • systematicky se připravuje, udržuje svůj pracovní prostor • pracuje s nejrůznějšími druhy médií

Oblast : Jazyk a jazyková komunikace
Předmět : Český jazyk – jazyková výchova
Ročník : 1. ročník osmiletého studia

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	- Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	- Úvod o českém jazyce - Jazyk a jeho útvary - Jazykověda a její složky - Základní jazykovědné příručky	A – nácvik, procvičování a upevňování gramatických a pravopisných pravidel, jevů a struktur, nácvik správné výslovnosti	
	Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	- Hláskosloví - Spisovná výslovnost - Slovní přízvuk - Zvuková stránka řeči: větná melodie, slovní a větný přízvuk, důraz, tempo řeči, pauzy, frázování, intonace		
	- Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh - V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný	- Stavba slova a pravopis slovotvorný - Slovotvorný základ, prostředek - Slova příbuzná - Stavba slova - Střídání hlásek při odvozování - Skupiny hlásek při odvozování - Zdvojené souhlásky - Skupiny bě-/ bje-, vě-/ vje-, pě, mč-/mně- - Předpony s-/se-, z-/ze-, vz-/vze-, psaní přeložek s / se, z / ze - Psaní i / y po obojetných souhláskách		

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	• Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický	• Tvarosloví • Druhy slov; mluvnické významy a tvary slov • Podstatná jména • Druhy podstatných jmen • Procvičování tvarů a pravopisu podstatných jmen podle vzorů • Skloňování vlastních jmen místních a osobních • Přídavná jména • Druhy přídavných jmen • Skloňování přídavných jmen tvrdých, měkkých a přivlastňovacích • Stupňování přídavných jmen • Zájmena • Druhy zájmen • Skloňování zájmen já, ten, náš,on, ona,ono, můj, tvůj, svůj • Číslovky • Druhy číslovek • Užívání a skloňování číslovek • Slovesa • Slovesný způsob • Slovesný čas		

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	• Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • V písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	• Větná skladba • Základní větné členy • Shoda podmětu s přísudkem • Shoda několikanásobného podmětu s přísudkem • Věta jednoduchá a souvětí • Interpunkce v souvětí • Přímá řeč, nepřímá řeč		

Oblast : Jazyk a jazyková komunikace
Předmět : Český jazyk – jazyková výchova
Ročník : 2. ročník osmiletého studia

ŽÁK : Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Tvarosloví duálové tvary podstatných jmen přivlastňovací tvary příd. jmen vztažná zájmena a jejich tvary rozdělení číslovek, duálové skloňování slovesný způsob a rod příslovce a příslovečné spřežky předložky, spojky, citoslovce, částice	A – nácvik, procvičování a upevňování gramatických a pravopisných pravidel, jevů a struktur Ov Bi, Ch, Fy Ev- vnímání uměleckého díla	
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický	Pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický psaní velkých písmen, koncovky jmen a sloves, předložek s, se/z, ze, ...		
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	Význam slov		
- Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	Slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby; tvoření slov Odvozování, skládání, zkracování		

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • V písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	• Skladba větná stavba – dvojčlenné a jednočlenné věty, větné ekvivalenty větné členy druhy vět vedlejších, podřadné souvětí		

Oblast : Jazyk a jazyková komunikace
Předmět : Český jazyk – jazyková výchova
Ročník: 3. ročník osmiletého studia

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	• Rozlišuje a na konkrétních příkladech v textu dokládá nejčastější způsoby obohacování slovní zásoby češtiny a zásady tvoření nových slov, rozpoznává přenesená pojmenování • Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	• Nauka o slovní zásobě – rozšiřující učivo, opakování základních způsobů obohacování slovní zásoby češtiny • Přejímání slov z cizích jazyků • Psaní a výslovnost slov přejatých • Skloňování obecných jmen přejatých • Skloňování vlastních jmen přejatých • Nepravidelnosti ve skloňování domácích podstatných jmen • Skloňování zájmene týž/ tentýž • Slovesný vid, slovesa dokonavá a nedokonavá, vztah vid a čas • Tvoření slovesných tvarů z kmene přítomného a minulého • Přehled slovesných tříd a vzorů, výcvik v užívání spisovných slovesných tvarů • Nepravidelná slovesa • Možnosti využití různých slovesných tvarů • Zápor – slovní, členský, větný	A, F, N – nácvik, porovnávání a upevňování gramatických a pravopisných pravidel, jevů a struktur	

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	- Větná stavba - Výpověď a věta - Druhy vět podle členitosti: věta dvojčlenná, větný ekvivalent, jejich slohové využití - Základní větné členy - Rozvíjející větné členy - Vztahy mezi větnými členy: zmnožení a podřízenost - Větné členy ve vztahu shody, řízenosti, přimykání - Větné členy v přístavkovém vztahu - Významový poměr mezi jednotlivými složkami několikanásobného větného členu - Souvětí podřadné, druhy vedlejších vět - Souřadně spojené věty vedlejší - Souvětí souřadné - Významové poměry mezi hlavními větami - Stavba textu		

Oblast : Jazyk a jazyková komunikace
Předmět : Český jazyk – jazyková výchova
Ročník : 4. ročník osmiletého studia

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	• Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití • Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	• Obecné výklady o jazyce; jazyk národní, jazyk mateřský • Skupiny jazyků (slovanské – především slovenština - a jiné, jazyky menšinové) , historický vývoj českého jazyka, spisovné a nespisovné útvary českého jazyka (nářečí, slang, obecná čeština aj.) • Jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny) • Zvuková stránka jazyka • Hláskosloví • Spisovná výslovnost • Prozodické prostředky / melodie, přízvuk aj./ • Psaní a výslovnost slov přejatých	A, F, N – nácvik, procvičování a upevňování gramatických a pravopisných pravidel, jevů a struktur, nácvik spisovné výslovnosti	
	• Rozlišuje a na konkrétních příkladech v textu dokládá nejčastější způsoby obohacování slovní zásoby češtiny a zásady tvoření nových slov, rozpoznává přenesená pojmenování • V písemném projevu zvládá pravopis slovotvorný	• Tvoření slov • Slovo tvorný rozbor a rozbor stavby slova • Pravopis související se slovo tvorbou a stavbou slova – souhláskové skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/ mně		

ŽÁK Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh, ve vlastním projevu využívá bohatství českých synonym, rozumí nejčastěji užívaným frazeologismům	- Význam slova - Slova jednoznačná a mnohoznačná - Synonymie, homonymie, antonymie - Frazeologismy - Terminologie		
- Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - V písemném projevu zvládá pravopis lexikální a morfologický	- Tvarosloví - Slovní druhy – opakování - Jména, jmenné kategorie, tvary - Skloňování obecných jmen přejatých - Skloňování vlastních jmen přejatých - Slovesa, slovesné kategorie, tvary - Přechodníky - Pravopis koncovek jmen a sloves - Psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech		
- Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - V písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	- Skladba - Stavba věty jednoduché - Větné členy holé, rozvité a několikanásobné - Větné vztahy – zmnožování, subordinace / vztah řízenosti, přimykání, přistavování / - Věty podle členitosti, větné ekvivalenty - Souvětí parataktické a hypotaktické, složité - Funkce vět a větných ekvivalentů, pravidla mezivětného navazování - Odchytky od pravidelné větné stavby – samostatný větný člen, osamostatnělý větný člen, elipsa aj.		

Oblast : Jazyk a jazyková komunikace**Předmět : Český jazyk – komunikační a slohová výchova****Ročník : 1. ročník osmiletého studia**

ŽÁK Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
- Dorozumívá se kultivovaně, výstižně jazykovými prostředky adekvátními v dané komunikační situaci - Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - Učí se správnému písemnému projevu a tvořivé práci s textem - Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - Využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	- Vypravování - Znaky a funkce vypravování - Chronologie ve vypravování - Dějové napětí, názornost, živost - Přímá řeč a její funkce ve vypravování - Minulý a přítomný čas ve vypravování - Jazyk vypravování: spisovný a prostředky nespisovné, přirovnání... - Popis, jeho základní druhy / statický, dynamický, prostý, umělecký, odborný/ - Popis prostý - Popis předmětu - Kompozice popisu - Jazyk popisu: hovorové a nespisovné výrazy v popisu - Popis místa, krajiny - Popis osoby, rozlišení vnější a vnitřní charakteristiky - Popis děje - Zpráva a oznámení - Rozdíl mezi zprávou a oznámením - Zpráva a oznámení v tisku - Struktura zprávy a oznámení	Osobnostní a sociální výchova 1 - Rozvoj schopností poznávání 2 - Sebepoznání a sebepojetí 3 - Seberegulace a sebeorganizace 5 - Kreativita 6 - Poznávání lidí 7 - Mezilidské vztahy 8 - Komunikace 9 - Kooperace a kompetice 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 11 - Hodnoty, postoje, praktická etika Mediální výchova 1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 3 - Stavba mediálních sdělení 4 - Vnímání autora mediálních sdělení 5 - Fungování a vliv médií ve společnosti 6 - Tvorba mediálního sdělení 7 - Práce v realizačním týmu A – nácvik komunikačních situací, mluvní cvičení / prezentace/, nácvik slohových útvarů / popis / Ov, Ev	

ŽÁK Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • Dorozumívá se kultivovaně, výstižně jazykovými prostředky adekvátními pro danou komunikační situaci • Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	• Základní způsoby zpracování textu, orientace v textu, rozlišování podstatných a nepodstatných informací • Zásady zpracování výpisků a výtahu, rozdíl mezi výpisky a výtahem • Dopis • Základní druhy dopisu: osobní a úřední • Dopis osobní a jeho náležitosti, základní struktura • Dopis úřední a jeho náležitosti, základní struktura • Čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové • Naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové • Mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené		

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Poznámky
		žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse • Písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha)		

Oblast : Jazyk a jazyková komunikace**Předmět : Český jazyk – komunikační a slohová výchova****Ročník : 2. ročník osmiletého studia**

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	- Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	- Popis – popis uměleckých děl, pracovního postupu, odborný - Charakteristika - Životopis - Vypravování - Práce s textem – osnova, výpisky, výtah - Administrativní styl – žádost, pozvánka - Čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové - Naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní)	Osobnostní a sociální výchova 1 - Rozvoj schopností poznávání 2 - Sebepoznání a sebepojetí 3 - Seberegulace a sebeorganizace 5 - Kreativita 6 - Poznávání lidí 7 - Mezilidské vztahy 8 - Komunikace 9 - Kooperace a kompetice 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 11 - Hodnoty, postoje, praktická etika Mediální výchova 1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 3 - Stavba mediálních sdělení 4 - Vnímání autora mediálních sdělení 5 - Fungování a vliv médií ve společnosti 6 - Tvorba mediálního sdělení 7 - Práce v realizačním týmu A – upevňování pravidel, jevů a struktur, nácvik slohových útvarů Ov – rozvoj schopností poznávání Ev – vnímání uměleckého díla Bi, Ch, Fy – zdroj	

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
		a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové • Mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse • Písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha)		

Oblast : Jazyk a jazyková komunikace**Předmět : Český jazyk – komunikační a slohová výchova****Ročník : 3. ročník osmiletého studia**

ŽÁK Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Dorozumívá se kultivovaně, výstižně jazykovými prostředky adekvátními pro danou komunikační situaci • Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení • Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu • Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků	• Charakteristika vnější a vnitřní • Charakteristika literární postavy • Druhy popisu - opakování • Subjektivně zabarvený popis – líčení • Výklad – cíl, znaky, forma, názvosloví • Výklad psaný a mluvený • Práce s textem – osnova, výpisky, výtah • Úvaha – funkce, kompozice, jazyk • Řečnická cvičení • Čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové • Naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové	Osobnostní a sociální výchova 1 - Rozvoj schopností poznávání 2 - Sebepoznání a sebepojetí 3 - Seberegulace a sebeorganizace 5 - Kreativita 6 - Poznávání lidí 7 - Mezilidské vztahy 8 - Komunikace 9 - Kooperace a kompetice 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 11 - Hodnoty, postoje, praktická etika Mediální výchova 1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 3 - Stavba mediálních sdělení 4 - Vnímání autora mediálních sdělení 5 - Fungování a vliv médií ve společnosti 6 - Tvorba mediálního sdělení 7 - Práce v realizačním týmu Multikulturní výchova: 1 - Kulturní difference 2 - Lidské vztahy A – nácvik komunikačních situací,	

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	řeči • Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	• Mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse • Písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha)	dialogu, mluvní cvičení / prezentace/, návčik slohových útvarů / popis, popis pracovního postupu, hodnocení filmu / Ov Ev	

Oblast : Jazyk a jazyková komunikace**Předmět : Český jazyk – komunikační a slohová výchova****Ročník : 4. ročník osmiletého studia**

ŽÁK Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Dorozumívá se kultivovaně, výstižně jazykovými prostředky adekvátními pro danou komunikační situaci • Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	• Funkční styly, slohové postupy a útvary – systematizace poznatků • Vypravování – v běžné komunikaci • Vypravování umělecké • Popis, jeho druhy a charakteristika • Životopis • Výklad • Úvaha • Práce s textem – výtah • Projevy mluvené – základy rétoriky, projev – kompozice, jazyk, přednes • Publicistické útvary – reportáž, fejeton • Čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj	Osobnostní a sociální výchova 1 - Rozvoj schopností poznávání 2 - Sebepoznání a sebepojetí 3 - Seberegulace a sebeorganizace 5 - Kreativita 6 - Poznávání lidí 7 - Mezilidské vztahy 8 - Komunikace 9 - Kooperace a kompetice 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 11 - Hodnoty, postoje, praktická etika Mediální výchova 1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 3 - Stavba mediálních sdělení 4 - Vnímání autora mediálních sdělení 5 - Fungování a vliv médií ve společnosti 6 - Tvorba mediálního sdělení 7 - Práce v realizačním týmu Iv – pravidla typografie, pravopisu a stylistiky, prezentace Fy, Ov, Ch, Bi, Z – zdroj A – nácvik komunikačních situací, mluvní cvičení, slohové útvary	

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
		informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové • Naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové • Mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse • Písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha)		

Oblast : Jazyk a jazyková komunikace
Předmět : Český jazyk- literární výchova
Ročník : 1. ročník osmiletého studia

ŽÁK Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	• Můj domov ... a to je ta krásná země Otec vlasti Učitel národů Národ sobě Bejvávalo • Za dobrodružstvím V nebezpečí V zahradě, v lese, na horách • Nevšední příběhy Ve škole, doma a mezi kamarády Ve škole fantazie • Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům • Způsoby interpretace literárních a jiných děl • Základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové	Osobnostní a sociální výchova 1 - Rozvoj schopností poznávání 2 - Sebepoznání a sebepojetí 3 - Seberegulace a sebeorganizace 5 - Kreativita 6 - Poznávání lidí 7 - Mezilidské vztahy 8 - Komunikace 9 - Kooperace a kompetice 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 11 - Hodnoty, postoje, praktická etika Mediální výchova 1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 3 - Stavba mediálních sdělení 4 - Vnímání autora mediálních sdělení 5 - Fungování a vliv médií ve společnosti 6 - Tvorba mediálního sdělení 7 - Práce v realizačním týmu Multikulturní výchova 1 - Kulturní difference 2 - Lidské vztahy 4 - Multikulturalita D – umělecké styly Eh – literatura a hudba, vznik programních skladeb, texty básníků jako	

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
		prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry) • Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé	podklad pro zhudebnění Ov Ev	

Oblast : Jazyk a jazyková komunikace
Předmět : Český jazyk- literární výchova
Ročník : 2. ročník osmiletého studia

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	• Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy filmového či divadelního představení a názory na umělecké dílo • Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	• Můj domov Chrám i tvrz Svatý Václav Žij pravdu Běh na dlouhou trať • Bylo, nebylo Odkud a kam Byl jednou jeden Ve zvířecím zrcadle V cizí zemi • Co nás zajímá O zvířatech a lidech O sobě navzájem Nápady literárního klauna O našich dědech O lidech a robotech • Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům • Způsoby interpretace literárních a jiných děl	Osobnostní a sociální výchova 1 - Rozvoj schopností poznávání 2 - Sebepoznání a sebepojetí 3 - Seberegulace a sebeorganizace 5 - Kreativita 6 - Poznávání lidí 7 - Mezilidské vztahy 8 - Komunikace 9 - Kooperace a kompetice 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 11 - Hodnoty, postoje, praktická etika Mediální výchova 1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 3 - Stavba mediálních sdělení 4 - Vnímání autora mediálních sdělení 5 - Fungování a vliv médií ve společnosti 6 - Tvorba mediálního sdělení 7 - Práce v realizačním týmu Multikulturní výchova 1 - Kulturní difference 2 - Lidské vztahy 4 - Multikulturalita D, Eh, Ov, Ev, Iv	

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
		• Základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry) • Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé		

Oblast : Jazyk a jazyková komunikace
Předmět : Český jazyk- literární výchova
Ročník : 3. ročník osmiletého studia

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	• Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy filmového či divadelního představení a názory na umělecké dílo • Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	• Můj domov a svět Biografická literatura faktu a biografický román Cestopis • O bozích a lidech Antický hrdinský epos, řecká tragédie a pověst, vizuální poezie Starořímská lyrika, časoměrný verš (hexametr), epigram • Ve službě Bohu, králi a dámě Středověký hrdinský a rytířský epos, kronika, pověst Rytířský román, trubadúrská lyrika a jejich parodie • Vyšla hvězda nad Betlémem Biblický příběh Ježíšova života v literárních zpracováních Texty Nového zákona a křesťanská tradice v literatuře, legenda, pověst • Sen, láska a smrt Balada lidová a autorská Téma smrti a nemrtvých Lidová slovesnost a její ohlasy Básnická povídka a romantická lyrika Romantická povídka a román • Šoa Povídka, epigram, deník, komiks • Čtu, čteš, čteme	Osobnostní a sociální výchova 1 - Rozvoj schopností poznávání 2 - Sebepoznání a sebepojetí 3 - Seberegulace a sebeorganizace 5 - Kreativita 6 - Poznávání lidí 7 - Mezilidské vztahy 8 - Komunikace 9 - Kooperace a kompetice 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 11 - Hodnoty, postoje, praktická etika Mediální výchova 1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 3 - Stavba mediálních sdělení 4 - Vnímání autora mediálních sdělení 5 - Fungování a vliv médií ve společnosti 6 - Tvorba mediálního sdělení 7 - Práce v realizačním týmu Multikulturní výchova 1 - Kulturní difference 2 - Lidské vztahy 4 - Multikulturalita D, Eh, Ov, Ev, Iv	

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
		Téma dospívání Humoristická literatura Hrdinové fantasy literatury a mýtů Dobrodružná a sci-fi literatura Téma matky a ženy Eseje a vzpomínková próza • Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům • Způsoby interpretace literárních a jiných děl • Základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry) • Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé		

Oblast : Jazyk a jazyková komunikace
Předmět : Český jazyk- literární výchova
Ročník : 4. ročník osmiletého studia

ŽÁK Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy filmového či divadelního představení a názory na umělecké dílo • Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	• Můj domov a svět Být indiánem Být v Americe českým básníkem • Za literárními památkami Z renesanční literatury Od renesance k baroku Z literárního klasicismu • Krása je v pravdě Realismus v literatuře • Moderna Prokletí básníci, realisté, anarchisté Impresionismus Naturalismus Symbolismus a dekadence • Avantgarda Futurismus a dadaismus Poetismus a surrealismus • Neklidné dvacáté století O té první velké válce Kříže, srpy, kladiva O té druhé velké válce Mezi lidmi • Čtu, čteš, čteme Pohádky nepohádky O lásce sladké a hořké Příběhy strašné i směšné • Tvořivé činnosti s literárním textem –	Osobnostní a sociální výchova 1 - Rozvoj schopností poznávání 2 - Sebepoznání a sebepojetí 3 - Seberegulace a sebeorganizace 5 - Kreativita 6 - Poznávání lidí 7 - Mezilidské vztahy 8 - Komunikace 9 - Kooperace a kompetice 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 11 - Hodnoty, postoje, praktická etika Mediální výchova 1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 3 - Stavba mediálních sdělení 4 - Vnímání autora mediálních sdělení 5 - Fungování a vliv médií ve společnosti 6 - Tvorba mediálního sdělení 7 - Práce v realizačním týmu Multikulturní výchova 1 - Kulturní difference 2 - Lidské vztahy 4 - Multikulturalita D, Ov, Eh, Ev, Iv	

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
		přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům • Způsoby interpretace literárních a jiných děl • Základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry) • Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé		

4.2 Anglický jazyk

Charakteristika předmětu anglický jazyk – nižší stupeň osmiletého cyklu

Předmět anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a je možno z něj konat maturitní zkoušku. Do výuky jsou zařazeny některé tematické okruhy všech průřezových témat v rámci RVP ZV.

Anglický jazyk je vyučován od 1. ročníku. Anglický jazyk je vždy vyučován jako 1. cizí jazyk se čtyřhodinovou časovou dotací v prvním a druhém ročníku, v třetím a čtvrtém ročníku s tříhodinovou časovou dotací. Při výuce jsou žáci jedné třídy rozděleni do dvou skupin. Vyučování probíhá v odborných učebnách vybavených audiovizuální technikou, v učebně opatřené interaktivní tabulí, v běžných třídách a částečně i v počítačových učebnách.

Vzdělávání v anglickém jazyce vychází v 1. ročníku osmiletého gymnázia z úrovně jazykových znalostí a komunikačních dovedností žáků osvojených na konci 1. stupně ZŠ a předpokládá dosažení úrovně A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro cizí jazyk.

Probíraná témata učebnic (My life, Animals, Holidays, Food, The world, Entertainment, The future, Times and places, London, Experiences, Problems, Past and present, Fame and fortune, Health and safety, Our environment, Relationships, Caught on camera, Looking back, A good job, Body and mind) jsou dále rozpracována v učebních plánech pro jednotlivé ročníky.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti že směřuje žáka k pochopení jazyka jako prostředku svěbytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj historického a kulturního vývoje národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání; pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání; k rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství; k rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti; k vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací; k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace; k samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření; k získávání sebedůvěry při

vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama; k individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla; ke sdílení čtenářských zážitků a k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání.

Cílem výuky anglického jazyka je osvojení a postupné zvládnutí angličtiny jako nástroje běžné komunikace. Při výuce nejde pouze o nabývání vědomostí jazykových, ale rovněž o seznámení s reáliemi studovaného jazyka, to znamená s dějinami, kulturou, ekonomickými a politickými poměry či každodenním způsobem života v anglofonních zemích, a žák je veden ke srovnávání se situací u nás.

Možnost praktického využití anglického jazyka mají žáci při pravidelně organizovaných poznávacích zájezdech do Velké Británie a v konverzačních či jiných soutěžích.

V průběhu všech ročníků se realizují zejména mezipředmětové vztahy s českým jazykem - fonetika, slovesné časy, pořádek slov ve větě a další gramatické jevy, jejichž náročnost s postupem do vyšších ročníků stoupá, popis, komunikační situace, nácvik složitějších pravopisných jevů, psaní jednoduchých stylových útvarů; s občanskou výchovou - slušné chování v různých situacích, žádosti, pozdravy, vztahy mezi lidmi, životní styl dnešní mladé generace; s dějepisem – odkazování na důležité události v historii Velké Británie; se zeměpisem – osvojování si základních geografických názvů faktů o uspořádání Velké Británie a s estetickou výchovou hudební - písničky v angličtině.

Oblast : Jazyk a jazyková výchova**Předmět : Anglický jazyk**

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	V předmětu anglický jazyk naplňujeme klíčové kompetence takto:
KOMPETENCE K UČENÍ	Žák: • uvědomuje si nutnosti studia a celoživotního vzdělávání • zpracovává samostatně témata projektů a doplňuje je vlastními poznatky a informacemi • osvojuje si pozitivní vztah k učení a sledují své pokroky v jednotlivých dovednostech • uvádí věci do souvislostí a návaznosti na ostatní předměty a situace každodenního života • stupeň svých znalostí a dovedností si ověřují příležitostně v soutěžích a olympiádách
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Žák: • při realizaci samostatných úkolů prezentuje své závěry a názory, dovede je efektivně obhájit v diskusi se spolužáky, kteří se takto učí hodnotit kvalitu zpracování úkolu i jeho veřejné prezentace • při řešení individuálních i skupinových úkolů si samostatně vyhledává informace nutné k úspěšnému vyřešení zadaných úloh, využívá všech dostupných informačních zdrojů • při všech aktivitách projevuje úctu k názoru druhých, učí se dovednosti spojené s obhájením a prosazením vlastního názoru v konkurenci protínázorů a odlišných přístupů k řešení úkolů • při řešení křížovek, kvízů atd. uplatňuje učivo různých oborů • čte texty v A i mimo učebnici, rozvíjí si tak schopnost logicky odvozovat neznámé výrazy z kontextu
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Žák: • vhodně komunikuje se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými • naslouchá a vhodně reaguje na názory jiných • rozvíjí verbální komunikaci jako klíčový nástroj jazyka v různých životních situacích • vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v ústním a písemném projevu • osvojuje si různé útvary písemných projevů (dopis, popis, životopis...) • ve verbální komunikaci směřuje k porozumění různým typům textů a mediálních sdělení, obrazových materiálů atd. • rozvíjí neverbální komunikaci – porozumění běžných gest, zvuků a dalších komunikačních prostředků • využívá moderních informačních a komunikačních technologií v praktickém životě a získané komunikativní dovednosti aplikuje v kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Žák: • pracuje ve dvojicích nebo skupinách, se spolužáky si vzájemně pomáhá, přispívá k řešení problémů, směřuje tak ke kooperaci, respektování dohodnutých pravidel, kritickému sebehodnocení a hodnocení názoru druhých, demokratickému a

	- konstruktivnímu řešení eventuálních konfliktů - sociální kompetence si rozvíjí při nácviku situačního dialogu nebo hry - podporujeme tvořivost v rámci kooperace a týmové práce. - dokáže střídát role ve skupině. - seznámí se s pravidly chování a podílí se na jejich formulování a zodpovědně je dodržuje - odmítá nevhodné chování mezi žáky a podílí se na utváření příjemné atmosféry a dobrých vztahů mezi žáky - směřuje ke vzájemnému respektování a ochotě pomáhat ostatním - využívá příležitost prezentovat svou samostatnou či skupinovou práci před ostatními, vhodně formuluje projev, sebevědomě vystupuje
KOMPETENCE OBČANSKÉ	Žák: - seznamuje se se společenskými problémy, které se mohou objevit i ve škole (šikana, diskriminace...), diskutuje o řešení již vzniklých problémů - samostatně řeší problémy a vytváří vlastní názor - vypracovává projekty zaměřené občansky a společensky (Rodina a mé místo v ní, Já a škola, Naše město...) - pracuje s texty a nahrávkami, které se týkají také aktuálních sociálních, společenských, kulturních a ekologických problémů, vyjádří své vlastní stanovisko - projekty o přírodních a kulturních památkách směřuje k účtě ke kulturnímu dědictví a k pozitivnímu zájmu o okolí - učí se občanské angažovanosti (navrhuje vlastní činnosti, obohacuje život školy, vytváří nové tradice, ...), v budoucnu má možnost zapojit se do činnosti studentské rady - využívá možnost rozvíjet samostatnost prací ve studentské radě, kde se seznamuje se svými právy a povinnostmi, zapojuje se do řešení problémů týkajících se chodu školy, vyjadřuje se ke školnímu řádu, ve třídě volí samosprávu - zapojuje se do charitativních aktivit (např. Bílá pastelka, Červená stužka...), učí se soucitu, empatii, ochotě pomáhat, korektnímu občanskému postoji - při exkurzích do zahraničí se v rodinách se seznamuje s jiným životním stylem - respektuje hodnoty odlišného kulturního prostředí, jiné tradice a zvyky, učí se praktické samostatnosti - směřuje k otevřenosti, upřímnosti, nebát se zeptat, nestydět se za chyby, tolerovat ostatní – jejich názory a chyby
KOMPETENCE PRACOVNÍ	Žák: - plní různé druhy úkolů a činností, jejichž náročnost postupem do vyšších ročníků stoupá - učí se respektovat pokyny učitele, plnit úkoly v daném pořadí a čase, pracovní disciplíně - šetrně používá pomůcky, hospodáří s energiemi - používá různé druhy materiálů a pomůcek včetně IT - projevuje schopnost adaptace na měnící se podmínky, rozvíjí si různé druhy dovedností a schopností nutných k tomu, aby

	obstál v reálném prostředí mimo školu • zamýšlí se nad volbou budoucí profese, nad svými schopnostmi a možnostmi • samostatně tvoří úkoly pro spolužáky, čímž se motivuje ke zlepšení vlastních výkonů a znalostí • vnímá nutnost znalosti cizího jazyka v budoucí profesi
--	---

V oblasti průřezových témat jsou ve všech ročnících nižšího gymnázia zařazena následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova:

1 - Rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti, soustředění a zapamatování – poslechy, čtení), 2 - Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací – můj svět, mé zájmy, má rodina, město, země a vztahy k jiným), 3 - Seberegulace a sebeorganizace (plánování samostudia, plnění domácích úkolů, autoevaluace dosažených cílů viz Workbook „I can...“), 5 – Kreativita (tvorba projektů), 6 - Poznávání lidí (poznávání spolužáků a jejich světa – roleplays), 7 - Mezilidské vztahy (práce ve skupině), 8 – Komunikace (návěst výslovnosti a intonace jako nositele významu, pravidla vedení dialogu v angličtině, komunikace v různých situacích např. návrh, souhlas, odmítnutí, žádost apod.), 9 - Kooperace a kompetice (rozvíjení dialogu při vyjádření nesouhlasu, hledání řešení při práci ve dvojici/skupině), 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (roleplays různých sociálních rolí), 11 - Hodnoty, postoje, praktická etika (uvědomování si „správného“ a „nesprávného chování“ v textu, poslechu, roleplays)

Výchova demokratického občana:

1 - Občanská společnost a škola (naše třída, škola a vztahy mezi námi - popis, řešení problémových situací dialogem, práva a povinnosti žáků a učitelů), 2 - Občan, občanská společnost a stát (principy soužití s minoritami – vztah k druhým a jiným, řešení problémů dialogem, práva a povinnosti žáků a lidí mimo školu)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:

1 - Evropa a svět nás zajímá (realie a významné osobnosti anglicky mluvících zemí, rodinné příběhy, Culture pages – naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích), 2 - Objevujeme Evropu a svět (nabídka zájezdu do Velké Británie, styl života ve Velké Británii)

Multikulturní výchova:

1 - Kulturní difference (já jako jedinečná bytost a můj svět, český národ a jeho specifika, česká kultura), 2 - Lidské vztahy (žáci jsou vedeni k tolerování názorů ostatních, rozvíjení spolupráce a solidarity ve skupině, důležitost rodiny a rodinných vazeb), 3 - Etnický původ (základní informace o různých způsobech života), 4 – Multikulturalita (žáci se učí cizí jazyk jako nástroj dorozumění s jinými národnostmi, texty a nahrávky informují o multikulturalitě současného světa)

Environmentální výchova

1 – Ekosystémy (žáci se dozvídají a tvoří projekty o vztazích mezi jednotlivými ekosystémy, vliv člověka na přírodu), 3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí (vliv dopravy na životní prostředí, různé druhy průmyslů a dalších lidských činností, 4 - Vztah člověka k prostředí (naše město a jeho problémy)

Mediální výchova

2 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé druhy TV programů a jejich dopad na diváka, TV a já), 3 - Stavba mediálních sdělení (TV jako zdroj vědění, časopisy pro mladé), 5 - Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na žáka, oblíbené pořady), 6 - Tvorba mediálního sdělení (psaní novinového článku, zprávy, vedení rozhovoru)

Oblast : Jazyk a jazyková výchova**Předmět : Anglický jazyk****Ročník : 1.**

ŽÁK Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Poslech s porozuměním - rozumí obsahu a informacím velmi jednoduché konverzace, která je na nahrávce k učebnici a která obsahuje známou slovní zásobu - Reaguje na podněty z oblastí nejjednodušších komunikačních situací - Rozumí jednoduchým anglickým pokynům, které se týkají se organizace výuky Čtení s porozuměním - Dodržuje základní fonetická pravidla a čte nahlas srozumitelně velmi jednoduchý text obsahující známou slovní zásobu - rozumí základním informacím v jednoduchém textu s vizuální oporou v učebnici; - učí se vyhledávat v dvojazyčném slovníku význam neznámého slova nebo slovního spojení Mluvení - Tvoří jednoduché věty - Odpoví na otázku týkající se známých jevů a skutečností - Zapojí se do jednoduchého řízeného rozhovoru na předem známé téma Psaní - Seznámí se se základními aspekty podoby	<u>Zvuková a grafická podoba jazyka</u> - Nácvik výslovnosti nejjednodušších hlásek a hláskových skupin - Fonetický přepis známých slov - Základní pravidla výslovnosti - Pravopis – psaní malých a velkých písmen <u>Slovní zásoba</u> - Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce s překladovým slovníkem <u>Tematické okruhy</u> - Domov, rodina, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy, média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí <u>Mluvnice</u> - Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - Člen určitý a neurčitý - Počitatelnost podstatných jmen se „some“ a „any“ - Přídavná jména a příslovce - Zájmena v pozici předmětu	Osobnostní a sociální výchova 1 - Rozvoj schopností poznávání 2 - Sebepoznání a sebepojetí 3 - Seberegulace a sebeorganizace 5 - Kreativita 6 - Poznávání lidí 7 - Mezilidské vztahy 8 - Komunikace 9 - Kooperace a kompetice 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 11 - Hodnoty, postoje, praktická etika Výchova demokratického občana 1 - Občanská společnost a škola 2 - Občan, občanská společnost a stát Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 1 - Evropa a svět nás zajímá 2 - Objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova 1 - Kulturní difference 2 - Lidské vztahy 3 - Etnický původ	Projekty k probíraným tématům Ročníkový projekt „Animals“ Možnost účasti v konverzační soutěži A Nabídka zájezdu do Velké Británie

Školní výstupy ŽÁK	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
daného jazyka • Tvoří jednoduché věty • Dbá na písemnou správnost v rámci svých znalostí • Napiše velmi krátký text na probrané téma • Vyplní údaje o sobě ve velmi jednoduchém formuláři	• Řadové číslovky • Přítomný čas průběhový • Přítomný čas prostý • Minulý čas prostý vybraných pravidelných sloves • Vyjádření budoucnosti pomocí „will“ <u>Slohové útvary</u> • Velmi jednoduchý popis • Pohlednice z prázdnin • Recept • Velmi jednoduché ilustrované příběhy, komiksy	4 - Multikulturalita Environmentální výchova 1 - Ekosystémy 3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí 4 - Vztah člověka k prostředí Mediální výchova 2 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality 3 - Stavba mediálních sdělení 5 - Fungování a vliv médií ve společnosti 6 - Tvorba mediálního sdělení <u>Mezipředmětové vztahy</u> C - fonetika - slovesné časy - pořádek slov ve větě - popis - komunikační situace - nácvik složitějších pravopisných jevů M - číslovky základní a řadové 1-100 - sčítáme a odečítáme Bi - popis zvířete - nemoci, poranění	

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
			- lidské tělo a péče o zdraví - potraviny, stravovací návyky Eh - písničky v angličtině Ev - svátky např. Halloween - projekty Z - základní zeměpisné informace, nácvik správné výslovnosti zeměpisných názvů (USA, VB) - práce s mapou D - kapitoly z dějin USA, VB Ov - slušné chování, žádosti, pozdravy - chování v restauraci, obchodě	

Oblast : Jazyk a jazyková výchova**Předmět : Anglický jazyk****Ročník : 2.**

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Poslech s porozuměním - Rozumí všem dobře známým základním pokynům vyučujícího v anglickém jazyce týkající se organizace průběhu i obsahu vyučovací hodiny a reaguje na ně - Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, které se týkají osvojovaných témat - rozumí základním informacím ve velmi jednoduché autentické promluvě pokud má podporu obrázků - v pomalé promluvě zachytí nejpodstatnější význam sdělení Čtení s porozuměním - Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních materiálech - dodržuje fonetická pravidla a čte nahlas a srozumitelně jednoduchý text; - samostatně vyhledá v dvojjazyčném slovníku význam neznámého slova nebo slovního spojení Mluvení - Tvoří jednoduché věty a souvětí - Odpoví na otázku týkající se známých jevů a skutečností - Zapojí se do jednoduchého řízeného rozhovoru	<u>Zvuková a grafická podoba jazyka</u> - Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní přízvuk, intonace různých druhů otázek, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - Učí se odhadovat základní pravidla pravopisu nových slov <u>Slovní zásoba</u> - Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce s překladovým slovníkem <u>Tematické okruhy</u> - Domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí <u>Mluvnice</u> - Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - zvládá časový systém v probraném	Osobnostní a sociální výchova 1 - Rozvoj schopností poznávání 2 - Sebepoznání a sebepojetí 3 - Seberegulace a sebeorganizace 5 - Kreativita 6 - Poznávání lidí 7 - Mezilidské vztahy 8 - Komunikace 9 - Kooperace a kompetice 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 11 - Hodnoty, postoje, praktická etika Výchova demokratického občana 1 - Občanská společnost a škola 2 - Občan, občanská společnost a stát Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 1 - Evropa a svět nás zajímá 2 - Objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova 1 - Kulturní difference 2 - Lidské vztahy 3 - Etnický původ	Vytváření projektů na probíraná témata. Ve třídách s rychlejším tempem výuky možnost četby anglických časopisů (např. Hello). Možnosti účasti v konverzační soutěži A. Nabídka zájezdu do Velké Británie.

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	na předem známé téma - Mluví o své rodině, kamarádech, škole a volném čase - Popíše osobu a věci z každodenního života Psaní - Reaguje na jednoduché písemné sdělení - Napíše kamarádovi e-mail o sobě a svých zálibách - Popíše místo svého bydliště - Vyplní údaje o sobě v jednoduchém formuláři	rozsahu - nově si osvojí minulý čas průběhový a předpřítomný čas - kontrasty v užití jednotlivých časů - množné číslo podstatných jmen - základní pravidla pro užití způsobových sloves - základní časoprostorové vztahy vyjádřené pomocí předložek - základní pravidla pro užití členů - základní číslovky (do řádu tisíce) - zájmena neurčitá a záporná <u>Slohové útvary</u> - Příběh - Popis - Neformální dopis - Jednoduchý popis události - Velmi jednoduchá biografie	4 - Multikulturalita Environmentální výchova 1 - Ekosystémy 3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí 4 - Vztah člověka k prostředí Mediální výchova 2 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality 3 - Stavba mediálních sdělení 5 - Fungování a vliv médií ve společnosti 6 - Tvorba mediálního sdělení Mezipředmětové vztahy C - procvičování gramatických a syntaktických pravidel a struktur - vyprávění - popis - životopis N - v rámci projektů lze psát o Německu a o prázdninách v Německu Z - základní zeměpisné informace o Kanadě, práce s mapou, nacvičování správné výslovnosti zeměpisných názvů	

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
			- základní informace o Londýně a New Yorku M - číselky základní a řadové nad 100 - sčítáme a odečítáme D - kapitola z dějin Kanady - osobnosti britských dějin - historické pamětihodnosti Londýna, historie Londýna (1666) Ov - tvorba rodokmenu, příbuzenské vazby - životní styl současné mladé generace - životní styl v UK - chování ve škole, pravidla Eh - anglické písničky a hudebníci Ev - projekt Pardubice	

Oblast : Jazyk a jazyková výchova**Předmět : Anglický jazyk****Ročník : 3.**

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Poslech s porozuměním • rozumí jednoduché konverzaci na každodenní téma; • rozumí pomalu pronášenému projevu na běžné téma; • Je schopen abstrahovat požadovanou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy • Rozumí a vhodně reaguje na požadavky a instrukce týkající se organizace vyučovací hodiny Čtení s porozuměním • Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace • Rozumí obsahu textů v učebnici a přiměřeně náročných autentických materiálů • Dovede reprodukovat obsah textu • Učí se odvodit pravděpodobný význam nových slov z kontextu • Využívá slovníkové příručky, učí se používat výkladový slovník Mluvení • v samostatném ústním projevu mluví o každodenních tématech; • snaží se o aktivní účast při rozhovoru a diskusi o každodenních tématech;	<u>Zvuková a grafická podoba jazyka</u> • Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby • Usiluje o správnost ve složitějších pravopisných jevech • Učí se odhadovat pravopis nových slov <u>Slovní zásoba</u> • Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce s různými druhy slovníků <u>Tematické okruhy</u> • Domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, příroda a město, volba povolání, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí <u>Mluvnice</u> • Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • Zvládá časový systém v probíraném	Osobnostní a sociální výchova 1 - Rozvoj schopností poznávání 2 - Sebepoznání a sebepojetí 3 - Seberegulace a sebeorganizace 5 - Kreativita 6 - Poznávání lidí 7 - Mezilidské vztahy 8 - Komunikace 9 - Kooperace a kompetice 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 11 - Hodnoty, postoje, praktická etika Výchova demokratického občana 1 - Občanská společnost a škola 2 - Občan, občanská společnost a stát Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 1 - Evropa a svět nás zajímá 2 - Objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova 1 - Kulturní difference 2 - Lidské vztahy 3 - Etnický původ	Vytváření vlastních projektů na probíraná témata. Pro skupiny s rychlejším tempem výuky četba anglických časopisů. Možnost účasti v konverzační soutěži A. Nabídka zájezdu do Velké Británie.

ŽÁK Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
- snaží se svými slovy vyprávět jednoduchý příběh - samostatně shrne obsah slyšeného či čteného - Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - při nápodobě si většinou uvědomí svou chybu Psaní - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - reaguje na jednoduché písemné sdělení - Písemně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty s aplikací probraných gramatických pravidel a slovní zásoby - Sestaví krátký dopis - Napíše krátké vyprávění - Vytvoří jednoduchý popis	rozsahu - Nově si osvojí Present Perfect s výrazy since/for, uvědomí si různé vyjadřování budoucnosti, osvojí si vazbu „used to“ - Učí se rozlišovat stavová slovesa - Vyjadřovat modalitu pomocí „should/shouldn’t, must/mustn’t, don’t have to“ v přítomnosti a minulosti - Tázací dovětky - Trpný rod - Slovesné tvary - Spojky „and, but, because, while, if“ <u>Slohové útvary</u> - Vyprávění - Jednoduchý životopis - Popis historické události - Plakát	4 - Multikulturalita Environmentální výchova 1 - Ekosystémy 3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí 4 - Vztah člověka k prostředí Mediální výchova 2 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality 3 - Stavba mediálních sdělení 5 - Fungování a vliv médií ve společnosti 6 - Tvorba mediálního sdělení Mezipředmětové vztahy C - nácvik komunikačních situací, dialogu - mluvní cvičení (prezentace) - nácvik slohových útvarů (popis, popis pracovního postupu, hodnocení filmu) - nácvik spisovné výslovnosti, porovnání hlásek - nácvik, procvičování a upevňování gramatických, pravopisných a syntaktických pravidel, jevů a struktur - porovnání tvoření slov s mateřským jazykem	

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
			N - v projektech lze psát o významných městech německy mluvících zemích - o TV programech, hercích a zpěvácích - o módních časopisech a o odlišnostech módy v německy mluvících zemích Eh - angl. písničky, hudebníci a nonartificiální hudba Ev - projekty Iv - využití internetu a počítačových her - psaní e-mailu Z - základní poznatky o jednotlivých částech UK - námořní doprava, rybolov - mořské proudy, počasí BI - potraviny, fitness - stravovací návyky a zdravý životní styl Fy - významné vynálezy používané v každodenním životě D - kapitola z dějin pravěku	

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
			- kapitoly z dějin Velké Británie a viktoriánské Anglie OV - pracovní příležitosti, žádost o práci/brigádu - zdravý životní styl, životospráva - ekologické problémy, ohrožená zvířata	

Oblast : Jazyk a jazyková výchova**Předmět : Anglický jazyk****Ročník : 4.**

ŽÁK Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Poslech s porozuměním - Rozumí i novým instrukcím vyučujícího v anglickém jazyce a reaguje na ně - Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - Pochopí podstatu autentické konverzace i na neznámé téma (satelit, video, rozhlasová nahrávka) - Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, které se týkají osvojovaných témat Čtení s porozuměním - Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - Pozná v textu hlavní myšlenku - Je schopen ústně či písemně předat stručný obsah textu - Čte srozumitelně text probírané lekce s přiměřenou výslovností a intonací - Pracuje s adaptovanými texty z anglo-americké literatury v učebnici / časopise určeném pro jazykovou výuku - Odvodí pravděpodobný význam nového slova	<u>Zvuková a grafická podoba jazyka</u> - Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby - Učí se rozeznávat různé varianty angličtiny - Učí se odhadovat pravopis nových slov <u>Slovní zásoba</u> - Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce s různými druhy slovníků <u>Tematické okruhy</u> - Domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí <u>Mluvnice</u> - Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které	Osobnostní a sociální výchova 1 - Rozvoj schopností poznávání 2 - Sebepoznání a sebepojetí 3 - Seberegulace a sebeorganizace 5 - Kreativita 6 - Poznávání lidí 7 - Mezilidské vztahy 8 - Komunikace 9 - Kooperace a kompetice 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 11 - Hodnoty, postoje, praktická etika Výchova demokratického občana 1 - Občanská společnost a škola 2 - Občan, občanská společnost a stát Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 1 - Evropa a svět nás zajímá 2 - Objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova 1 - Kulturní difference 2 - Lidské vztahy 3 - Etnický původ	Vytváření vlastních projektů na daná témata Ve třídách s rychlejším tempem výuky četba anglických časopisů Možnosti účasti v konverzační soutěži A Nabídka zájezdu do Velké Británie

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	v přiměřeně náročném textu - Využívá slovníkové příručky, učí se používat výkladový slovník i v elektronické podobě Mluvení - Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - Umí se vyjádřit k probíranému tématu - Aktivně se účastní rozhovoru / konverzace na známé téma - Umí zapojit probranou slovní zásobu - Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - Dbá na jazykovou správnost Psaní - Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - Reaguje na jednoduché písemné sdělení - Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného (osobní dopis příteli), rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - Dokáže popsat člověka, zvíře, předmět, krajinu - Písemně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty s aplikací probraných gramatických pravidel a slovní zásoby - Zvládne jednodušší úvahu	nenarušují smysl sdělení a porozumění) - Zvládá časový systém v probraném rozsahu - Nově si osvojí Present Perfect Continuous, Past perfect, Past perfect Continuous - Použití členů (rozšíření) - Vztažná zájmena - Modální slovesa – rozšíření - Použití infinitivu a gerundia - Comparisons - Časové a podmínkové věty (typ 1) <u>Slohové útvary</u> - Vyprávění - Neformální i formální dopis - Popis - Plakát	4 - Multikulturalita Environmentální výchova 1 - Ekosystémy 3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí 4 - Vztah člověka k prostředí Mediální výchova 2 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality 3 - Stavba mediálních sdělení 5 - Fungování a vliv médií ve společnosti 6 - Tvorba mediálního sdělení Mezipředmětové vztahy C - nácvik složitějších komunikačních situací - mluvní cvičení (prezentace) - nácvik slohových útvarů (vyprávění, popis, charakteristika) - nácvik spisovné výslovnosti - nácvik, procvičování a upevňování gramatických, pravopisných a syntaktických pravidel, jevů a struktur Iv - samostatné vyhledávání informací na internetu	

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
			k projektům - možnost dobrovolně vypracovat vlastní prezentace a projekty k probíraným tématům Eh - angl. písničky a hudebníci Z - využití zkušeností z vlastního cestování - vyprávění s využitím zeměpisných znalostí - místa výskytu vyhynulých zvířat D - kapitoly ze starověku Ov - osobnost	

4.3 Německý jazyk

Charakteristika předmětu německý jazyk – nižší stupeň osmiletého cyklu

Předmět německý jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a je možno z něj skládat maturitní zkoušku. Do výuky jsou zařazeny některé tematické okruhy všech průřezových témat v rámci RVP ZV.

Německý jazyk je vyučován od 3. ročníku vždy jako další cizí jazyk s hodinovou dotací 3 - 3. Při výuce jsou žáci jedné třídy rozděleni do dvou skupin. Vyučování probíhá v odborných učebnách vybavených audiovizuální technikou, v učebně opatřené interaktivní tabulí, v běžných třídách a částečně i v počítačových učebnách.

Cílem výuky německého jazyka je osvojení a postupné zvládnutí němčiny jako nástroje běžné komunikace. Při výuce nejde pouze o nabývání vědomostí jazykových, ale rovněž o seznámení s reáliemi studovaného jazyka, to znamená s dějinami, kulturou, ekonomickými a politickými poměry či každodenním způsobem života v německy mluvících zemích, a žák směřuje ke srovnávání se situací u nás. Žák se seznamuje na základní úrovni se slovní zásobou a komunikačními situacemi v tematických okruzích: domov, rodina, škola, volný čas, kalendářní rok, zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí, orientace ve městě.

Získané jazykové znalosti a komunikativní dovednosti pomáhají odbourávat jazykové bariéry a předsudky, přispívají k účinnější komunikaci s občany sousedních států, umožňují poznávat odlišnosti ve způsobu života, odlišné kulturní tradice. Obohacují osobní potřeby žáka, neboť usnadňují přístup k informacím a navazování osobních kontaktů. Ve výuce německého jazyka je kladen důraz na motivaci žáka.

Možnost praktického využití německého jazyka mají žáci, kteří se účastní konverzačních či jiných soutěží.

Oblast : Jazyk a jazyková výchova**Předmět : Německý jazyk**

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	V předmětu německý jazyk naplňujeme klíčové kompetence takto:
KOMPETENCE K UČENÍ	Žák: • u zadaných úkolů a jednoduchých projektů uplatňuje samostatnou tvořivou práci • formou her si rozšiřuje slovní zásobu • pracuje se slovníkem, časopisy a samostatně získává informací v cizím jazyce • využívá zahraničních exkurzí jako motivaci k učení cizímu jazyku • čte beletrii v cizím jazyce
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Žák: • vypracovává samostatné úkoly, kde řeší problém, promyslí a naplánuje způsob řešení a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností • řeší úkoly v cizím jazyce
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Žák: • řeší modelové situace a diskutuje v cizím jazyce • vypracovává krátké písemné útvary • komunikuje při práci ve dvojicích, při skupinové práci v cizím jazyce • rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích • správně interpretuje, v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Žák: • adaptuje se na měnící se podmínky, rozvíjí různé druhy dovedností a schopností nutných k tomu, aby člověk obstál v reálném prostředí mimo školu • stanovuje si cíle pro sebezlepšení • vyslovuje své ocenění nápadů a práce druhých dříve než kritiku
KOMPETENCE OBČANSKÉ	Žák: • respektuje práci spolužáků, rozvíjí si vlastní sebedůvěru • směřuje k četbě materiálů o cizích kulturách a obyvatelích • řeší situace v mezilidských vztazích na základě podnětů z učebnic
KOMPETENCE PRACOVNÍ	Žák: • plní různé druhy úkolů a činností, jejichž náročnost postupem do vyšších ročníků stoupá

	• učí se respektovat pokyny učitele, plnit úkoly v daném pořadí a čase, pracovní disciplíně • šetrně používá pomůcky, hospodáří s energiemi • používá různých druhů materiálů a pomůcek včetně IT • zamyslí se nad volbou budoucí profese, nad svými schopnostmi a možnostmi • samostatně tvoří úkoly pro spolužáky, což zlepšuje jeho vlastních výkony a znalostí • vnímá nutnost znalosti cizího jazyka v budoucí profesi
--	---

Průřezová témata, která se opakují v všech ročnících nižšího gymnázia:**Osobnostní a sociální výchova:**

1 - Rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti, soustředění a zapamatování – poslechy, čtení), 2 - Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací – můj svět, mé zájmy, má rodina, město, země a vztahy k jiným), 3 - Seberegulace a sebeorganizace (plánování samostudia, plnění domácích úkolů, autoevaluace), 5 – Kreativita (tvorba projektů), 6 - Poznávání lidí (poznávání spolužáků a jejich světa), 7 - Mezilidské vztahy (práce ve skupině), 8 – Komunikace (nácvik výslovnosti a intonace jako nositele významu, pravidla vedení dialogu v němčině, komunikace v různých situacích např. návrh, souhlas, odmítnutí, žádost apod.), 9 - Kooperace a kompetice (rozvíjení dialogu při vyjádření nesouhlasu, hledání řešení při práci ve dvojici/skupině)

Multikulturní výchova:

1 - Kulturní diference (já jako jedinečná bytost a můj svět, český národ a jeho specifika, česká kultura), 2 - Lidské vztahy (žáci jsou vedeni k tolerování názorů ostatních, rozvíjení spolupráce a solidarity ve skupině, důležitost rodiny a rodinných vazeb), 3 - Etnický původ (základní informace o různých způsobech života), 4 – Multikulturalita (žáci se učí cizí jazyk jako nástroj dorozumění s jinými národnostmi, texty a nahrávky informují o multikulturalitě současného světa)

Oblast : Jazyk a jazyková výchova

Předmět : Německý jazyk

Ročník : 3.

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Receptivní řečové dovednosti - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (čtení s porozuměním) - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - Vyslovuje a čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby - Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům Produktivní řečové dovednosti - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	<u>Jazykové prostředky</u> - zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní - návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <u>Pravopis</u> - základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova <u>Gramatické kategorie</u> - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - podstatná jména a členy jednoduché slovesné časy - otázka a zápor - věta jednoduchá, pořádek slov - číslovky <u>Slovní zásoba z tematických okruhů</u> - žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - domov - rodina	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí (já a moje rodina) - mezilidské vztahy (já a moje třída, já a moje škola) - komunikace (lidé v Evropě a jejich jazyky) - poznávání lidí (moji kamarádi) - kooperace a kompetice (práce ve skupině, prezentace témat) - řešení problémů a rozhodovací dovednosti Výchova demokratického občana - občanská společnost a stát (lidé v Evropě, obyvatelé) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět (Evropa, státy a jejich obyvatelé) - objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova - kulturní difference	práce se slovníky krátké projekty využití jazykového portfolia (sebehodnocení žáka)

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	• odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá • Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času • a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení • Používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník Interaktivní řečové dovednosti • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	• škola • volný čas • jídlo • nákupy • dopravní prostředky • kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) • zvířata, příroda • počasí, • realie zemí příslušných jazykových oblastí • orientace ve městě <u>Komunikační situace</u> • pozdrav, rozloučení • poděkování	- lidské vztahy (moje parta, moji přátelé, moje rodina) - multikulturalita Náměty - skupinová práce (kooperace a kompetice, kreativita) - domácí úkoly - vlastní projekt na jednoduché téma - rozhovory (řešení problémů) - zpěv Mezipředmětové vztahy Český jazyk – srovnání gramatických struktur s mateřským jazykem Anglický jazyk – srovnání gramatických struktur, některá slova přejata z angličtiny Francouzský jazyk – některá slova přejata z francouzštiny, srovnání gramatických jevů Matematika – základní číslovky Společenské vědy – řešení situace, spolupráce ve skupině, kolektiv (já a moje třída) Zeměpis – Německo Výtvarná výchova -projekty Hudební výchova – písně v německém jazyce	

Oblast : Jazyk a jazyková výchova**Předmět : Německý jazyk****Ročník : 4.**

ŽÁK Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Receptivní řečové dovednosti - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - Vyslovuje a čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby - Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku - Používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník Produktivní řečové dovednosti - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a	<u>Jazykové prostředky</u> - zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní - návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) <u>slovní zásoba</u> - žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - slohové útvary (jednoduchý dopis, krátké vyprávění, žádost) <u>Tematické okruhy</u> - škola - volný čas - povolání - zdraví - jídlo - oblékání - nákupy - obec	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí (já a moje rodina) - mezilidské vztahy (já a moje třída, já a moje škola) - komunikace (lidé v Evropě a jejich jazyky) - poznávání lidí (moji kamarádi) - kooperace a kompetice (práce ve skupině, prezentace témat) - řešení problémů a rozhodovací dovednosti Výchova demokratického občana - občanská společnost a stát (lidé v Evropě, obyvatelé) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět (Evropa, státy a jejich obyvatelé) - objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova - kulturní difference - lidské vztahy (moje parta, moji přátelé, moje rodina) - multikulturalita	práce se slovníky krátké projekty práce s videotechnikou

Školní výstupy ŽÁK	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
podobné otázky pokládá - Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace Interaktivní řečové dovednosti - Zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace	(svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) - zvířata - příroda, - realie zemí příslušných jazykových oblastí - povolání - lidské tělo <u>Komunikační situace</u> - pozdrav, rozloučení - poděkování - omluva a reakce na ni - prosba a žádost	Náměty - skupinová práce - domácí úkoly - krátké projekty - rozhovory - scénky, zpěv, recitace Mezipředmětové vztahy Český jazyk – srovnání gramatických struktur s mateřským jazykem Anglický jazyk – srovnání gramatických struktur, některá slova přejata z angličtiny Francouzský jazyk – některá slova přejata z francouzštiny, srovnání gramatických jevů Matematika – číslovky řadové a základní Zeměpis – lidé v Evropě, země sousedící s Německem, německy mluvící země Společenské vědy – sociální kontakt žáků při skupinové práci, prezentace své práce před kolektivem, prosazení vlastního názoru Výtvarná výchova – projekty Hudební výchova – písně v německém jazyce Biologie – názvy zvířat, lidské tělo	

4.4 Francouzský jazyk

Charakteristika předmětu francouzský jazyk – nižší stupeň osmiletého cyklu

Předmět francouzský jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a je možno z něj skládat maturitní zkoušku. Do výuky jsou zařazeny některé tematické okruhy všech průřezových témat v rámci RVP ZV.

Francouzský jazyk je vyučován od 3. ročníku vždy jako další cizí jazyk v rozsahu 3 hodiny týdně. Při výuce jsou žáci jedné třídy rozděleni do dvou skupin. Vyučování probíhá v odborných učebnách vybavených audiovizuální technikou, v učebně opatřené interaktivní tabulí, v běžných třídách a částečně i v počítačových učebnách.

Cílem výuky francouzského jazyka je osvojení a postupné zvládnutí francouzštiny jako nástroje běžné komunikace. Na základě osvojování jazykových prostředků (slovní zásoba, gramatika, grafická a fonetická podoba) žák postupně získává řečové dovednosti jak receptivní (poslech s porozuměním, čtení), tak produktivní (mluvení, psaní) a komunikativní kompetence (dialogy - běžné komunikativní situace).

Tematické okruhy se vztahují k domovu, rodině, škole, volnému času, povolání, lidskému tělu, zdraví, jídlu, oblékání, nákupům, obci, dopravním prostředkům, kalendářnímu roku, zvířatům, přírodě, počasí.

Při výuce nejde pouze o nabývání vědomostí jazykových, ale rovněž o seznámení s reáliemi studovaného jazyka, to znamená s dějinami, kulturou, každodenním způsobem života ve frankofonních zemích, a žák je veden ke srovnávání se situací u nás.

Získané jazykové znalosti a komunikativní dovednosti pomáhají odbourávat jazykové bariéry a předsudky, přispívají k účinnější komunikaci s občany evropských států, umožňují poznávat odlišnosti ve způsobu života, odlišné kulturní tradice. Obohacují osobní potřeby žáka, neboť usnadňují přístup k informacím a navazování osobních kontaktů. Ve výuce francouzského jazyka je kladen důraz na motivaci žáka.

Možnost praktického využití francouzského jazyka mají žáci, kteří se účastní konverzačních či jiných soutěží.

Oblast : Jazyk a jazyková výchova**Předmět : Francouzský jazyk**

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	V předmětu francouzský jazyk naplňujeme klíčové kompetence takto:
KOMPETENCE K UČENÍ	Žák: • uvědomuje si důležitost schopnosti komunikovat několika cizími jazyky pro další studium i praktický život • směřuje k samostatné tvořivé práci při řešení zadávaných úkolů a jednoduchých projektů • samostatně komunikuje v cizím jazyce • ke svému učení využívá různé informační zdroje, uvědomuje si důležitost vhodné strategie učení
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Žák: • řeší jednoduché problémové situace, které se vyskytují v cizojazyčném prostředí • projevuje schopnost odvodit pravidlo z konkrétního cizojazyčného sdělení • vyjádří myšlenku i bez dostatečné slovní zásoby • vypracovává projekty, při kterých hledá vlastní způsoby a možnosti realizace
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Žák: • snaží se vyjádřovat se v cizím jazyce s učitelem či spolužáky • porozumí sdělení ve francouzském jazyce • směřuje k logicky strukturované komunikaci • připravuje se na konkrétní komunikativní situace a využívá těchto dovedností • formuluje své myšlenky ve francouzském jazyce v mluvené i psané podobě
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Žák: • pracuje v týmu, dokáže si vyžádat i poskytnout pomoc či radu ve francouzském jazyce • spolupracuje ve francouzsky hovořící skupině. • využívá prostor pro hraní různých sociálních rolí • přijímá kritiku, dovede se poučit ze svých chyb • nenarušuje verbální prezentaci jiného žáka
KOMPETENCE OBČANSKÉ	Žák: • seznamuje se s kulturou a zvyky francouzsky mluvících zemí a v tomto kontrastu si uvědomuje jedinečnost české kultury. • směřuje k uvědomění si odlišností jiných kultur ale zároveň k toleranci a respektu vůči těmto odlišnostem.
KOMPETENCE PRACOVNÍ	Žák: • samostatně pracuje se slovníky, jednoduchými autentickými materiály či příručkami a tím k samostatnému získávání informací v cizím jazyce.

	• získává informace z různých oblastí prostřednictvím francouzského jazyka • odvádí kvalitní práci
--	--

Průřezová témata, která se opakují v všech ročnících nižšího gymnázia:

Osobnostní a sociální výchova:

1 - Rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti, soustředění a zapamatování – poslechy, čtení), 2 - Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací – můj svět, mé zájmy, má rodina, město, země a vztahy k jiným), 3 - Seberegulace a sebeorganizace (plánování samostudia, plnění domácích úkolů, autoevaluace), 5 – Kreativita (tvorba projektů), 6 - Poznávání lidí (poznávání spolužáků a jejich světa), 7 - Mezilidské vztahy (práce ve skupině), 8 – Komunikace (nácvik výslovnosti a intonace jako nositele významu, pravidla vedení dialogu ve francouzštině, komunikace v různých situacích např. návrh, souhlas, odmítnutí, žádost apod.), 9 - Kooperace a kompetice (rozvíjení dialogu při vyjádření nesouhlasu, hledání řešení při práci ve dvojici/skupině)

Multikulturní výchova:

1 - Kulturní difference (já jako jedinečná bytost a můj svět, český národ a jeho specifika, česká kultura), 2 - Lidské vztahy (žáci jsou vedeni k tolerování názorů ostatních, rozvíjení spolupráce a solidarity ve skupině, důležitost rodiny a rodinných vazeb), 3 - Etnický původ (základní informace o různých způsobech života), 4 – Multikulturalita (žáci se učí cizí jazyk jako nástroj dorozumění s jinými národnostmi, texty a nahrávky informují o multikulturalitě současného světa)

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Předmět: Francouzský jazyk****Ročník: 3.**

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí velmi jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny velmi pomalu a s velmi pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí základním informacím ve velmi krátkých poslechových textech týkajících se probíraných témat MLUVENÍ - se zapojuje do jednoduchých rozhovorů - sděluje jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy a volného času a dalších osvojených témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým informačním nápisům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům PSANÍ - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a	<u>Fonetika</u> - Abeceda - Typické zvukové rysy francouzského jazyka (samohlásky, nosovky, polosamohlásky, souhlásky, intonace) - Základní výslovnostní návyky - Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - Fonetické znaky (pasivně) <u>Mluvnice</u> - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) <u>Jazykové prostředky</u> - Člen určitý a neurčitý - Rod a číslo podstatných a přídavných jmen - Přivlastňovací zájmena nesamostatná, tážací zájmena nesamostatná - Číslovky základní - Časování pravidelných a nepravidelných sloves v přítomném čase, zvrtná slovesa, modální slovesa, rozkazovací způsob, blízká budoucnost - Zápor, otázka	Osobnostní a sociální výchova: - Rozvoj schopností poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Kreativita - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace a kompetice - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Výchova k myšlení v evropských souvislostech: - Evropa svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova: - Kulturní difference - Lidské vztahy - Multikulturalita Mezipředmětové vztahy C – dělení jazyků Z – předložky míst, zemí, vlajky Eh	konverzační a jiné soutěže, samostatné práce

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
dalších osvojovaných témat	• Věta jednoduchá, slovosled • Předložky místa, předložky zemí <u>Slovní zásoba</u> • slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem <u>Tematické okruhy</u> • domov • rodina • škola • volný čas • povolání • obec • kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata • počasí • realie zemí příslušných jazykových oblastí		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Předmět: Francouzský jazyk
Ročník: 4.

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat MLUVENÍ - se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu	<u>Fonetika</u> - zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <u>Mluvnice</u> - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) <u>Jazykové prostředky</u> - Člen určitý, neurčitý, dělivý - Osobní zájmena samostatná, ukazovací zájmena nesamostatná, tázací zájmena, zájmena předmětná - Nepravidelná slovesa, budoucí čas jednoduchý, minulý čas složený, zápor (nic, nikdo ...), rozkazovací způsob - Komparativ - Výrazy množství - Podmínková věta (si + futur) <u>Slovní zásoba</u> slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	Osobnostní a sociální výchova: - Rozvoj schopností poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Kreativita - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Kooperace a kompetice - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Výchova k myšlení v evropských souvislostech: - Evropa svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova: - Kulturní difference - Lidské vztahy - Multikulturalita Mezipředmětové vztahy Ov D Eh	

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci PSANÍ • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	<u>Tematické okruhy</u> • domov • rodina • škola • volný čas • povolání • lidské tělo, zdraví, • jídlo • oblékání, nákupy • obec • dopravní prostředky • kalendářní rok (svátky, roční • období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), - zvířata • příroda • počasí • realie zemí příslušných jazykových oblastí		

4.5 Ruský jazyk

Charakteristika předmětu ruský jazyk – nižší stupeň osmiletého cyklu

Předmět ruský jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a je možno z něj skládat maturitní zkoušku. Do výuky jsou zařazeny některé tematické okruhy všech průřezových témat v rámci RVP ZV.

Ruský jazyk je vyučován od 3. ročníku vždy jako další cizí jazyk s tříhodinovou týdenní dotací. Vyučování probíhá v odborných učebnách vybavených audiovizuální technikou, interaktivní tabulí, v běžných třídách, resp. i v počítačových učebnách.

Cílem výuky ruského jazyka je osvojení a postupné zvládnutí ruštiny jako nástroje běžné komunikace. Výuka orientovaná na současnou živou ruštinu vychází ze specifčnosti postavení ruštiny mezi ostatními cizími jazyky (jazyk blízký příbuzný mateřtině). Z druhé strany je pak nutné mít na zřeteli interferenci obou těchto jazyků a průběžně pracovat na jejím odstraňování. Na základě osvojování jazykových prostředků (slovní zásoba, gramatika, grafická a fonetická podoba – dostatečně velký prostor je věnován zvládnutí azbuky a osvojení a nácviku odlišných hlásek) žák postupně získává řečové dovednosti jak receptivní (poslech s porozuměním, čtení), tak produktivní (mluvení, psaní) a komunikativní kompetence (dialogy - běžné komunikativní situace: pozdravy, poděkování, představování, komunikace v obchodě, v restauraci...). Při výuce nejde pouze o nabývání vědomostí jazykových, ale rovněž o seznámení s reáliemi studovaného jazyka, to znamená s dějinami, kulturou, ekonomickými a politickými poměry či každodenním způsobem života v Ruské federaci. Během studia se žáci seznámí s tematickými okruhy: rodina, přátelé, škola a třída, doprava, zdravý životní styl, práce, média, životní prostředí, Česká republika, svátky a oslavy. Žák využívá znalostí reálií nabytých v jiných předmětech (český jazyk, zeměpis, dějepis).

Získané jazykové znalosti a komunikativní dovednosti pomáhají odbourávat jazykové bariéry a předsudky vůči Rusku, přispívají k účinnější komunikaci i s občany evropských států, které nejsou zastoupeny v Evropské unii, obohacují osobní potřeby žáka, neboť usnadňují přístup k informacím a navazování osobních kontaktů. osvojování jazyka.

Zvláštní pozornost se věnuje motivaci a aktivizaci žáků, estetickým a etickým aspektům cizojazyčné výuky. Soustavně se pracuje na rozvoji učebních strategií žáků a jejich autonomního učení včetně sebehodnocení.

Možnost praktického využití ruštiny se nabízí nejen při případné účasti v soutěžích (olympiáda, Rosiana), ale i při kontaktu s příslušníky ruské diaspory v České republice.

Po prvních dvou letech výuky dosahuje absolvent úrovně A1.

Probíraná témata předmětu ruský jazyk jsou dále rozpracována v učebních plánech pro jednotlivé ročníky.

Oblast : Jazyk a jazyková výchova**Předmět : Ruský jazyk**

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	V předmětu ruský jazyk naplňujeme klíčové kompetence takto:
KOMPETENCE K UČENÍ	Žák: • vnímá důležitost studia ruštiny jako dalšího cizího jazyka • využívá podobnosti češtiny a postavení ruštiny v současném světě a možností uplatnění znalostí tohoto jazyka v budoucí profesní praxi • využívá moderní technologií • projevuje kladný přístup k výuce, směřuje k postupnému zdokonalování, které vede na konci studia k zvládnutí ruštiny na úrovni B1 a k složení mezinárodní zkoušky <i>ruskij jazyk-porogovij uroveň</i>
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Žák: • od počátku studia postupného osvojování slovní zásoby směřuje k samostatnému vyjadřování, jednoduchému vyjádření svého názoru, kritického postoje k názoru druhých • po zvládnutí základní slovní zásoby pracuje s internetem, s ruskými webovými stránkami, sleduje vývoj v Rusku • řeší na jednoduché úrovni situace, které mohou nastat po příjezdu do Ruska, resp. při setkání s rusky mluvícími cizinci
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Žák: • seznamuje se zpočátku s jednoduchými adaptovanými texty, později s texty na mírně pokročilé úrovni, u zvukových nahrávek (resp. poslechu rádia) se snaží pochopit podstatu textu • využívá podobnosti češtiny a ruštiny k tomu, že prakticky od počátku za pomoci učitele používá všechny mluvnické časy • v písemném projevu vypracuje jednoduchý slohový útvar (dopis, popis, krátké vyprávění,...) • snaží se dodržovat jazykové a stylistické normy
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Žák: • pracuje ve dvojicích, skupinách, zapojuje se do jednoduché diskuze s učitelem a spolužáky • směřuje ke spolupráci se slabšími spolužáky, respektují jejich problémy • dokáže naslouchat cizímu názoru a kriticky jej zhodnotit • respektuje sociální rozdíly, uvědomuje si škodlivost šikany a odsuzují ji

KOMPETENCE OBČANSKÉ	Žák: • Konverzační okruhy zahrnují společenské problémy týkající se běžných témat (např. rodina, společnost, seznamování, výběr povolání,...) • seznamuje se se společnými kapitolami z české a ruské historie a tím, jak pozitivně či negativně ovlivňovaly vývoj naší země • rozebírá problematiku ruských emigrantů, jejich snahu o integraci do naší společnosti • seznamuje se s důsledky xenofobie a rasismu, směřuje k mezinárodní solidaritě • vysvětluje význam charitativních akcí (Bílá pastelka, Emil, Červená stužka,...) • vytváří si názor o budoucí návštěvu Ruska, jako země historicky i kulturně bohaté • směřuje k zodpovědnému způsobu k životu, ochraně zdraví, škodlivosti návykových látek, nebezpečí závislosti
KOMPETENCE PRACOVNÍ	Žák: • směřuje k pozitivnímu vztahu k učení a jeho důležitosti pro budoucí zaměstnání • zodpovědně plní své úkoly, chová se ohleduplně k ostatním, respektuje autoritu učitele i své spolužáky • vnímá rychlý technologický pokrok a nutnost se mu přizpůsobit i ve vyučovacím a pracovním procesu; konkrétní příklady poznává ve škole (využití internetu, audiovizuální techniky, interaktivní tabule....) • vyjadřuje své myšlenky na globální problémy, jako je nutnost ohleduplného chování k přírodě, šetření energií,...)

Průřezová témata, která se opakují v všech ročnících nižšího gymnázia:**Osobnostní a sociální výchova:**

1 - Rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti, soustředění a zapamatování – poslechy, čtení), 2 - Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací – můj svět, mé zájmy, má rodina, město, země a vztahy k jiným), 3 - Seberegulace a sebeorganizace (plánování samostudia, plnění domácích úkolů, autoevaluace), 5 – Kreativita (tvorba projektů), 6 - Poznávání lidí (poznávání spolužáků a jejich světa), 7 - Mezilidské vztahy (práce ve skupině), 8 – Komunikace (nácvik výslovnosti a intonace jako nositele významu, pravidla vedení dialogu v ruštině, komunikace v různých situacích např. návrh, souhlas, odmítnutí, žádost apod.), 9 - Kooperace a kompetice (rozvíjení dialogu při vyjádření nesouhlasu, hledání řešení při práci ve dvojici/skupině)

Multikulturní výchova:

1 - Kulturní difference (já jako jedinečná bytost a můj svět, český národ a jeho specifika, česká kultura), 2 - Lidské vztahy (žáci jsou vedeni k tolerování názorů ostatních, rozvíjení spolupráce a solidarity ve skupině, důležitost rodiny a rodinných vazeb), 3 - Etnický původ (základní informace o různých způsobech života), 4 – Multikulturalita (žáci se učí cizí jazyk jako nástroj dorozumění s jinými národnostmi, texty a nahrávky informují o multikulturalitě současného světa)

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Předmět: Ruský jazyk****Ročník: 3.**

ŽÁK : Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Poslech s porozuměním • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat Mluvení • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky • týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá Čtení s porozuměním • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu a vyhledá v něm požadovanou informaci	zvuková a grafická podoba jazyka • fonetické znaky • základní výslovnostní návyky, intonace a nepravidelný přízvuk • vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova slovní zásoba • žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, • práce se slovníkem tematické okruhy • já a moje rodina • povolání • státy a národnosti • kalendářní rok • škola a školní předměty • nákupy • jídlo • volný čas mluvnice • struktura věty (slovosled) • číslovky a jejich tvoření	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> 1 Rozvoj schopnosti poznávání 2 Sebepoznání a sebepojetí 3 Seberegulace a sebeorganizace 5 Kreativita 6 Poznávání lidí 7 Mezilidské vztahy 8 Komunikace 9 Kooperace a kompetice 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 11 Hodnoty, postoje, praktická etika <u>Výchova demokratického občana</u> 1 Občanská společnost a škola 2 Občan, občanská společnost a stát <u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> 1 Evropa a svět nás zajímá 2 Objevujeme Evropu a svět <u>Multikulturní výchova</u> 1 Kulturní difference 2 Lidské vztahy 3 Etnický původ 4 Multikulturalita	

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Psaní • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času • a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• skloňování podstatných jmen • životná a neživotná podstatná jména • časování sloves • čas sloves	<u>Enviromentální výchova</u> 4 Vztah člověka k prostředí <u>Mediální výchova</u> 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality 6 Tvorba mediálního sdělení <u>Mezipředmětové vztahy</u> C 1. fonetika (srovnání výslovnosti a intonace) 2. stavba věty 3. pořádek slov ve větě 4. přejatá slova 5. rusko-česká homonyma 6. rozdílný mluvnický rod některých podst.jmen A 1. přejatá slova 2. pohyblivý přízvuk 3. národy a národnosti 4. komunikace s cizinci M 1. číslovky 1 – 1000 2. sčítání a odčítání Z 1. zákl zeměpisné údaje 2. Evropa – národy a národnosti Ov 1. základy společenské etikety 2. člověk a společnost	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Předmět: Ruský jazyk****Ročník: 4.**

ŽÁK : Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Poslech s porozuměním - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat Mluvení - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky - týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá Čtení s porozuměním - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu a	zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky - základní výslovnostní návyky, intonace a nepravidelný přízvuk - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova slovní zásoba - žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, - práce se slovníkem tematické okruhy - volný čas - popis a charakteristika osoby - kalendářní rok - české a ruské svátky a tradice - dopravní prostředky mluvnice - skloňování podstatných jmen - modální slovesa - časování sloves - způsob u sloves a jeho tvoření	Osobnostní a sociální výchova 1 Rozvoj schopnosti poznávání 2 Sebepoznání a sebepojetí 3 Seberegulace a sebeorganizace 5 Kreativita 6 Poznávání lidí 7 Mezilidské vztahy 8 Komunikace 9 Kooperace a kompetice 10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 11 Hodnoty, postoje, praktická etika Výchova demokratického občana 1 Občanská společnost a škola 2 Občan, občanská společnost a stát Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 1 Evropa a svět nás zajímá 2 Objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova 1 Kulturní difference 2 Lidské vztahy 3 Etnický původ Multikulturalita	Možnost účasti v olympiádě v ruském jazyce a v recitační soutěži Rosiana Případná exkurze do Střediska ruské vědy a kultury v Praze

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
vyhledá v něm požadovanou informaci Psaní • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času • a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři		<u>Enviromentální výchova</u> 4 Vztah člověka k prostředí <u>Mediální výchova</u> 2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality 6 Tvorba mediálního sdělení <u>Mezipředmětové vztahy</u> C 7. mluvnické vazby odlišné od češtiny 8. A.S.Puškin - literatura 9. rusko-česká homonyma 10. rozdílný mluvnický rod některých podst.jmen A 5. přejatá slova ve srovnání 6. komunikace s cizinci M 3. řadové číslovky D 1. historické památky v Moskvě a Petrohradě Ov 1. člověk a společnost	

4.6 Matematika

Charakteristika předmětu matematika – nižší stupeň osmiletého cyklu

Předmět matematika zahrnuje obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace RVP ZV.

Předmět matematika také realizuje tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova a část tématu Mediální výchova.

Předmět matematika rozvíjí abstraktní a analytické myšlení i logické usuzování. Žáci se v něm učí srozumitelné a věcné argumentaci, přesnému formulování myšlenek v ústním i písemném projevu. Těžiště výuky spočívá v osvojení schopnosti porozumění a formulace zadaného problému, ve schopnosti stanovení a zdůvodnění optimálního postupu řešení problému, v ovládnutí matematických nástrojů a dovedností potřebných v dalším studiu i běžném praktickém životě.

Předmět matematika svými požadavky na přesné formulování myšlenek, správné porozumění textu a správné vyhodnocení a zpracování dat zasahuje do průřezového tématu Mediální výchova zejména v oblasti kritického posouzení informací a jejich vlivu.

Matematika učí pamatovat si pouze nejpotřebnější informace a vše ostatní si odvodit. Neméně významným aspektem je rozvoj geometrické představivosti jak v rovině, tak v prostoru.

Během studia si žáci uvědomují, že matematika nachází uplatnění ve všech oborech lidské činnosti, nejvíce však v informatice, fyzice, technice a ekonomii jako mezinárodní dorozumívací prostředek překonávající jazykové bariéry.

Předmět matematika se vyučuje od 1. ročníku do 4. ročníku nižšího stupně gymnázia v hodinových dotacích. V 1. ročníku je hodinová dotace 5 hodin, v dalších ročnících po 4 hodinách. Matematika zahrnuje témata – Číselné obory a operace v nich, Procenta a úměra, Rovinné útvary, Rýsování, Stereometrie, Shodnost a podobnost, Statistika, Výrazy, Rovnice, nerovnice a soustavy, Funkce.

Oblast : Matematika a její aplikace
Předmět : Matematika

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	V předmětu matematika naplňujeme klíčové kompetence takto:
KOMPETENCE K UČENÍ	Žák: • přesné pochopí a užívá termíny, znaky, symboly a jednotky • seznamuje se s algoritmizací činností • pracuje samostatně, směřuje k experimentování a ke kritickému postoji k výsledkům práce • přesně prezentuje to, čemu se naučil / referáty, ústní zkoušení, písemné práce apod./ • své dovednosti i zájem uplatňuje při aktivitách mimo vyučování /Pythagoriáda, Klokán, matematická olympiáda/, při přípravě na soutěže využívá odbornou pomoc učitelů • při práci samostatně využívá různých informačních prostředků/ učebnice, články v tisku, internet / • při samostatné práci směřuje k zobecňování a formulaci závěrů • rozlišuje co je základní a co rozšiřující učivo • chápe význam systematického postupu při studiu • při samostudiu směřuje k racionální práci s textem
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Žák: • řeší úlohy z praxe, při jejichž řešení směřuje k dovednosti rozpoznat a analyzovat problémy • při vypracovávání samostatných prací a referátů hledá různá řešení problémů, svá řešení dokáže obhájit • při řešení úloh aplikuje teoretické poznatky k řešení problémů • podle schopností a dovedností se zapojuje do odborných soutěží • aktivně se podílí na jednotlivých fázích činností / rozvržení úkolu, realizace a zhodnocení/.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Žák: • diskutuje o problémech a učí se argumentovat • vyjadřuje se přesně a logicky, v písemné podobě přehledně, používá kvalitní grafický projev • prezentuje výsledky své práce / referáty, písemné práce apod./
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Žák: • upevňuje mezilidské vztahy aktivní účastí na společných akcích / exkurze, soutěže/ • pracuje samostatně, ve dvojicích i ve skupinách, hodnotí práci vlastní, práci celé skupiny a ostatních spolužáků • dodržuje dohodnutá pravidla chování / školní řád, pravidla pro práci v laboratořích/ • zaujímá rozhodné stanovisko ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky • při řešení problémů využívá vzájemnou pomoc spolužáků

KOMPETENCE OBČANSKÉ	Žák: • jedná ohleduplně a s úctou k druhým, zdvořile, dodržuje kulturní vystupování a slušné chování k druhým lidem • pěstuje vlastní sebedůvěru, reálně posuzuje své možnosti • dodržuje pravidla chování ve škole i mimo školu • přijímá pocit odpovědnosti za splnění zadané práce • jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí, pociťuje hrdost na vlastní školu / reprezentace školy na výletech, exkurzích, v soutěžích a olympiádách/.
KOMPETENCE PRACOVNÍ	Žák: • dodržuje pravidla bezpečného chování ve škole i mimo ni • plní své pracovní povinnosti • samostatně plánuje a organizuje práci, připravuje si pomůcky

Oblast : Matematika a její aplikace

Předmět : Matematika

Ročník : 1.

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	- Užívá pojem desetinné číslo, zaokrouhluje ho, vyjadřuje jeho pomocí vztah mezi částí a celkem - počítá s desetinnými čísly, zná vlastnosti operací, využívá je při jednodušších výpočtech, odhaduje výsledek, účelně používá kalkulačtor	<u>Desetinná čísla</u> - Zavedení desetinných čísel, porovnávání, číselná osa, rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě - sčítání a odčítání desetinných čísel. - Násobení a dělení desetinných čísel, algoritmy, vlastnosti operací.	Osobnostní a sociální výchova 1 - Rozvoj schopností poznávání 3 - Seberegulace a sebeorganizace 8 - Komunikace 9 - Kooperace a kompetice 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
	- Využívá poznatků z dělitelnosti při řešení vhodných úloh. - Čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se dělitelnosti.	<u>Dělitelnost přirozených čísel</u> - Násobek, dělitel, dělitelnost čísla 2,3,5,10,4,8,3,9. - Prvočísla, složená čísla, rozklad čísla, společný dělitel, největší společný dělitel. - Spol. násobek, nejmenší spol. násobek, čísla soudělná a nesoudělná.	Mediální výchova 1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 2 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Environmentální výchova 2 - Základní podmínky života	
	- Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku - Umí nadefinovat úhel jako množinu, umí ho pojmenovat, sestavit, změřit, přenést. - Rozeznává druhy úhlů podle velikosti	<u>Rovinné útvary</u> - Přímka, polopřímka, úsečka - Vzájemná poloha přímek v rovině - Vzdálenost bodu od přímky <u>Úhel a jeho velikost</u> - Úhel, osa úhlu, velikost úhlu, stupeň, minuta, úhloměr. - Druhy úhlů, sčítání a odčítání úhlů, násobení a dělení úhlů a jejich velikostí dvěma.		

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Užívá pojmy celé číslo, kladné a záporné číslo, opačná čísla, počítá s celými čísly, zná vlastnosti operací, využívá je při výpočtech.	<u>Celá čísla</u> - Celá kladná a záporná čísla, čísla navzájem opačná, absolutní hodnota celých čísel. Číselná osa. - Operace s celými čísly, záporná desetinná čísla.		
	- Rýsuje, rozpoznává a pojmenovává trojúhelník a další útvary s ním spjaté, užívá jejich vlastnosti při řešení úloh. - Užívá trojúhelníkovou nerovnost. - Dovede užít věty o shodnosti trojúhelníku při konstrukci trojúhelníku i ve výpočtech. - Čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se tohoto učiva.	<u>Trojúhelník</u> - Trojúhelník, vnější a vnitřní úhly, rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník, trojúhelníková nerovnost. - Shodnost trojúhelníků, věty o shodnosti, konstrukce trojúhelníku. - Střední příčky, těžnice, těžiště, výšky v trojúhelníku. - Kružnice opsaná a vepsaná.	Fy- pojem těžiště	
	- Dovede charakterizovat kvádr a krychli, načrtnout a narýsovat tato tělesa, umí narýsovat jejich síť. - Počítá objem a povrch kvádru a krychle.	<u>Objem a povrch kvádru a krychle</u> - Objem tělesa v krychlové síti, jednotky objemu. - Objem krychle a kvádru, síť krychle a kvádru. - Povrch krychle a kvádru, stěnová a tělesová úhlopříčka, volné rovnoběžné promítání.	Ev – zobrazování těles	
	Užívá pojem zlomek a smíšené číslo, vyjadřuje s jejich pomocí vztah mezi částí a celkem, počítá s nimi, zná vlastnosti operací a využívá je při výpočtech, ví, co jsou navzájem převrácená čísla.	<u>Zlomky</u> - Zlomek, základní tvar, rozšiřování a krácení, rovnost zlomků. - Početní operace se zlomky, společný jmenovatel, převrácené číslo, smíšená čísla, složený zlomek		

ŽÁK Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Rozpozná, charakterizuje, třídí, umí sestrojit nebo načrtnout jednoduché geom. útvary, dovede rozhodnout, jsou-li souměrné. • Sestrojuje obraz útvaru v osově a středové souměrnosti. • Symbolicky zapisuje shodnost útvarů i zobrazení útvaru v dané souměrnosti, rozpozná, zda jde o shodnost přímou, či nepřímou.	• <u>Středová a osová souměrnost</u> • Shodnost geometrických útvarů, shodnost trojúhelníků. • Středová souměrnost. • Osová souměrnost.	Ev, Bi - souměrnosti, asymetrie	
• Logicky dochází k řešení problémů, nalézá různá řešení úloh. • Dovede řešit úlohy na prostorovou představivost.	• <u>Netradiční aplikační úlohy a problémy</u> • Číselné a log. řady, číselné a obrázkové analogie, netradiční geom úlohy.		

Oblast : Matematika a její aplikace

Předmět : Matematika

Ročník : 2.

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Užívá pojem zlomek a smíšené číslo, vyjadřuje pomocí nich vztah mezi částí a celkem, počítá s nimi, zná vlastnosti početních operací a využívá je při výpočtech, ví, co jsou navzájem převrácená čísla.	<u>Zlomky</u> - Početní operace, společný jmenovatel, převrácené číslo, smíšená čísla, opakování.	Osobnostní a sociální výchova 1 - Rozvoj schopností poznávání 3 - Seberegulace a sebeorganizace 8 - Komunikace 9 - Kooperace a kompetice 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
	- Užívá pojmy celé číslo, kladné a záporné číslo, čísla navzájem opačná, počítá s celými čísly, zná vlastnosti poč. operací a využívá je při výpočtech. - Užívá pojem periodické číslo, umí ho zapsat a porovnat s jinými čísly. - Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	<u>Celá čísla, racionální čísla</u> - Násobení a dělení celých čísel, záporná desetinná čísla. - Racionální čísla, uspořádání rac. čísel, početní operace s rac. čísly.	Mediální výchova 1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 2 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Environmentální výchova 2 - Základní podmínky života	Referát na téma: historie vytváření číselných oborů.
	Vyjadřuje část celku v procentech nebo promile, řeší jednoduché úlohy s procenty či promile	<u>Procenta , úroky</u> - Procento, základ, procentová část, počet procent, úrok, jednoduché úrokování, promile.	Ch – koncentrace roztoků Z – stoupání silnic Ov – dopravní výchova (obsah alkoholu v krvi)	

ŽÁK Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Vyjadřuje vztah mezi celkem a jeho částmi poměrem, postupným poměrem, spočítá neznámý člen z úměry. • Rozpozná přímou a nepřímou úměrnost, zachytí ji v tabulce, rovnici i grafem. • Řeší trojčlenkou jednoduché úlohy s úměrnostmi, pracuje s měřítkem mapy, plánu i výkresu. • Používá sloupkové i kruhové diagramy, vytváří je a čte.	• <u>Přímá a nepřímá úměrnost, poměr</u> • Poměr, převrácený poměr, úměra, postupný poměr, závislost veličin, soustava souřadnic. • Přímá a nepřímá úměrnost, příklady závislostí z praktického života a jejich vlastností, nákresy, pravoúhlá soustavy souřadnic, grafy, trojčlenka. • Měřítko, diagramy.	Z – měřítko mapy Ev – zlatý řez Fy – grafy závislosti s, v na t Ov – grafy (statistika nehod, průzkum volebních preferencí)	Samostatná práce na digramy na základě vlastního šetření.
• Určuje pomocí tabulek druhou a třetí mocninu a odmocninu čísla. • Vyjadřuje číslo ve zkráceném i rozvinutém tvaru pomocí mocnin deseti. • Spočítá hodnotu i složitějších číselných výrazů. • Používá Pythagorovu větu při výpočtu třetí strany pravoúhlého trojúhelníku. • Pomocí obrácené Pyth. věty rozhoduje o pravoúhlosti trojúhelníku.	• <u>Mocniny a odmocniny</u> • Druhá a třetí mocnina a odmocnina. • Mocniny s přirozeným mocnitelem, operace s nimi, vlastnosti operací. • Zápis čísla v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti. • Pythagorova věta.		
• Rýsuje, rozpozná a pojmenuje konvexní čtyřúhelník a další útvary s ním spjaté, využívá jejich vlastností při řešení úloh. • Spočítá obvod a obsah trojúhelníku a čtyřúhelníku. • Odliší hranol od ostatních těles, dovede ho charakterizovat, načrtnout a narýsovat, umí narýsovat jeho síť, vypočítat jeho povrch a objem. • Čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se tohoto učiva. • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s	• <u>Čtyřúhelníky a hranoly</u> • Čtyřúhelníky, lichoběžník. • Rovnoběžník, obdélník, čtverec, úhlopříčky a výšky. • Obsahy o obvodu trojúhelníku a čtyřúhelníku. • Konstrukce čtyřúhelníků. • Kolmý hranol, objem a povrch hranolu.	Vv – zobrazování těles Iv – užití programu Maple k modelování těles	

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	využitím osvojeného • matematického aparátu			
	• Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data, porovnává data, • sestavuje tabulku četností daného znaku na základě šetření. • Z tabulky rozdělení četnosti určuje ar. průměr a sestavuje sloupkový a kruhový diagram.	• <u>Základy statistiky</u> • Statistický soubor, stat. šetření, jednotka, četnost znaku, aritmetický průměr. • Schémata, grafy, tabulky. Sloupkový a kruhový diagram.	Iv – vytváření grafů v Excelu - ukázka	
	• Logicky dochází k řešení problémů, nalézá různá řešení úloh. Řeší úlohy na prostorovou představivost.	• <u>Netradiční aplikační úlohy a problémy</u> • Číselné a logické řady, číselné a obrázkové analogie. Netradiční geometrické úlohy.		

Oblast : Matematika a její aplikace**Předmět : Matematika****Ročník : 3.**

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	- Počítá hodnoty složitějších číselných výrazů. - Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných. - Určí hodnotu výrazu. Doplňuje tabulku výrazů s proměnnými. - Rozpoznává mnohočlen, jeho členy, mnohočleny sčítá, odčítá, násobí a umocňuje pomocí vzorců. - Rozkládá mnohočleny vytýkáním před závorku a pomocí vzorců.	<u>Výrazy</u> - Číselný výraz, hodnota výrazu, proměnná, výraz s proměnnou. - Mnohočlen, operace s mnohočleny, - Umocňování mnohočlenů. - Rozklad mnohočlenů na součin.	Fy- fyzikální vzorce	
	- Dělí mnohočlen mnohočlenem. - Počítá s lomenými výrazy, sčítá, odčítá násobí, dělí a zjednodušuje lomené výrazy.	<u>Lomené výrazy</u> - Dělení mnohočlenu mnohočlenem. - Lomené výrazy, operace s lomenými výrazy, zjednodušování lom. výrazů.		
	- Rozliší rovnost a rovnici, řeší rovnici pomocí ekvivalentních úprav, provádí zkoušku. - Formuluje reálný problém pomocí rovnice a řeší ho. - Řeší lineární nerovnice, výsledek vyjadřuje pomocí intervalu.	<u>Lineární rovnice</u> - Rovnost a rovnice, lineární rovnice o jedné neznámé. Ekvivalentní úpravy, zkouška. Slovní úlohy. - Nerovnice, intervaly.	Fy- vyjádření neznámé ze vzorce	

ŽÁK Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
- Řeší lineární rovnici s proměnnou ve jmenovateli. - Různými metodami řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými. Formuluje reálné problémy pomocí rovnic a jejich soustavy a řeší je.	<u>Rovnice a soustavy lineárních rovnic</u> - Lineární rovnice s proměnnou ve jmenovateli. - Soustava dvou lineárních rovnic o dvou neznámých. - Slovní úlohy.	Ch- úlohy o směsích Fy- úlohy o pohybu Užití v technických disciplínách.	
- Rýsuje, rozpozná a pojmenuje kružnici a kruh a další útvary s ním spjaté. - Rozhoduje o vzájemné poloze přímky a kružnice nebo kruhu, o vzájemné poloze dvou kružnic nebo kruhů. - Počítá délku kružnice i oblouku, obsah kruhu a jeho částí. Provádí odhady a výpočty s požadovanou přesností, užívá kalkulačku. - Odliší válec od ostatních těles, charakterizuje válec, rýsuje jeho síť, počítá jeho povrch a objem.	<u>Kruh, kružnice, válec</u> - Kružnice, kruh, kružnice a přímka, dvě kružnice. - Délka kružnice, obsah kruhu. - Části kruhu, jejich obsahy a obvody. - Thaletova věta, Thaletova kružnice. - Rotační válec, síť válce, objem a povrch válce.	Ev – zobrazování těles Iv – užití programu Maple k modelování těles	
- Užívá pojem množina bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru i k řešení polohových i nepolohových úloh. - Provádí rozbor konstrukční úlohy, zapisuje postup konstrukce, podle něj rýsuje, rozezná počet řešení úlohy a zkouškou ověřuje správnost řešení. - Čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se konstrukčních úloh.	<u>Konstrukční úlohy</u> - Základní konstrukce. - Množiny bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice), polohové a nepolohové úlohy. - Konstrukce trojúhelníku a čtyřúhelníku.	Osobnostní a sociální výchova 1 - Rozvoj schopností poznávání 3 - Seberegulace a sebeorganizace 8 - Komunikace 9 - Kooperace a kompetice 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Mediální výchova 1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 2 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
- Logicky dochází k řešení problémů, nalézá různá řešení úloh. - Řeší úlohy na prostorovou představivost. - aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	<u>Netradiční aplikační úlohy a problémy.</u> - Číselné a logické řady, číselné a obrázkové analogie, netradiční geometrické úlohy.		

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
			Environmentální výchova 2 - Základní podmínky života	

Oblast : Matematika a její aplikace**Předmět : Matematika****Ročník : 4.**

ŽÁK Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Vyjadřuje reálné situace pomocí funkčních vztahů, tabulek grafů, řeší slovní úlohy. • Používá funkci jako závislost závislé a nezávisle proměnné veličiny. • Čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se funkcí. • Graficky řeší rovnice.	• <u>Funkce</u> • Funkce, přímá úměrnost. • Lineární funkce, absolutní hodnota a jejich grafy. • Nepřímá úměrnost a její grafy. • Grafické řešení rovnic.	Široké užití v technických oborech. Iv – vytváření grafů na počítači Osobnostní a sociální výchova 1 - Rozvoj schopností poznávání 3 - Seberegulace a sebeorganizace 8 - Komunikace 9 - Kooperace a kompetice 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Mediální výchova 1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 2 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Environmentální výchova 2 - Základní podmínky života	Rozšiřující učivo – kvadratická funkce, kvadratická rovnice

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	- Rozpozná podobné útvary, rozhoduje o podobnosti trojúhelníků podle vět o podobnosti trojúhelníků, využívá podobnosti při výpočtech. - Užívá podobnosti při řešení slovních úloh. - Čte a využívá běžné symboliky týkající se podobnosti. - Používá gon. funkci při řešení pravoúhlého trojúhelníku.	<u>Podobnost a goniometrické funkce</u> - Podobnost útvarů, podobné trojúhelníky, větý o podobnosti trojúhelníků - Užití podobnosti. - Goniometrické funkce ostrého úhlu. - Řešení úloh o trojúhelníku.	Ev- návrh a realizace výtvarných děl. Gon. funkce ve fyzice a technických oborech. Výroba slunečních hodin	
	- Orientuje se v prostoru, rozvíjí svou prostorovou představivost. - Charakterizuje kužel, jehlan kouli, používá jejich náčrtý, síť kuželů a jehlanů, počítá jejich povrch a objem, počítá objem a povrch koule.	<u>Jehlan, kužel, koule</u> - Jehlan, rotační kužel, síť těchto těles. - Objem a povrch jehlanu a kužele. - Koule, objem a povrch koule.	Ev- zobrazování těles Iv – užití programu Maple – modelování těles	
	- Užívá základní pojmy finanční matematiky, provádí jednoduché a složené úrokování. - Řeší slovní úlohy na úrokování	<u>Základy finanční matematiky</u> - Úrok, jistina, úroková doba, úroková míra. - Jednoduché a složené úrokování.	Ov - význam v bankovníctví.	
	- při rýsování přímek, úseček, kružnic používá vhodný typ čáry - užívá normalizované písmo, kótuje jednoduché obrazce a z okótovaných obrazců správně čte jejich rozměry - při rýsování velkých/ malých obrazců používá zmenšení/ zvětšení v měřítku - ve volném rovnoběžném promítání rýsuje krychle, hranoly, jehlany, válce - rýsuje jednoduchá tělesa v pravoúhlém promítání na dvě až tři průmětny - črtá a rýsuje síť krychle, hranolu, jehlanu, válce	<u>Rýsování</u> - Druhy čar, kolmice, rovnoběžky, kružnice, oblouky - Kótování, měřítko - Volné rovnoběžné promítání - Pravoúhlé promítání na dvě a tři průmětny - Tělesa, síť těles		Učivo se probírá od září do února v jedné hodině za týden

4.7 Fyzika

Charakteristika předmětu fyzika – nižší stupeň osmiletého cyklu

Předmět fyzika zahrnuje obsah vzdělávacího oboru Fyzika ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a části průřezových témat Osobnostní a sociální výchova a Environmentální výchova v rámci RVP ZV. Do předmětu fyzika je integrována část vzdělávací oblasti Člověk a svět práce (4 h), tematického okruhu Práce s laboratorní technikou.

Předmět je vyučován od 1. do 4. ročníku s dvouhodinovou týdenní dotací. Laboratorní práce probíhají mimo vyučování a žáci třídy se při nich dělí na dvě skupiny. Délka trvání jedné laboratorní práce je jedna vyučovací hodina. Během každého ročníku žáci změří 2 až 3 laboratorní práce, přičemž témata si vyučující volí z námětů navržených pro jednotlivé ročníky. Během čtyř ročníků tedy žáci absolvují 8 až 12 hodin laboratorních prací, z nichž každá naplňuje vzdělávací oblast Člověk a svět práce (Práce s laboratorní technikou). Výuka fyziky probíhá v posluchárně nebo pracovně fyziky a v běžných učebnách. Laboratorní práce probíhají ve fyzikální laboratoři nebo pracovně.

Předmět fyzika vede žáky ke zkoumání přírody a jejích zákonitostí. Učí je pozorovat, experimentovat a měřit, zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi, vyhledávat a analyzovat informace. Dává jim základ pro pochopení a využívání současných technologií, pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě a vede je k vytváření komplexního pohledu na vztah mezi člověkem a přírodou.

Charakteristickým rysem předmětu jsou jeho významné souvislosti se všemi přírodovědnými předměty.

Žák je veden k tomu, aby chápal, že přírodní jevy mají fyzikální příčiny, rozuměl různým typům fyzikálních dějů, uměl tyto znalosti aplikovat, využíval matematický aparát pro odvození jednoduchých fyzikálních vztahů a řešení úloh a aplikoval své znalosti při provádění praktických měření.

Oblast : Člověk a příroda
Předmět : Fyzika

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	V předmětu fyzika naplňujeme klíčové kompetence takto:
KOMPETENCE K UČENÍ	Žák: • přesné pochopí a užívá termíny, znaky, symboly a jednotky • seznamuje se s algoritmizací činností • v dělených hodinách a při laboratorních pracích pracuje samostatně, směřuje k experimentování a ke kritickému postoji k výsledkům práce • získané informace chápe včetně souvislostí, chápe význam systematického postupu při studiu • přesně prezentuje to, čemu se naučil / referáty, ústní zkoušení, písemné práce apod./ • své dovednosti i zájem uplatňuje při aktivitách mimo vyučování /Pythagoriáda, Klokán, matematická olympiáda/, při přípravě na soutěže využívá odbornou pomoc učitelů • při práci samostatně využívá různých informačních prostředků/ učebnice, články v tisku, internet / • při samostatné práci směřuje k zobecňování a formulaci závěrů • rozlišuje co je základní a co rozšiřující učivo • při samostudiu směřuje k racionální práci s textem
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Žák: • řeší úlohy z praxe, při jejichž řešení směřuje k dovednosti rozpoznat a analyzovat problémy • promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností • při vypracovávání samostatných prací a referátů hledá různá řešení problémů, svá řešení dokáže obhájit • při laboratorních pracích z fyziky aplikuje teoretické poznatky k řešení problémů • podle schopností a dovedností se zapojuje do odborných soutěží • aktivně se podílí na jednotlivých fázích činností / rozvržení úkolu, realizace a zhodnocení/
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Žák: • diskutuje o problémech a učí se argumentovat • vyjadřuje se přesně a logicky, k vyjádření používá grafických znázornění a symbolických prostředků • rozvoj komunikace pomocí internetu a ostatních komunikačních prostředků • prezentuje výsledky své práce / referáty, písemné práce apod./
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Žák: • upevňuje mezilidské vztahy aktivní účastí na společných akcích / exkurze, soutěže/

	• pracuje samostatně, ve dvojicích i ve skupinách, hodnotí práci vlastní, práci celé skupiny a ostatních spolužáků • dodržuje dohodnutá pravidla chování / školní řád, pravidla pro práci v laboratořích/ • při řešení problémů využívá vzájemnou pomoc spolužáků
KOMPETENCE OBČANSKÉ	Žák: • jedná ohleduplně a s úctou k druhým, zdvořile, dodržuje kulturní vystupování a slušné chování k druhým lidem • pěstuje vlastní sebedůvěru, reálně posuzuje své možnosti • dodržuje pravidla chování ve škole i mimo školu • přijímá pocit odpovědnosti za splnění zadané práce • jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí, pociťuje hrdost na vlastní školu / reprezentace školy na výletech, exkurzích, v soutěžích a olympiádách/.
KOMPETENCE PRACOVNÍ	Žák: • dodržuje pravidla bezpečného chování ve škole i mimo ni • plní své pracovní povinnosti • reálně odhadne své možnosti, samostatně plánuje a organizuje práci, připravuje si pomůcky

Oblast : Člověk a příroda**Předmět : Fyzika****Ročník : 1.**

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	• Zvolí a prakticky užívá vhodné pracovní postupy, přístroje a měřicí techniku pro konání pozorování, měření i pokusů. • Zpracovává protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce, zformuluje závěry, k nimž dospěl. • Vyhledává v dostupných materiálech všechny podklady pro provedení dané experimentální práce. • Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci. • Vysvětlí, jak poskytnout první pomoc při úrazu v laboratoři.	• <u>Práce v laboratoři (1. - 4. ročník)</u> • Základní laboratorní postupy a metody • Zápis o provedeném měření • Základní laboratorní přístroje a pomůcky • Základy první pomoci při úrazu v laboratoři	Člověk a svět práce. Okruh: Práce s laboratorní technikou. Téma prolíná všemi ročníky a je zařazováno průběžně při vhodných příležitostech. Iv – zpracování výsledků lab. prací na počítači	-
	• Uvede příklady, kdy fyzika ulehčuje člověku život	• <u>Fyzika a život, fyzikální pokusy</u> • Historické potřeby lidstva • Motivační pokusy		
	• Charakterizuje látky různých skupenství. • Uvádí příklady působení gravitační síly. • Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí.	• <u>Vlastnosti látek</u> • Tělesa a látky, vlastnosti látek • Pojem skupenství		

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	- Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a na ferromagnetické látky. - Modeluje magnetické pole pomocí indukčních čar.	<u>Magnetická síla</u> - Trvalé magnety, póly magnetu - Magnetické pole, magnetické indukční čáry - Kompas, magnetické pole Země - Magnetování	Z – Magnetické pole Země, orientace podle kompasu.	
	Demonstruje zelektrování běžných předmětů a jejich silové působení.	<u>Elektrická síla</u> - Elektrický náboj, elektrování těles - Elektrické pole		
	- Demonstruje pohyby způsobené gravitační silou. - Vysvětlí důsledky přitažlivosti Země a Slunce.	<u>Gravitační síla</u> - Svislý a vodorovný směr - Gravitační pole - Přitažlivost Země, Slunce		
	- Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa. - Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů. - Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty. - Převádí jednotky veličin.	<u>Měření fyzikálních veličin</u> - Měření délky, objemu, hmotnosti, času, teploty a její změny - Závislost délky a objemu tělesa na teplotě - Hustota, výpočet hustoty - Značky veličin, jejich jednotky, převody jednotek	Ch – význam měření hustoty pro chemii D – měření času, kalendář	LP: Délka a objem LP: Hmotnost a hustota LP: Čas a jeho měření, LP: Teplota a její měření
	- Rozliší atomy od molekul. - Demonstruje vzájemné působení částic. - Demonstruje jev difúze.	<u>Struktura látek</u> - Částice, jejich pohyb a vzájemné působení - Atomy a molekuly		

Školní výstupy ŽÁK	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Sestaví podle schématu el. obvod a navrhuje správně schéma reálného obvodu. • Rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností. • Uvádí příklady užití elektromagnetu. • Uvádí případy nesprávného zacházení s elektrickými zařízeními..	• <u>Elektrický proud v kovech</u> • Vodiče a izolanty • Elektrický obvod, elektrický proud, zdroj napětí, spínač • Tepelné účinky proudu, elektrické spotřebiče • Rozvětvený el. obvod • Bezpečné zacházení s el. spotřebiči • Elektromagnet a jeho užití	Ch- kovy a kovová vazba	LP: Elektrický obvod
		Osobnostní a sociální výchova 1.1 - Rozvoj schopností poznávání 1.3 - Seberegulace a sebeorganizace 1.5 - Kreativita 1.9 - Kooperace a kompetice 1.10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Environmentální výchova 5.2 - Základní podmínky života 5.3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

Oblast : Člověk a příroda**Předmět : Fyzika****Ročník : 2.**

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	• Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu. • Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles.	• <u>Pohyb</u> • Pohyb tělesa, popis pohybu, druhy pohybů – pohyb rovnoměrný, nerovnoměrný, přímočarý, křivočarý • Rychlost, dráha rovnoměrného pohybu, průměrná rychlost	Tv - pohyb sportovce z fyzikálního hlediska Ov - dopravní výchova (povolená rychlost, brzdná dráha)	
	• Změří velikost působící síly. • Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici. • Uvádí příklady prospěšného a nežádoucího tření v praxi.	• <u>Síly a jejich skládání</u> • Síla, její měření a znázornění, gravitační pole a gravitační síla. Přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa. • Skládání sil, rovnováha dvou sil, těžiště tělesa. Výslednice dvou stejných a opačných směrů • Třecí síla–smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi. • Tlaková síla, tlak, tlak v praxi, deformace tělesa. Vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na níž síla působí.	Tv - síly při tělesném cvičení Ov - dopravní výchova (stabilita nákladu, rovnováha sil) Tv - význam tření ve sportu	LP: Skládání sil
	• Využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích. • Rozhoduje v konkrétním případě o druhu účinku působící síly /pohybové nebo deformační/.	• <u>Posuvné účinky síly</u> • Newtonovy pohybové zákony - první, druhý (kvalitativně), třetí	Ov - dopravní výchova (bezpečné přecházení vozovky, zákon setrvačnosti)	

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů (především u páky a kladek).	- Otáčivé účinky síly - Otáčivý účinek síly, moment síly - Páka, kladky, rovnováha na páce a pevné kladce, užití páky, kladky - Těžiště a stabilita	Svět práce- užití páky a kladek	LP: Otáčivý pohyb tělesa, moment síly, páka
	Umí převádět různé jednotky hustoty.	- Hustota - Hustota látek různých skupenství - Jednotky a měření hustoty		
	- Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů. - Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní.	<u>Mechanika kapalin a plynů</u> - Tlak v kapalině, Pascalův zákon , hydraulické zařízení - Hydrostatický tlak, spojené nádoby, souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny. - Archimédův zákon, potápění, plavání a vznášení tělesa v klidných tekutinách, vztlková síla - Mechanické vlastnosti plynů, atmosférický tlak - Souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře	Bi- krevní oběh, tlak krve Z- atmosférický tlak Ch – atmosféra, složení, tlak	LP: Archimédův zákon
	- Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh. - Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami.	<u>Optika</u> - Přímocharé šíření světla, stín - Zdroje světla, rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích - Zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně). - Zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně) - Rozklad bílého světla hranolem	Ov - dopravní výchova (zpětné zrcátko, zrcadla na křižovatkách)	LP: Zrcadla, čočky
			Osobnostní a sociální výchova	

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
			1.1 - Rozvoj schopností poznávání 1.3 - Seberegulace a sebeorganizace 1.5 - Kreativita 1.9 - Kooperace a kompetice 1.10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Environmentální výchova 5.2 - Základní podmínky života 5.3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

Oblast : Člověk a příroda**Předmět : Fyzika****Ročník : 3.**

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	• Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa • Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem. • Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh. • Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	• <u>Práce, výkon, energie</u> • Práce, výkon, účinnost • Práce na jednoduchých strojích • Pohybová (kinetická) a polohová energie a jejich přeměny, zákon zachování energie	Bi,Ch- zákon zachování energie	LP: Práce na jednoduchých strojích
	• Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem. • Rozlišuje pohyb částic látek různých skupenství. • Předpoví, jak se změní délka nebo objem tělesa při změně teploty tělesa.	• <u>Vnitřní energie a teplo</u> • Změny vnitřní energie • Teplo, tepelná výměna, měření tepla • Zákon zachování energie • Předávání tepla • Hospodaření s teplem	Ch –pohyb částic Ch – reakce endo a exotermické	LP: Kalorimetr
	• Charakterizuje jednotlivé změny skupenství. • Určuje skupenské teplo. • Využívá poznatky z termiky a mechaniky při popisu činnosti pístových spalovacích motorů.	• <u>Změny skupenství</u> • Souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou, difúze • Tání a tuhnutí, skupenské teplo tání • Vypařování a var, kapalnění, hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny • Kapalnění, sublimace, desublimace	Spalovací motory - význam v praxi	

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	uvádí příklady konkrétních lidských činností, které jsou příčinou znečišťování atmosféry Země	- Počasí - Meteorologie, atmosféra Země. - Základní meteorologické jevy. - Znečišťování atmosféry, skleníkový efekt	Z, Ch - vliv lidské činnosti na vývoj podnebí	
	Fyzikální principy používané v kuchyni v běžné domácnosti dokáže fyzikálně vysvětlit.	- Fyzika v kuchyni - Vaření, pečení, zavařování - Mikrovlnná trouba		
	Na modelech dokáže prezentovat činnost tepelných motorů.	- Tepelné motory - Parní stroj - Spalovací motory - Proudový a raketový motor	D – průmyslová revoluce	
	- Rozlišuje izolant od vodiče na základě jejich vlastností. - Pomocí siločar modeluje jednoduchá el. pole.	- Elektrostatika - Atomy, ionty, el. náboje - Vodič a izolant - Elektrování těles, el. síla	Ch - využití názorů na stavbu atomu z hlediska el. nábojů	
	- Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu. - Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů.	- Elektrický proud - Elektrický proud a napětí a jejich měření - Zdroje napětí - Jednoduchý a rozvětvený el. obvod - Rezistor, Ohmův zákon, elektrický odpor - Závislost odporu na vlastnostech vodiče, reostat, potenciometr - Elektrická energie, práce a výkon elektrického proudu, tepelné účinky elektrického proudu - Proud v kapalinách a plynech - Elektřina a magnetismus - Stejnoseměrný elektromotor	Ch – galvanické články	LP: Elektrické napětí a odpor LP: Řazení rezistorů a zdrojů
			Osobnostní a sociální výchova 1.1 - Rozvoj schopností poznávání	

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
			1.3 - Seberegulace a sebeorganizace 1.5 - Kreativita 1.9 - Kooperace a kompetice 1.10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Environmentální výchova 5.2 - Základní podmínky života 5.3 - <u>Lidské aktivity a živ. prostředí</u>	

Oblast : Člověk a příroda**Předmět : Fyzika****Ročník : 4.**

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	• Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní. • Vysvětlí způsob výroby elektrické energie a jejich vliv na životní prostředí. • Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí. • Využívá poznatky o elektromagnetické indukci při popisu činnosti transformátoru.	• <u>Elektřina a magnetismus</u> • Elektromagnetická indukce • Střídavý proud a jeho průběh • Generátory stř. proudu, výroba elektrické energie • Transformátor a přenos elektrické energie • Elektřina v domě • Bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními.	Z – Energetické zásobování Z – rozvod elektrické energie státu.	LP: Transformátor
	• Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje vliv daného prostředí pro šíření zvuku. • Vysvětluje vznik zvuku u hudebních nástrojů. • Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí.	• <u>Kmitání a vlnění</u> • Kmit, perioda, frekvence • Mechanické vlnění příčné a podélné • Rychlost, perioda, frekvence a vlnová délka vlnění • Zvuk a jeho šíření, látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, • Vlastnosti zvuku, rychlost zvuku v různých prostředích, pohlcování zvuku • Tón a jeho výška, frekvence, hudební nástroje • Odraz zvuku na překážce, ozvěna • Ucho, hlasitost, ochrana před hlukem • Ultrazvuk	Eh - Vznik tónu u hudebních nástrojů Ov - ochrana před nadměrným hlukem	LP: Vlnění mechanické, zvuk, hlasitost

ŽÁK Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Popíše základní děje v jádře atomu při radioaktivním rozpadu, při štěpné a termojaderné reakci. • Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	• <u>Atomové jádro</u> • Jádro atomu, elementární částice, jaderné síly, izotopy • Radioaktivita a její zákonitosti. • Jaderné reakce, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna, termojaderná reakce, jaderná energie. • Radionuklidy, užití, ochrana lidí před radioaktivním zářením, jaderné zbraně. • Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie.	Bi - ochrana před radioaktivním zářením. D - vývoj jaderných zbraní během 2. svět. války a po válce. Ch – stavba atomu, jaderná energie	
• Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet • Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	• <u>Astronomie</u> • Sluneční soustava, její hlavní složky, měsíční fáze, složení. • Zatmění Slunce a Měsíce • Hvězdy, jejich složení, záření, souhvězdí, orientace na obloze • Galaxie, představy o struktuře vesmíru a jeho vývoj	Z – stavba Sluneční soustavy.	
• Předvede experimenty, které demonstrují přeměny energie.	• <u>Energie</u> • Co udržuje svět v chodu • Formy a přeměny energie • Odkud berou energii rostliny a lidé	Bi – zdravá výživa	

Školní výstupy ŽÁK	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Zapojí správně polovodičovou diodu. • Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností.	• <u>Vedení proudu v polovodičích</u> • Vlastní a příměsové polovodiče • Termistor, fotorezistor • Polovodičová dioda, usměrnění střídavého proudu • Čipy	Ch – chemické vazby	LP: Fotorezistor
• Při opakování dokáže spojit jevy a zákony s nimiž se seznámil v jednotlivých ročnících	• <u>Opakování</u> • Látky a jejich složení • Pohyb a síla • Veličiny, jednotky, soustava SI • Síly a jejich skládání • Rovnoměrný a zrychlený pohyb	M – řešení úloh o pohybu Osobnostní a sociální výchova 1.1 - Rozvoj schopností poznávání 1.3 - Seberegulace a sebeorganizace 1.5 - Kreativita 1.9 - Kooperace a kompetice 1.10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Environmentální výchova 5.2 - Základní podmínky života 5.3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

4.8 Chemie

Charakteristika předmětu chemie – nižší stupeň osmiletého cyklu

Chemie je samostatný vyučovací předmět. Vychází ze vzdělávacího oboru Chemie ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Výstupy z RVP ZV jsou realizovány v sekundě a tercii. V kvartě opakujeme základní učivo z obecné chemie probrané v 2. a 3. r a toto učivo rozšiřujeme. Ke všem probraným kapitolám se pak průběžně vracíme a znovu je opakujeme ve všech ročnících vyššího gymnázia.

Do předmětu chemie je integrována část vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, tematického okruhu Práce s laboratorní technikou, viz tabulka ve vysvětlivkách k učebnímu plánu.

Na nižším gymnáziu jsou realizovány některé tematické okruhy průřezového tématu Environmentální výchova a Osobnostní a sociální výchova. Náplní chemie je získávat znalosti o průběhu přírodních procesů, jejich zobecňování a provádění objektivních pozorování, měření a experimentů s důrazem na minimalizaci negativních dopadů na životní prostředí. Při studiu metod průmyslové praxe žák využívá svých teoretických a laboratorních poznatků, které si při příležitostných exkurzích může upevnit.

Předmět je vyučován od sekundy s dvouhodinovou týdenní dotací. Výuka probíhá v odborné učebně chemie, praktická cvičení v chemické laboratoři a v kmenových třídách.

Žáci si v tercii mohou vybrat volitelný předmět Cvičení z chemie. Úlohy jsou zvoleny podle úrovně současných vědomostí žáků. Vhodně doplňují probrané učivo a procvičují základní práci s laboratorní technikou.

Materiální zabezpečení výuky je na vysoké úrovni. Máme k dispozici samostatnou odbornou učebnu s možností prezentace experimentů, doplněnou o multimediální projekční techniku. Laboratoř je moderně vybavena a vyhovuje požadavkům na ochranu zdraví při práci. Při práci v laboratoři jsou třídy děleny na dvě skupiny.

Oblast : Člověk a příroda
Předmět : Chemie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	V předmětu Chemie naplňujeme klíčové kompetence takto:
KOMPETENCE K UČENÍ	Žák: • odlišuje základní a rozšiřující učivo, které má motivační význam • při laboratorní práci samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává • získané informace chápe včetně souvislostí • kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu • využívá vhodné výukové programy, volí různé metody efektivního učení • samostatně nebo s pomocí učitele se připravuje na účast v soutěžích • při učení realisticky posoudí vlastní pokrok, hledá příčiny neúspěchu a způsoby zdokonalení svého učení
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Žák: • při řešení problémové úlohy vyhledává informace nutné pro řešení zadaného problému • zapojuje se do soutěží a chemické olympiády • při laboratorní práci se věnuje praktickému ověření správného řešení zadaných problémů
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Žák: • aktivně diskutuje při práci ve skupinách nebo při laboratorní práci, při společném řešení zadaných problémů • kultivovaně vystupuje a prezentuje svoje znalosti a názory
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Žák: • v kolektivu třídy, ale i ve skupinách při laboratorní práci, přispívá k dobrým vzájemným vztahům mezi spolužáky a začleňuje se do kolektivu • dodržuje pravidla práce v týmu, pravidla stanovená školním řádem, laboratorním řádem a pravidla pro bezpečnost práce • adekvátně reaguje na hodnocení svého vystupování
KOMPETENCE OBČANSKÉ	Žák: • vnímá základních ekologické souvislosti, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí • seznamuje se v této souvislosti s nebezpečnými chemikáliemi a chemickými přípravky a jak s nimi zacházet • při laboratorní práci dodržuje bezpečnost a ochranu zdraví, dodržuje tato základní pravidla i v běžném životě
KOMPETENCE PRACOVNÍ	Žák: • používá základní vybavení laboratoře, přístroje a chemické nádobí za dodržení pravidel bezpečnosti práce

	• pečlivě provádí laboratorní činnost, udržuje pořádek na pracovišti během práce i po jejím ukončení, vede úplný a pečlivě zpracovaný laboratorní protokol • adaptuje se na měnící se pracovní podmínky
--	---

Oblast : Člověk a příroda**Předmět: chemie****Ročník: 2.**

Školní výstupy ŽÁK	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Pozorování, pokus a bezpečnost práce • Určí společné a rozdílné vlastnosti látek. Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami, hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými pracovat nesmí. • Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek.	• Pojmy: přírodní věda, fyzikální těleso, látky, vlastnosti látek, rozpustnost, změny při zahřívání látek, vodivost tepelná a elektrická, měření teploty tání, teploty varu a hustoty. • zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě • nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam • mimořádné události – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek	C - odborný výklad - pracovní postup - zápis laboratorní práce Fy – vlastnosti látek Člověk a svět práce – Práce s laboratorní technikou. Bi – Ochrana přírody	Bezpečnost práce v laboratoři.

Školní výstupy ŽÁK	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Směsi - Na základě pozorování a experimentů rozlišuje chemické látky a směsi různorodé a stejnorodé. - Vypočítá složení roztoku a připraví roztok daného složení, vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek - Navrhne postupy a prakticky provede oddělení složek směsi o známém složení, uvede příklad oddělování složek směsi v praxi. - Rozliší různé druhy vody, popíše koloběh vody, užití vody, čištění biologické a chemické, uvede příklad znečištění pitné vody a ochrany pitné vody. - Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění. - Vysvětlí pojem atmosféra, popíše složení vzduchu a oddělení složek vzduchu. Vysvětlí pojmy: izobary, teplotní inverze, smog, ozonová vrstva a skleníkový efekt.	- Směsi stejnorodé a různorodé. - Rozpuštěná látka a rozpouštědlo. Faktory ovlivňující rozpouštění látky. Roztok nasycený a nenasycený. Rozpustnost a hmotnostní zlomek látky v roztoku. - Usazování, odstředování, filtrace, - Krystalizace, destilace, sublimace, chromatografie. - Hydrosféra, oběh vody v přírodě, druhy vody. Čištění vody biologické a chemické, výroba pitné vody, čistota vody - Vzduch, složení. Vzduch jako průmyslová surovina. Počasí, znečištění vzduchu, skleníkový efekt, ozonová vrstva.	Bi – rostlinná barviva Z – význam vody Bi – voda základ života Bi – vzduch podmínka života, emise plynů a jejich vliv na životní prostředí Fy - atmosféra, tlak, počasí	

Školní výstupy ŽÁK	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Částicové složení látek a chemické prvky • Na základě experimentů chápe složení látek z částic. • Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech. • Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech, umí napsat chemický vzorec molekuly prvku a molekuly sloučeniny.	• Difúze, Brownův pohyb, částicové složení g, l, s skupenství. • Atom, složení atomu, molekula. • částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal • a jeho změny v chemických reakcích, elektrony • Chemický prvek, protonové číslo, neutronové a nukleonové číslo. Značky a názvy chemických prvků . • Chemická sloučenina, chemická látka, chemický vzorec. • chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin	Fy – složení látek	Postupné seznamování se značkami prvků v PT.
Chemické prvky – základ přírody • Orientuje se v chemické tabulce, rozpozná vybrané kovy, polokovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti. • Zná vlastnosti kyslíku, hasící prostředky, zásady požární prevence a první pomoci. • Popíše přípravu vodíku, vlastnosti, užití a izotopy. • Odliší kovy, polokovy a nekovy. • Charakterizuje běžné kovy, popíše jejich vlastnosti, uvede význam a užití.	• Kyslík, příprava, vlastnosti, hoření, hasící prostředky, první pomoc. • Vodík, příprava, vlastnosti, izotopy, nuklidy. • Klasifikace prvků v tabulce. • Kovy: Fe, Al, Cu, Zn, Pb, Sn, Ag, Au, Mg, Hg, alkal. kovy.	Bi – ochrana zdraví Bi – kyslík podmínka života Fy - izotopy Z – nerostné suroviny	

Školní výstupy ŽÁK	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Halogeny, nekovy a polokovy • Popíše vlastnosti, význam a užití halogenů, dalších důležitých nekovů a polokovů. • Popíše alotropické modifikace.	• Halogeny. • Nekovy: C, S, P • Polokovy: Si, Ge	Fy - polovodiče	
Chemická vazba, chemické sloučeniny • Vysvětlí vznik chemické vazby. • Pomocí elektronegativit odliší vazbu kovalentní nepolární, polární a iontovou. • Uvede příklady a základní vlastnosti látek s těmito vazbami. • Z polohy prvku v tabulce odhadne druh vazby, kterou se prvek váže ve sloučenině.	• Valenční elektrony, elektronegativita, druhy chemické vazby, periodický zákon	Fy - složení a struktura látek Ev - estetický pohled krystalické formy látek	

Školní výstupy ŽÁK	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Chemické reakce • Jednoduchou chemickou reakci zapíše chemickou rovnicí, rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, přečte chemické rovnice. • Upraví chemickou rovnici pomocí ZZH a přečte reagující látková množství a produkty, s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu. • Na jednotlivých jednoduchých příkladech vysvětlí syntézu, analýzu a substituci. • Odliší exotermickou a endotermickou reakci. • Proveďte klasifikaci chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání. • Je schopen aplikovat poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemické reakce v praxi a předcházet tak nebezpečnému průběhu reakce.	• Látkové množství, molární hmotnost. • Chemické reakce: zápis, klasifikace, ovlivnění průběhu reakce a výpočet z rovnice. • klasifikace chemických reakcí – slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní • faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích • látek, katalýza • chemie a elektřina – výroba elektrického proudu chemickou cestou	Fy - molekulová fyzika, Termodynamika.	

Školní výstupy ŽÁK	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Anorganické sloučeniny • Porovná vlastnosti a použití vybraných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a pojmenuje je, posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí. • Odliší silné a slabé elektrolyty, posoudí jejich význam a použití. • Orientuje se na stupnici pH a změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi. • Rozliší kyselinotvorné a zásadotvorné oxidy. • Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životním prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet.	• Oxidační číslo. Názvy dvouprvkových sloučenin. Příklady významných oxidů, sulfidů a halogenidů. • Kyseliny a zásady. Kyselost a zásaditost roztoků. Vlastnosti, vzorce, názvy a užití vybraných významných kyselin a hydroxidů. • Neutralizace, vznik solí, názvy a vzorce solí, příklady významných solí užívaných v chemickém a stavebním průmyslu, v zemědělství a v potravinářství.	Z - výskyt rud Bi – ochrana zdraví, kyselá dešť Bi – mineralogy - nerosty	
		Osobnostní a sociální výchova 1 - Rozvoj schopností poznávání 3 - Seberegulace a sebeorganizace 8 - Komunikace 9 - Kooperace a kompetice 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Environmentální výchova 3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí 4 - Vztah člověka k prostředí	

Oblast : Člověk a příroda**Předmět: chemie****Ročník: 3.**

ŽÁK Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Oxidace a redukce • Vyhledá změny oxidačních čísel v chemické rovnici, určí oxidační a redukční činidlo. • Pomocí řady kovů předvídá schopnost kovu vytěsnit kationty druhého kovu. • Aplikuje znalost redoxních dějů na výrobu Pb a Fe. • Pomocí elektrolýzy vysvětlí výrobu NaOH a Al. • Uvede příklady zdrojů elektrické energie využívajících redoxní reakce. • Vysvětlí podstatu koroze a navrhne možnou ochranu kovů před korozi.	• Redoxní reakce. Redoxní vlastnosti kovů a nekovů. • Výroby kovů. • Galvanické články a akumulátory. • Koroze.	Č j- odborný výklad- pracovní postup – zápis laboratorní práce. Z - výskyt rud Fy - galvanický článek, elektrolýza	Bezpečnost práce v laboratoři.
Zdroje energie • Rozliší tepelně zabarvené reakce a zapíše je termochemickou rovnicí. • Pomocí výhřevnosti klasifikuje známá paliva. • Popíše zpracování uhlí, ropy a zemního plynu. • Vysvětlí význam jaderné reakce. • Posoudí vliv radioaktivního záření na člověka a životní prostředí. • Porovná význam obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie.	• Termochemické rovnice. Paliva. Uhlí, ropa, zemní plyn. • Jaderná energie. • Obnovitelné zdroje energie	Fy – radioaktivita Z- výskyt surovin Bi - využití radioizotopů-stopovací metody D- určení stáří fosilíí -rad. C	Ochrana zdraví - prostředky na ochranu před radioaktivním zářením. Ochrana životního prostředí

Uhlovodíky • Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití. • Vysvětlí výrobu pohonných hmot a způsob označení jejich kvality. • Posoudí vliv výfukových plynů na životní prostředí a vysvětlí, jak lze snížit emise těchto plynů.	• Alkany, alkeny, alkadieny, alkyne, areny. • paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva	Z - výskyt fosilních surovin Ov - význam energetických surovin, životní prostředí Bi - emise - vliv na životní prostředí	
Deriváty uhlovodíků • Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich vlastnosti a použití.	• deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin • Halogenderiváty uhlovodíků. • Kyslíkaté deriváty uhlovodíků.	Bi, Fy-Ochrana životního prostředí, freony a jejich vliv na ozonovou vrstvu. Ov - Alkohol – droga.	
Plasty • Vysvětlí pojmy makromolekulární látky a polymerace. • Uvede příklady běžných umělých hmot, jejich vlastnosti a použití.	• Umělé hmoty. Odpady UH a jejich recyklace.	Ov, Bi – Ochrana životního prostředí.	
Významné látky v organismech • Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu. • Orientuje se ve výchozích látkách a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovin, tuků a sacharidů. • Uvede klasifikaci, vlastnosti a význam sacharidů, tuků a bílkovin. • Vysvětlí funkci enzymů, vitamínů a hormonů v metabolismu.	• přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů • Fotosyntéza. • Sacharidy. • Tuky. • Bílkoviny. • Enzymy a hormony. • Vitaminy.	Bi - fotosyntéza, vitaminy, hormony. Ov - zdravý způsob života	

Chemie a společnost • Charakterizuje chemickou výrobu. • Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi. • Vysvětlí význam výroby léčiv, hnojiv, pesticidů, detergentů a dalších důležitých produktů. • Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka. • Vysvětlí nebezpečí drog. • Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe. • Uvede příklady možného znečištění vody, vzduchu a půdy a navrhne možné způsoby ochrany životního prostředí.	• Chemizace. • Chemické výrobky důležité pro člověka. • Ochrana zdraví a životního prostředí • chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze průmyslová hnojiva • tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika • plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace • detergenty, pesticidy a insekticidy • hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti • léčiva a návykové látky	Bi - Výchova ke zdraví Ov, Bi, A - Ochrana životního prostředí.	
		Osobnostní a sociální výchova 1 - Rozvoj schopností poznávání 3 - Seberegulace a sebeorganizace 8 - Komunikace 9 - Kooperace a kompetice 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Environmentální výchova 3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí 4 - Vztah člověka k prostředí	

Oblast : Člověk a příroda
Předmět: chemie
Ročník: 4.

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Opakování - Vysvětlí pojem oxidační číslo. - Zná základy anorganického názvosloví, druhy chemických vzorců a výpočty z chemických vzorců, výpočet stechiometrického vzorce, látkové množství a molární veličiny. - Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	Základní učivo: klasifikace látek, oxidační čísla, názvosloví, chemické vzorce a výpočty z nich, výpočet stechiometrického vzorce, látkové množství, molární veličiny	Fy – vlastnosti látek M – procenta, přímá úměra, mocniny	Žáci používají učebnici Chemie pro čtyřletá gymnázia 1.díl (Aleš Mareček, Jaroslav Honza)
Obecná chemie - Na základě experimentů chápe složení látek z částic. - Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech. - Používá při popisu struktury atomu nejprve slupkový model, po té kvantově mechanický model. - Odvodí z periodické tabulky elektronové konfigurace prvků. - Popíše radioaktivní přeměny, uvede příklady praktického použití RN a zásady ochrany před radioaktivním zářením.	Základní učivo: - Atom, složení atomu, slupkový model. Základní znalosti o radioaktivitě, jaderná energie. Rozšiřující učivo: - Kvantově mechanický model atomu. Stavba elektronového obalu. Pravidla pro elektronovou konfiguraci atomu. Zákon radioaktivní přeměny, umělá radioaktivita.	Fy - stavba atomu, radioaktivita, ochrana zdraví a životního prostředí před radioaktivním zářením C – odborný výklad, pracovní postup - zápis laboratorní práce Iv- zpracování zápisu laboratorní práce Z- výskyt uranové rudy	Bezpečnost práce v laboratoři.

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Chemická vazba • Vysvětlí vznik chemické vazby. Pomocí rozdílu elektronegativit vázaných prvků rozliší druhy vazeb. Znázorní vazby. • Uvede příklady a základní vlastnosti látek s těmito vazbami. • Z polohy prvku v PT odhadne druh vazby, kterou prvek vytváří ve sloučenině.	Základní učivo: • Valenční elektrony, elektronegativita, druhy chemické vazby, periodický zákon. Rozšiřující učivo: • Znázornění kovalentní vazby, polarita vazby, slabé vazebné interakce.	Fy – vlastnosti látek	
Chemické reakce • Chemickou reakci zapíše chemickou rovnicí. • Upraví chemickou rovnici pomocí ZZH a ZZQ – redoxní. • Přečte reagující a vznikající látková množství. • Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání • Přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	Základní učivo: • Látkové množství, molární hmotnost, klasifikace a zápis chemických reakcí, úprava chemických rovnic. • Výpočet hmotnosti látky a objemu plynu z chemické rovnice. Rozšiřující učivo: • Úprava iontových redoxních rovnic.	Fy – zákon zachování hmoty a náboje	
Stejnorodé a různorodé směsi • Rozlišuje směsi a chemické látky • Rozlišuje směsi stejnorodé a různorodé. • Popíše složení roztoku a prakticky připraví roztok nasycený a nenasycený s využitím rozpustnosti látky. • Vypočítá složení roztoku, připraví prakticky roztok daného složení • Složení roztoku změni mísením, ředěním a přidáním rozpouštěné látky. • Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	Základní učivo: • Klasifikace směsí. Rozpouštěná látka a rozpouštědlo. Faktory ovlivňující rozpouštění látky, roztok nasycený a nenasycený. Hmotnostní zlomek látky v roztoku. Rozšiřující učivo: • Objemový zlomek. • Změna složení roztoku. Výpočty z rovnic s využitím informace o složení roztoku.	M – výpočty % Bi – výpočty složení roztoků, fyziologický roztok, roztoky hnojiv	

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Při výpočtech z rovnic uplatní znalosti o složení roztoků. Vysvětlí užití roztoků v praxi			
Zdroje energie, termochemické reakce • Rozliší tepelné zabarvení reakce a zapíše ji termochemickou rovnicí. • Uvede známé zdroje energie a jejich význam. • Uplatní 1. a 2. termochemický zákon a standardní slučovací a spalná tepla při výpočtu reakčního tepla.	Základní učivo: • Termochemické rovnice, zdroje energie a jejich význam. Rozšiřující učivo: • 1. a 2. termochemický zákon, standardní molární slučovací a spalná tepla.	Fy – teplo, paliva, výhřevnost, děje endotermické a exotermické	
Chemické reakce - kinetika • Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu • Předpovídá průběh chemických dějů s využitím znalostí o částicové struktuře látek. • Odliší srážkovou teorii a teorii aktivovaného komplexu. • Uplatní při posouzení reakce zákon chemické rovnováhy, znalost katalýzy a princip akce a reakce.	Základní učivo: • Zápis chemické reakce. Ovlivnění průběhu reakce. Rozšiřující učivo: • Teorie aktivních srážek, teorie aktivovaného komplexu, faktory ovlivňující průběh reakce. Chemická rovnováha. Princip akce a reakce.		
Kyseliny a zásady • Na základě jednoduchých experimentů je shopen ověřit společné a rozdílné vlastnosti kyselin a hydroxidů. Odliší silné a slabé elektrolyty, posoudí jejich význam a použití. • Je shopen podle stupnice pH a indikátorů určit kyselost a zásaditost roztoku. Vysvětlí rozdíl	Základní učivo: • Kyselina a zásady. Kyselost a zásaditost roztoků. Rozšiřující učivo: • Teorie kyselin a zásad. Síla kyselin a zásad, pH, hydrolýza solí	Bi – ochrana zdraví a životního prostředí....	

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
mezi Arrheniovou a Bronstedovou teorií kyselin a zásad. Používá s porozuměním pojem protolytická reakce. Porovná sílu kyselin a zásad. Posoudí hydrolyzu solí.			
		Osobnostní a sociální výchova 1 – rozvoj schopností poznávání 3 – Seberegulace a sebeorganizace 8 – Komunikace 9 – Kooperace a kompetice 10 – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Enviromentální výchova 3 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí 4 – Vztah člověka k prostředí	

4.9 Biologie

Charakteristika předmětu biologie – nižší stupeň osmiletého cyklu

Předmět zahrnuje celý vzdělávací obsah oborů Přírodopis RVP ZV. Do předmětu biologie je integrována část vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, tematického okruhu Práce s laboratorní technikou, viz tabulka ve vysvětlivkách k učebnímu plánu.

Předmět biologie realizuje rovněž vybrané tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Předmět biologie je vyučován od 1. ročníku se základní časovou dotací 2 hodiny týdně a součástí výuky jsou praktická laboratorní cvičení.

Předmět biologie má k dispozici samostatnou odbornou pracovnu a laboratoř. Pracovna je vybavena počítačem a multimediální projekční technikou.

Základní výukovou formou předmětu biologie je výklad, který je pravidelně kombinován s dalšími vyučovacími metodami: frontální diskuse, názorné ukázky (přírodniny, tabelární pomůcky, video, diaprojekce, počítačové projekce), referáty žáků k vybraným tématům. V hodinách laboratorních a praktických cvičení jsou žáci rozděleni na dvě paralelní skupiny.

Pravidelnou součástí výuky biologie jsou vycházky a exkurze, které jsou zařazeny do učebních plánů pro jednotlivé ročníky a jsou zaměřeny na poznávání okolní přírody nebo návštěvy významných biologických zařízení a sbírek (ZOO, muzea, centrum ekologické výchovy EKOPaleta).

Hlavním cílem výuky je vytvoření pozitivního vztahu k přírodě jako celku i k jednotlivým zástupcům všech skupin organismů. Žáci získávají základní vědomosti o živé i neživé přírodě a také o člověku jako součásti přírody. Vyučující biologie úzce spolupracují s koordinátorem EVVO.

Snahou vyučujících je předávat žákům kromě teoretických vědomostí také praktické laboratorní dovednosti a nabízet moderní metody poznání včetně využití internetu.

Pro zájemce učitelé organizují přípravu na olympiády a různé poznávací soutěže.

Oblast: Člověk a příroda
Předmět: Biologie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	V předmětu biologie naplňujeme klíčové kompetence takto:
KOMPETENCE K UČENÍ	Žák: • osvojuje si vědomě znalosti a dovednosti, které pak využívá při dalším učení a pracovních činnostech • kriticky přistupuje ke zdrojům informací, hledá souvislosti mezi získanými informacemi, propojuje informace se svými dosavadními poznatky • samostatně zpracovává výpisky i práce rozsáhlejšího formátu a charakteru, referáty, prezentace • své znalosti a dovednosti uplatňuje při účasti v soutěžích • při laboratorní práci samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává • přijímá hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Žák: • hledá různá řešení problémů, problémových úloh ze života • vypracovává úkoly (referáty, projekty), při jejichž řešení vyhledává informace v literatuře, na internetu,... • zapojuje se do soutěží, olympiád • v hodinách laboratorních prací pracuje v týmu, využívá vědomostí a zkušeností nabytých dříve
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Žák: • vhodně komunikuje se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu • respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají • argumentuje vhodnou formou a obhájí svůj názor při diskusích na vhodná témata, např. ekologické problémy, drogy, ochrana zdraví
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Žák: • pracuje ve skupině, se spolužáky vzájemně spolupracuje • přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, chová se se vzájemnou ohleduplností, pěstuje přátelské a korektní vztahy • projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých
KOMPETENCE OBČANSKÉ	Žák: • směřuje k pochopení základních ekologických souvislostí a k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí • při práci v laboratoři dbá na bezpečnost práce, uvědomuje si zodpovědnost za své zdraví i zdraví ostatních • ovládá zásady předlékařské pomoci v případě úrazu

KOMPETENCE PRACOVNÍ	Žák: • pracovní kompetence rozvíjí při řešení zadaných úkolů, při práci v laboratoři • využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých předmětech • adaptuje se na měnící se pracovní podmínky • používá základní vybavení laboratoře, přístroje za dodržení pravidel bezpečnosti práce • pečlivě provádí laboratorní činnost, udržuje pořádek na pracovišti během práce i po jejím ukončení, vede úplný a pečlivě zpracovaný laboratorní protokol
----------------------------	--

Oblast : Člověk a příroda
Předmět : Biologie
Ročník : 1.

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Země a život - Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - Vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi	- Planeta Země - atmosféra, hydrosféra - Vznik a vývoj života, biosféra	Ch - atmosféra, hydrosféra Z - atmosféra, hydrosféra Environmentální výchova 5.1 Ekosystémy 5.2 Základní podmínky života	
	Pozorování přírody - Aplikuje praktické metody poznávání přírody - Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	- praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů - významní biologové a jejich objevy	Člověk a svět práce - okruh Práce s laboratorní technikou	
	Buňka - Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel - Pochopí základní struktury života (buňka – tkáň – orgán – orgánová soustava – organismus) - Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	- Buňka - Fotosyntéza a dýchání - vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života - základní struktura života – buňky, pletiva, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné	Ch - voda, vzduch	

Školní výstupy ŽÁK	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
- Vysvětlí princip základních fyziologických dějů a jejich využití při pěstování rostlin - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	- Třídění organismů - dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení		
Nebuněčné a prokaryotní organismy - Objasní rozdíl mezi bakterií, virem a buňkou rostlin a živočichů - Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka - Rozlišuje příčiny a příznaky běžných virových a bakteriálních nemocí a uplatňuje zásady prevence a léčby	- Viry - Bakterie - Sinice	Environmentální výchova 5.2 Základní podmínky života (tvorba kyslíku sinicemi) 5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí Výchova ke zdraví 1.4 Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence 1.5 Hodnota a podpora zdraví	
Říše rostlin, podříše nižší rostliny - Objasní důležitost řas v přírodě i pro člověka - Na příkladech popíše rozmanitost řas	- Jednobuněčné rostliny - Vývoj mnohobuněčných organismů - Mnohobuněčné řasy (červené, hnědé, zelené)	Environmentální výchova 5.1 Ekosystémy	
Říše rostlin, podříše vyšší rostliny - Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům - Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	- Mechorosty - Kaprad'orosty - Pletiva - Nahosemenné rostliny – rozmnožování a význam	Environmentální výchova 5.1 Ekosystémy Výchova ke zdraví 1.3 Zdravý způsob života a péče o zdraví (plody – ovoce a zelenina)	

Školní výstupy ŽÁK	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
- Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů - Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí - Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin - Vysvětlí nutnost ochrany přírody - Popíše význam lesa	- Les - anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) - fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování - Krytosemenné rostliny – přehled nejdůležitějších čeledí dvouděložných a jednoděložných rostlin - Ochrana přírody - význam rostlin a jejich ochrana	M - počty květních částí, souměrnost rostlinného těla Ev - náčrtý částí rostlin, a způsobů rozmnožování	
Říše hub a lišejníky - Objasní rozdíl mezi buňkou hub a rostlin a živočichů - Objasní význam kvasinek a plísni - Vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích - Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků - Objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	- houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy - houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami - lišejníky – stavba, symbióza, výskyt a význam	Environmentální výchova 5.1 Ekosystémy Výchova ke zdraví 1.4 Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (sběr hub – pozor na jedovaté druhy)	

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
			Osobnostní a sociální výchova 1 - Rozvoj schopností poznávání 8 - Komunikace 9 - Kooperace a kompetice 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Environmentální výchova 1 - Ekosystémy 2 - Základní podmínky života 3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí 4 - Vztah člověka k prostředí	

Oblast : Člověk a příroda

Předmět :Biologie

Ročník : 2.

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	• Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel • Popíše rozmnožování trepky • Na příkladech objasní význam prvoků • Pozoruje a zakreslí prvky v senném nálevu • Vysvětlí způsoby přenosu cizopasníků na člověka • Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	1. Prvoci • Stavba, rozmnožování, význam a hlavní zástupci • praprvoci • výtrusovci • nálevníci	Člověk a svět práce okruh 2.1Práce s laboratorní technikou Výchova ke zdraví 1.4 Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	
	• Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • Seznámí se s principy třídění organismů dle jejich příbuznosti • Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	2. Žahavci • polypovci • medúzovci • korálnatci		
	• Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy: - vysvětlí nebezpečí nákazy vnitřními cizopasnými • Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	3. Ploštěnci • Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: • tasemnice • motolice • ploštěnky	Výchova ke zdraví 1.4 Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	

Školní výstupy ŽÁK	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy • Popíše způsob přenosu cizopasníků na člověka a vysvětlí souvislost s osobní hygienou	4. Hlísti • roupi, škrkavky • háďátka	Výchova ke zdraví 1.4 Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	
• Popíše na příkladech druhovou rozmanitost i ojedinělost vyspělosti třídy hlavonožců • Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	5. Měkkýši • Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: • plži • mlži • hlavonožci		
• Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy: - vysvětlí hospodářský význam žížal - vysvětlí pojmy destruent i potravní řetězec • Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	6. Kroužkovci • Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: • máloštětinatci • mnohoštětinatci		
• Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi • Popíše místa výskytu členovců • Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro	7. Členovci • Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: • pavoukovci • korýši • hmyz	5. Environmentální výchova 5.1 Ekosystémy Z – světový místopis	

Školní výstupy ŽÁK	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy: - vysvětlí jejich užitek i nebezpečí pro člověka • Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů			
• Vysvětlí pojmy vnější a vnitřní kostra, popíše způsob pohybu ostnokožců	8. Ostnokožci • Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: • hvězdice • hadice • lilijice • sumýši • ježovky		
• Popíše stavbu těla strunatců • Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	9. Strunatci • Stavba těla, rozmnožování, význam a rozdělení do jednotlivých podkmenů: • pláštěnci (sumky, salpy) • bezlebeční (kopinatci) • obratlovci		
• Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi • Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy: - zhodnotí zejména význam mihulí	10. Obratlovci – kruhoústí • Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci		

Školní výstupy ŽÁK	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů: - popíše tělo paryb • Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	11. Obratlovci – paryby • Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: • žraloci • rejnoci • chiméry		
• Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů: - popíše tělo ryb • Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy: - zhodnotí zejména hospodářský význam ryb	12. Obratlovci – ryby • Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: • sladkovodní ryby • mořské ryby • ohrožené a chráněné druhy ryb	5. Environmentální výchova 5.1 Ekosystémy Z - hydrosféra	
• Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy • Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystémů • Vysvětlí význam jejich ochrany	13. Obratlovci – obojživelníci • Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: • bezocasí • ocasatí	5. Environmentální výchova 5.1 Ekosystémy 5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí Z - hydrosféra	

Školní výstupy ŽÁK	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
- Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - Aplikuje praktické metody poznávání přírody - Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody - Aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla: - opíše, jak poskytnout první pomoc při uštknutí zmijí	14. Obratlovci – plazi - Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: • ještěři • hadi • krokodýli • želvy	Výchova ke zdraví 1.6 Osobnostní a sociální rozvoj	
- Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - Aplikuje praktické metody poznávání přírody - Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody - Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	15. Obratlovci – ptáci - Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci nejdůležitějších řádů: • hřabaví • vrubozobí • dravci • sovy • pěvci • měkkozobí • šplhavci • pštrosi • tučňáci	5. Environmentální výchova 5.1 Ekosystémy Z – místopis ČR	
- Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - Popíše život vybraných savců, jejich přizpůsobení se prostředí a výživě - Porovná základní vnější a vnitřní stavbu	16. Obratlovci – savci - Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci nejdůležitějších řádů: • ptakořitní • vačnatci • hmyzožravci • letouni	5. Environmentální výchova 5.1 Ekosystémy Z – světový místopis	

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů: - popíše kostru, orgány a orgánové soustavy • Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi • Aplikuje praktické metody poznávání přírody • Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody • Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • Vyjmenuje některé z kriticky ohrožených zástupců savců u nás i ve světě • Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystémů • Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	• hlodavci • zajícovci • šelmy • ploutvonožci • sudokopytníci • lichokopytníci • chobotnatci • kytovci • primáti • rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva • projevy chování živočichů		

Oblast : Člověk a příroda**Předmět : Biologie****Ročník : 3.**

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
- Objasní pojem etologie i přínos Charlese Darwina a Konráda Lorenze - Rozliší vrozené a naučené chování, uvede příklady - Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	- Etologie - Vývojové zákony - Nepodmíněné reflexy, instinkty - Vtištění - Přivykání - Tradice - Podmíněné reflexy - Učení vzhledem - Další chování podmíněné látkovou výměnou - Dorozumívání	Osobnostní a sociální výchova 1.8 Komunikace Občanská výchova – osobnost	
- Vysvětlí zařazení do systému živých organismů - Popíše vývojové etapy člověka - Popíše různé názory na vznik člověka - Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	- Původ a vývoj člověka - Polidštění - Australopithecus - Homo habilis - Homo erectus - Homo sapiens	Dějepis - pravěk	
Vysvětlí pojem rasismus, rozeznává rasy a chápe důvod jejich vzniku	- Lidské rasy - Europoidní rasa - Mongoloidní rasa - Negroidní rasa	Multikulturní výchova 4.2 Lidské vztahy Dějepis – dějiny USA Občanská výchova – mezilidské vztahy	

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
- Rozlišuje kosti - Popíše poskytnutí první pomoci při zlomeninách - Vysvětlí provázanost výživy se stavem opěrného systému	4. Opěrná soustava - Lebka - Páteř - Hrudník - Končetiny - Stavba kosti	Výchova ke zdraví 1.4 Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Ch – anorganické látky	
- Ukáže na modelu základní svaly - Vysvětlí souvislost kondice pohybového aparátu a zdravého životního stylu	5. Pohybová soustava - Rozdělení svalů - Stavba svalů - Základní příčně pružované svaly - Hladké svalstvo - Srdeční svalstvo	Výchova ke zdraví 1.4 Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence 1.5 Hodnota a podpora zdraví	
- Vysvětlí důležitost krve, objasní pojem transfúze, prevence před chorobami, infarkt, alergie, imunita - Aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla - Popíše první pomoc při krvácení a při úrazu elektrickým proudem	6. Tělní tekutiny - Tkáňový mok - Míza - Krev - Oběhová soustava – srdce, cévy - Zástava krvácení - Resuscitace	Výchova ke zdraví 1.3 Zdravý způsob života a péče o zdraví 1.4 Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	
- Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka - Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života - Rozlišuje vstupní brány nemocí - Objasní pojmy infekce, epidemie, karanténa, očkování - Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	7. Nakažlivé nemoci - Viry - Bakterie - Obrana organismu proti infekci	Výchova ke zdraví 1.3 Zdravý způsob života a péče o zdraví 1.4 Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence 1.5 Hodnota a podpora zdraví	

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka			
- Vyhledá údaje o problematice zdravého životního stylu, vysvětlí škodlivost - Umí popsat dýchací soustavu - Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví a osobního bezpečí i při mimořádných událostech - Popíše, jak v případě potřeby poskytnout adekvátní první pomoc	8. Soustava dýchací - Dýchací soustava – stavba a funkce - První pomoc při zástavě dýchání	Výchova ke zdraví 1.3 Zdravý způsob života a péče o zdraví 1.4 Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence 1.5 Hodnota a podpora zdraví Občanská výchova – návykové látky	
- Stručně popíše trávicí soustavu - Vysvětlí význam vyvážené výživy a souvislost způsobu stravování s rozvojem civilizačních chorob - V rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	9. Soustava trávicí - Trávicí soustava – stavba a funkce - Přeměna látek a energií - Výživa a zdravý životní styl	Výchova ke zdraví 1.3 Zdravý způsob života a péče o zdraví 1.6 Osobnostní a sociální rozvoj Občanská výchova – zdravá výživa Chemie – enzymy Anglický jazyk - stravování	
- popíše vylučování plícemi, kůží i ledvinami - zjednodušeně popíše ledvinu i děje v ní probíhající	10. Soustava vylučovací - Stavba a funkce ledvin - Močovody, močový měchýř, močová trubice		
- Samostatně popíše tři vrstvy kůže - Vysvětlí, jak dát první pomoc při popáleninách	11. Kůže - Pokožka - Škára - Vazivo - Nervová zakončení v kůži	Výchova ke zdraví 1.4 Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Zjednodušeně popíše mozek, míchu, nervy • Popíše jednotlivá smyslová ústrojí • Vysvětlí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek • Uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni • Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím • Posoudí různé způsoby chování z hlediska odpovědnosti ve prospěch aktivní podpory zdraví	12. Soustava nervová • Stavba a funkce mozku • Smyslová ústrojí – zrak, sluch, chuť, čich, hmat • Drogy • Zvládání stresu	Výchova ke zdraví 1.2 Změny v životě člověka a jejich reflexe 1.6 Osobnostní a sociální rozvoj 1. Osobnostní a sociální výchova 1.7 Mezilidské vztahy Občanská výchova - učení Fyzika – optika, akustika	
• Vyjmenuje nejdůležitější žlázy s vnitřním vylučováním a popíše účinky jejich hormonů	13. Soustava žláz s vnitřním vylučováním • Hypofýza • Šišinka • Štítná žláza • Příštítná tělíska • Nadledviny • Slinivka břišní • Pohlavní žlázy	Chemie – anorganické látky	
• Popíše mužské i ženské pohlavní ústrojí • Vysvětlí pojem antikoncepce a plánované rodičovství • Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří • V souvislosti se zdravím, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování • určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	14. Rozmnožovací soustava • Stavba a funkce pohlavních orgánů • Antikoncepce • Prevence pohlavních chorob • Vývin jedince	Výchova ke zdraví 1.4 Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence 1.6 Osobnostní a sociální rozvoj Občanská výchova – rodinná výchova	

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Objasní pojmy gen, chromozom, DNA, genotyp, fenotyp, alela a uvědomuje si důležitost studia genetiky • Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti • Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismu	• 15. Dědičnost • Dědičnost • Křížení • nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie • životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka	•	•

Oblast: Člověk a příroda
Předmět: Biologie
Ročník: 4.

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
- Diskutuje o názorech na vznik Země a složení vesmíru - Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	1. Vznik Země - Zrození planety Země - Stavba Země	Z – planety, stavba Země	
- Shrne základní fyzikální vlastnosti nerostů - Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - Určí a stručně popíše běžné nerosty a jejich užití - Aplikuje praktické metody poznávání přírody - Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání neživé přírody	2. Nerosty - Fyzikální a chemické vlastnosti nerostů - Třídění a přehled nerostů	M – tělesa, prvky souměrnosti Fy – fyzikální vlastnosti Ch - geochemie - chem.vzorce nerostů Z – výskyt nerostných surovin	
- Určí a stručně popíše běžné horniny, jejich užití - Vysvětlí původ hořlavých usazenin a význam - Vysvětlí geologický oběh hornin i oběh vody	3. Horniny - Horniny vyvřelé - Horniny usazené - Horniny přeměněné	Z – ložiska hornin	
- Objasní pohyby litosférických desek - Shrne nejdůležitější poruchy zemské kůry - Vysvětlí původ sopečné činnosti a zemětřesení	4. Vnitřní geologické děje - Vrásnění - Sopečná činnost - Zemětřesení - Zlomy - Pohyb litosférických desek	Z – pohyby litosférických desek - sopečná činnost - zemětřesení	

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
- Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody - Shrne působení zemské tíže, vody, větru a organismů na přetváření zemského povrchu - Uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života	5. Vnější geologické děje - Zvětrávání – mechanické a chemické - Působení zemské tíže - Působení vody - Působení větru a organismů	Ch – krasové jevy, chemické zvětrávání Environmentální výchova 5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
- Rozliší některé typy půd a jejich úrodnost - Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní typy a půdní druhy v naší přírodě - Popíše zákonitosti vzniku půd a objasní význam půdotvorných činitelů	6. Půdy - Vznik půd - Typy půd - Význam půd půdy – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace	Z – půdy Environmentální výchova 5.2 Základní podmínky života	
Vysvětlí důležitost pitné vody a rozeznává základní druhy pramenů	7. Podpovrchová voda a prameny - Průlinová voda - Puklinová voda - Minerální voda - Druhy pramenů	Ch – voda Z – výskyt vodních zdrojů a lázní v ČR Environmentální výchova 5.2 Základní podmínky života	
- Popíše různé představy o vzniku života - Vysvětlí pojem koacervát - Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků - Shrne éry vývoje Země a jejich typické zástupce fauny a flóry	8. Vznik života na Zemi - Chemický vývoj: prvky – aminokyseliny – bílkoviny – koacerváty - Geologické éry: - Prekambrium - Prvohory - Druhovory - Třetihory - Čtvrtohory	Ch – chemické složení látek Ov – evoluční teorie	

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Objasni geologické složení ČR	9. Český masiv a Západní Karpaty Geologický vývoj a stavba ČR	Z - geologické složení ČR	
- Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi - Vysvětlí význam jednotlivých abiotických složek ekosystému - Uvede příklad výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - Uvede příklady výskytu organismů - Rozlišuje a uvede příklady systému organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - Rozlišuje neživé a živé složky životního prostředí a vysvětlí pojmy populace, společenstvo, ekosystém a biom - Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - Vysvětlí pojem potravní řetězce na různých příkladech a uvědomuje si jejich důležitost - Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	10. Ekologie - Neživé podmínky života – světlo, teplo, vzduch, voda - Živé podmínky života – jedinec, populace, biocenóza, ekosystém - Ochrana přírody – NP,CHKO - podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka - mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	Z - NP,CHKO Environmentální výchova 5.1 Ekosystémy 5.2 Základní podmínky života 5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí 5.4 Vztah člověka k prostředí Občanská výchova Ch – neživé podmínky života	

4.10 Dějepis

Charakteristika předmětu dějepis – nižší stupeň osmiletého cyklu

Předmět dějepis vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Dějepis, ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost v rozsahu RVP ZV. Vzdělávací obsah předmětu dějepis přesahuje i do jiných vyučovacích předmětů, především do občanské nauky, českého jazyka a literatury, matematiky, zeměpisu a estetické výchovy. Vyučuje se od 1. ročníku s dvouhodinovou dotací. V jednotlivých ročnících jsou probírána témata : pravěk, starověk, středověk, novověk, moderní dějiny. Předmět dějepis zahrnuje některé tematické okruhy průřezových témat Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Multikulturní výchova a Osobnostní a sociální výchova. Výuka probíhá v kmenových učebnách a v multimediální učebně.

Cílem předmětu dějepis je nejen informovat o vývoji člověka a lidské společnosti od pravěku po současnost, ale především naučit žáky historicky myslet, aplikovat historické poznatky a zákonitosti při chápání současnosti a budoucnosti. Učí respektu k základním principům demokracie, evropanství a odpovědnému občanskému životu. Žák se učí zaujmout vlastní stanovisko a kriticky posoudit a hodnotit společenské jevy.

Předmět učí žáky vyvarovat se rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, vychovává k toleranci a respektování lidských práv.

V předmětu dějepis je možné využít mezipředmětové vztahy s předměty český jazyk a literatura, zeměpis, občanská výchova, matematika a estetická výchova.

Oblast: Člověk a společnost
Předmět: Dějepis

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	V předmětu Dějepis naplňujeme klíčové kompetence takto:
KOMPETENCE K UČENÍ	Žák: - aktivně vybírá vhodné zdroje informací (atlasy, encyklopedie, internet,...), zaujímá kritického přístupu k těmto materiálům z hlediska hodnověrnosti - zajímá se o historii jako zdroj poučení pro současnost - projevuje snahu o další rozšiřování přehledu v této oblasti
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Žák: - nevnímá historii jako uzavřený okruh minulých událostí, ale jako oblast, která navozuje řadu otázek a problémů, vybízejících k řešení - směřuje k samostatné tvořivé práci v oblasti svého zájmu, prostřednictvím referátů a dalších forem samostatné prezentace té historické události, která ho zaujala
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Žák: - projevuje schopnost kultivovaným ústním nebo písemným projevem vyjadřovat vlastní názory i schopnost respektovat odlišné názory ostatních - účastní se aktivně diskusí
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Žák: - účinně pracuje ve skupině nad historickým tématem, účastní se historických soutěží - objektivně ohodnotí výsledky vlastní i výsledky druhých
KOMPETENCE OBČANSKÉ	Žák: - na základě poučení z historie zaujímá postoj nepřipustnost jakékoliv formy psychického i fyzického násilí, útlatu a diskriminace - snaží se pochopit odkaz naší národní historie i kultury a dokáže pociťovat hrdost nad tímto odkazem - na základě historického kontextu směřuje k pochopení principu evropanství - zajímá se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
KOMPETENCE PRACOVNÍ	Žák: vytváří si pracovní návyky, upevňuje si pocit odpovědnosti za výsledky vlastní práce

Oblast : Člověk a společnost
Předmět : Dějepis
Ročník : 1.

ŽÁK Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků • Uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány • Orientuje se na časové ose a v historické mapě • Seřadí základní historické epochy v chronologickém sledu • Charakterizuje život pravěkých lovců a sběračů, materiální a duchovní základy jejich kultury • Objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost • Uvede příklady archeologických kultur na našem území • Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací • Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví • Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede známé antické osobnosti důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem • Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	Člověk v dějinách • Význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách, historické prameny • Historický čas a prostor Počátky lidské společnosti • Člověk a lidská společnost v pravěku • Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz • Antické Řecko a Řím • Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	Bi Z, C, Ev Multikulturní výchova, okruh Etnický původ Enviromentální výchova, okruh Základní podmínky život Z, C, Ev Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, okruh Jsme Evropané Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Oblast : Člověk a společnost
Předmět : Dějepis
Ročník : 2.

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států • Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko – slovanské a islámské kulturní oblasti • Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech • Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám • Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury • Vysvětlí znovuoživení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu	Křesťanství a středověká Evropa • Nový etnický obraz Evropy • Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj • Islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) • Velká Morava a český stát , jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě • Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy • Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev • Kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost Objevy a dobývání, počátky nové doby • Renesance, humanismus	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - - Objevujeme Evropu a svět - Jsme Evropané Multikulturní výchova - Etnický původ A C Ov Ev Eh F Ev Eh C Z	

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
církve včetně reakce církve na tyto požadavky • Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život • Popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky • Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center	• Husitství, reformace a jejich šíření Evropou • Zámořské objevy a počátky dobývání světa • Český stát a velmoci od 15.století	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Objevujeme Evropu a svět Z Čj Fy Ov Ev F	

Oblast : Člověk a společnost**Předmět : Dějepis****Ročník : 3.**

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Objasní postavení českého státu v mocensky a nábožensky rozdělené Evropě • Vysvětlí postavení českého státu v habsburské monarchii • Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky • Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus • Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek • Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální a politické i kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti • Objasní souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	• Český stát a velmoci v 16. – 18. století • Barokní kultura a osvícenství Modernizace společnosti • Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět, vznik USA • Industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka • Národní hnutí malých a velkých národů	Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech – Jsme Evropané Z, C, Ev, Eh, F, Ov Výchova demokratického občana – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Ov, D, Z, A, N, F Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech – Jsme Evropané Z, Čj, Ov Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát Ov, Z, F Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech – Jsme Evropané Z, Čj, Ov	

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů • Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích • Na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy • Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezi význam kolonií • Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světové válce a jeho důsledky	• Revoluce 19.století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů • Politické proudy (konservatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus) ústava, politické strany, občanská práva • Kulturní rozrůzněnost doby • Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus • První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky	Multikulturní výchova – Etnický původ - Kulturní difference Ov, C, Eh, Z Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá Z, C, Ov, A, N Výchova demokratického občana – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Ov, Z	

Oblast : Člověk a společnost**Předmět : Dějepis****Ročník : 4.**

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů • Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu • Na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světové válce a jeho důsledky • Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv • Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí • Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků • Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce • Posoudí postavení rozvojových zemí • Prokáže základní orientaci v problémech současného světa	Moderní doba • Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě, vznik ČSR, její hospodářsko – politický vývoj, sociální a národnostní problémy • Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech, totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus, - důsledky pro ČSR a svět • Druhá světová válka, holocaust, situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj, politické, mocenské a ekonomické důsledky války Rozdělený a integrující se svět • Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi, politické, hospodářské sociální a ideologické soupeření • Vnitřní situace zemí východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) • Československo od únorového převratu do r. 1989, vznik ČR • Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět • Problémy současnosti • Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport a zábava	Ov, Z,Č,Ev,Eh,Ch,Fy Výchova demokratického občana - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Jsme Evropané	

4.11 Občanská výchova

Charakteristika předmětu občanská výchova – nižší stupeň osmiletého cyklu

Předmět občanská výchova zahrnuje obsah vzdělávacího oboru Výchova k občanství ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost a dále obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví v rozsahu RVP ZV. V rámci výuky je rovněž zařazen tematický okruh Svět práce.

Předmět občanská výchova je vyučován od 1. ročníku s jednohodinovou dotací. V jednotlivých ročnících jsou průběžně probírána témata : Člověk ve společnosti, člověk jako jedinec, člověk, stát a hospodářství, člověk, stát a právo, mezinárodní vztahy, globální svět. V 1. ročníku je posílen o 1 disponibilní hodinu a ve 4. ročníku o 1 hodinu ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce (Tematický okruh Svět práce - 17 hodin v průběhu 4 let). Výuka probíhá v kmenových učebnách a v multimediální učebně.

Hlavním cílem občanské výchovy je osvojení znalostí z vybraných oblastí věd a jejich využití v praktickém životě. Při výuce žáci získají potřebné informace o fungování osobnosti člověka a následně si vytvoří dovednosti, které uplatní v různých životních situacích.

V rámci výuky se seznámí s fungováním ekonomiky a státní moci ve společnosti, politické scény u nás i ve světě. Žáci jsou vedeni k respektování principů demokracie a základních lidských práv.

Součástí výuky je umožnit žákům pochopit význam vztahu k vlasti, ke kulturnímu bohatství, k místnímu regionu. Důležitým cílem je vést žáky k vytvoření dovedností spojených s vyhledáváním potřebných informací.

Osvojené vědomosti a dovednosti mohou žáci uplatnit a rozvíjet v dalších předmětech, zejména v dějepisu, zeměpisu, biologii a v cizích jazycích.

V tomto předmětu jsou realizovány tematické okruhy všech průřezových témat.

Oblast: Člověk a společnost
Předmět: Občanská výchova

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	V předmětu občanská výchova naplňujeme klíčové kompetence takto:
KOMPETENCE K UČENÍ	Žák: • směřuje k co nejširší orientaci ve zdrojích informací – noviny, televize, internet • vnímá nutnost kritického přístupu k těmto zdrojům a vytvoří si schopnost posuzovat tyto zdroje z hlediska jejich hodnověrnosti
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Žák: • samostatně vypracuje referáty, prezentace problému, který ho zaujal • věnuje pozornost problémům současným a diskutuje o jejich možných řešeních • vnímá nejrůznější problémy ve škole i mimo ni, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Žák: • samostatně formuluje vlastní názor, předkládá ho kultivovaně • respektuje alternativní názory a řešení
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Žák: • přispívá k diskuzi v malé skupině i k debatě celé třídy • při skupinové práci aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů
KOMPETENCE OBČANSKÉ	Žák: • využívá prostor pro pochopení etnických i jiných rozdílů a vytváří si postoje vůči těmto rozdílům tolerantní • směřuje k pochopení zásad fungování moderní občanské společnosti • usiluje o vytvoření reálného sebepojetí a pochopení ostatních
KOMPETENCE PRACOVNÍ	Žák: • vytváří si pracovní návyky a pocit odpovědnosti k výsledkům vlastní činnosti

Oblast : Člověk a společnost
Předmět : občanská výchova
Ročník : 1.

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	• Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty řeší nenásilným způsobem • Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci • Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví • Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života • Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví • Samostatně využívá osvojené relaxační a kompenzační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím	• Jak se učit na střední škole – naše škola, život ve škole, práva a povinnosti žáků, pravidla, normy, vklad vzdělání pro život • Člověk mezi lidmi, zdravý životní styl, drogy, duševní hygiena, denní režim – vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit • Zásady zdravého stravování, zdravé výživy, uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota • Podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví • Pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka • Přivolání pomoci v případě ohrožení duševního a fyzického zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	Osobnostní a sociální výchova Člověk mezi lidmi Bi, Ch Výchova demokratického občana Člověk ve společnosti Osobnostní a sociální výchova Společenské chování C Vv Multikulturní výchova Přátelské vztahy Environmentální výchova Okolí našeho domova Bi	

Školní výstupy ŽÁK	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery, pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství • Chápe význam tradice pro současnou společnost • Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi • Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního i negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví • Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené	• Základy společenské výchovy • Rok v jeho proměnách a slavnostech, cyklus roku, významné slavnosti, rodinné svátky, obyčeje, úloha křesťanství • Rodinné právo, hospodaření rodiny Lidská setkání vztahy mezi lidmi a zásady lidského soužití • Přátelské vztahy, šikana, okolí našeho domova	D, C D Výchova demokratického občana Obec Environmentální výchova Obec D, C D	

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi • V souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přejímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování • Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání • Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví a osobního bezpečí	• Sexuální výchova Naše vlast, naše obec, region, kraj • Pověsti českého národa, slavní předkové • Významné české vynálezy, umělecká díla • Významná místa obce, památky, úcta k nim, významná místa kraje • Historická Praha, místa událostí v Čechách, místa oslav • Dopravní výchova • Bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě		

Oblast : Člověk a společnost
Předmět : Občanská nauka
Ročník : 2.

ŽÁK Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání • Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru • Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery, pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství • Dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi • Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy • Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí • Vyjádří vlastními slovy v čem spočívá význam kulturního dědictví pro jedince i společenství • Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování	• Život mezi lidmi Podobnost a odlišnost lidí, projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání, osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál Vztahy ve dvojici, vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity • Rodina, rozpočet, ekonomika domácnosti Peníze, funkce a podoby peněz, formy placení, rozpočet rodiny, státu, význam daní • Kultura a umělecké slohy Kulturní život Rozmanitost kulturních projevů, kulturní	Osobnostní a sociální výchova rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, mezilidské vztahy C Výchova demokratického občana občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání C, Ev, Eh, D Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Bi Výchova demokratického občana Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Výchova k myšlení v evropských a	

Školní výstupy ŽÁK	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
- a aktivně proti němu vystupuje • Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají • Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí • Vysvětlí význam přírodního bohatství, popíše formy jeho ochrany • Rozliší různé formy vlastnictví uvede jejich příklady, včetně duševního vlastnictví a způsob jejich ochrany • Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky • Rozlišuje a porovnává úlohy jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu. • Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech, uvede, jak mohou výsledky voleb ovlivnit život občanů • Uvede příklady tolerance v multietnickém světě • Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany	hodnoty, kulturní tradice, kulturní instituce masová kultura • Náboženství – základní znaky křesťanských a nekřesťanských náboženství x působení sekt • Majetek a vlastnictví, přírodní bohatství • Řízení společnosti, stát Právní základy státu, státní správa a samospráva, orgány a instituce státní správy a samosprávy a jejich úkoly • Volební právo, složky státní moci Principy demokracie, znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam, význam a formy voleb do zastupitelstev • Evropa a tolerance k národ. menšinám	globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět Z, D Multikulturní výchova Kulturní diference, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity Osobnostní a sociální výchova Hodnoty, postoje, sociální etika D Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Psychohygiena Bi	

ŽÁK Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu • Objasní nebezpečí návykových látek pro člověka • Dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	• Lidská práva • Osobní bezpečí, šikana, agresivita, zneužívání návykových látek násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita, nebezpečný internet nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích Bezpečné chování		Beseda s Městskou policií Pardubice – kriminalita mládeže; bezpečné chování a komunikace; rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. Zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)

Oblast : Člověk a společnost
Předmět : Občanská výchova
Ročník : 3.

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	- Objasní, jak může realističtější poznání a pochopení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi a kvalitu života - Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů a překonávání překážek - Optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k druhému pohlaví - Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	Téma: Osobnost - osobní rozvoj, životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, „sebezměna“, význam motivace, aktivity a vůle při seberozvoji utváření vědomí vlastní identity zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problému v mezilidských vztazích pomáhající a prosociální chování, dopad vlastního jednání a chování - Biologické, psychické a sociální rozdíly. - Puberta, adolescence, dospělost. - Představy o budoucnosti. - Sebepojetí, sebepoznání, sebehodnocení, sebevědomí. - Vlohy, schopnosti, dovednosti, návyky, inteligence, kreativita. - Temperament, typologie temperamentu. - Charakter, charakterové vlastnosti. - Motivy, potřeby, zájmy, hodnoty. - Vůle, volní vlastnosti, sebeovládání.	Osobnostní a sociální výchova C, A, N, F, D	

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	- Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života. - Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Téma: Psychické procesy a stavy vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe, i druhých lidí - Smyslové poznání- počitek, vjem, smyslové vnímání, sociální vnímání, představivost, sny. - Rozumové poznání, myšlení, řeč, myšlenkové operace. - Paměť, zapomínání, pozornost. - Fáze učení, faktory ovlivňující výsledky učení. - City, jejich druhy. - Vlastnosti citů.	Osobnostní a sociální výchova Bi	
	- Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné konflikty či neshody s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem - Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případech potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu - Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí. - Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím,	Téma: Člověk v sociálních vztazích Vztahy mezi lidmi Zásady lidského soužití Systém osobních hodnot, sebehodnocení stereotypy v posuzování jiných lidí - Pasivní, agresivní, asertivní jednání - Asertivní práva. - Stres, vnitřní a vnější stresory. - Konflikty interpersonální, intrapersonální. - Styly řešení konfliktů. - Duševní a tělesné zdraví., civilizační choroby, auto – destruktivní závislosti - Relaxace - Rovnice zdraví – výživa a zdraví, tělesná a duševní hygiena, režim dne, ochrana před přenosnými i nepřenosi	Multikulturní výchova Osobnostní a sociální výchova C	

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví • Dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	chorobami,, bezpečné způsoby chování		
	• Pochopí vliv výživy a způsobu stravování na zdraví člověka.	Téma: Zdravá výživa • Energetická hodnota stravy. • Metabolismus • Kalorie, jouly • Tloušťka, podvýživa, BMI • Hygiena potravin • Vliv reklamy – manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy	Bi	Beseda s dietologem

Školní výstupy ŽÁK	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
- Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti - Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě - Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Téma: Hospodaření – výroba, obchod, služby, jejich funkce a náváznost, - Práce, naturální a zbožní výroba. - Potřeby, statky, zboží, služby. - Dělba práce, specializace, kooperace, efektivita výroby, technický rozvoj. - Výrobní a nevýrobní odvětví, výrobní faktory. - Trh, nabídka, poptávka, cena, fungování trhu., tvorba ceny, inflace - Konzumní způsob života - Sjednávání nákupu statků a služeb, vhodná komunikace. - Nejčastější formy podnikání	D, Z Enviromentální výchova A	Exkurze do výrobního podniku.
- Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství - Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování - Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné	Téma: Právní minimum - Morální a právní normy. - Právo v každodenním životě - Právní vztah – subjekty, obsah, předmět. - Právní předpisy, právní odvětví, význam právních vztahů a závazky z nich vyplývající, základní práva spotřebitele, styk s úřady. - Právní řád České republiky - Ústava ČR a její struktura. - Zákonodárná moc v ČR, volby do Parlamentu, poměrný a většinový systém, legislativní proces. - Výkonná moc v ČR, vlády, prezident, činnost ministerstev.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Výchova demokratického člověka Z, D	

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extrémistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj vůči všem projevům lidské nesnášenlivosti	- Soustava soudů v ČR, občanskoprávní spory, Trestní záležitosti. - Listina základních práv a svobod, ombudsman. - Politické spektrum ČR, politické strany, pravice, levice, pluralita, volební kampaň. - Orgány EU a jejich funkce. evropská integrace, mezinárodní spolupráce		
	- Optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím a etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - V souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování - Uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy	Téma: Lidská sexualita - Lidská sexualita, zamilovanost, pohlavní život, celibát, incest. - Sexuální identita, sexuální orientace – poruch sexuální identity. - Heterosexualita, homosexualita, bisexualita, transsexualismus. - Exhibicionismus, voyerismus, pedofilie, fetišismus, sadismus, masochismus. - Rizika prostituce, pohlavně přenosné choroby. - Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální	Bi	Beseda s odborníkem . Výukový program se sexuální tematikou.

ŽÁK Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	zkušenost, promiskuita, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, pohlavní styk, plánované rodičovství, antikoncepce, antikoncepční prostředky.		
• Dává do souvislosti zdravotní i psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivou mladého člověka • Uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy • Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí • V případě potřeby vyhledá pomoc sobě nebo druhým	Téma: Prevence a zneužívání návykových látek • Příčiny vzniku závislosti, návyk • Autodestruktivní závislosti • Psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému – poruchy příjmu potravy, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření) • Toxikofilie, workoholismus, gamblerství • Krizová situace, pomoc v krizi • Odmítnutí drogy • Přírodní drogy, syntetické drogy • Formy léčby drogových závislostí • Abstinenční syndrom • Pomoc kamarádovi, empatie,	Ch	

Oblast : Člověk a společnost
Předmět : Občanská výchova
Ročník : 4.

ŽÁK Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
- Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích - Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv, upravujících občanskoprávní vztahy (osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci) - Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí - Objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání - Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede příklady - Dodržuje právní ustanovení, která se na něj	Občan obce, státu, EU - Zastupitelstvo obce, obecní úřad - Práva a povinnosti občana a úředníka - Občanství - jeho prokazování, získání - EU – základní práva a povinnosti Občan a právo - Právní vztahy – subjekty, obsah - Vlastnictví – ochrana majetku, nakládání s majetkem, práva k cizím věcem, dědění, pojištění, kupní smlouva Právní ochrana - Trestné činy - Orgány právní ochrany – policie, státní zastupitelství, soudy - Sankce při porušování zákonů Protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví - právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti	Z	

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování • Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání – uvede příklady korupčního jednání a řeší korupční jednání v konkrétních situacích • Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů • Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí • Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě • Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání • Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce • Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady • Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít • Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát peníze vkládá, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané • Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a	žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku, včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot Pracovní poměr, hospodaření Peníze, banky • Trh práce – povolání • Volba profesní orientace – osobní zájmy a cíle, schopnosti, sebehodnocení, úřad práce • Možnosti vzdělávání – informační a poradenské středisko úřadu práce • Zaměstnání – způsoby hledání zaměstnání, pohovor u zaměstnavatele • Principy tržního hospodářství • Hospodářství státu – státní rozpočet, veřejné výdaje, daně, mzda, záchytná sociální síť • Investice, úvěry, splátkový prodej, leasing, význam daní • Podnikání – nejčastější formy, drobné a soukromé podnikání • Peněžní ústavy – funkce, poskytované služby – aktivní pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro		

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení, vysvětlí význam úroku pláceného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít • Uvede a provná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu • Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součást nákladu, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz • Uvede příklady některých globálních problémů, diskutuje o jejich příčinách a možnostech jejich řešení, porovná klady a zápory globalizace • Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva • Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu • Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj k jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	investování a získávání prostředků Globální svět • Ohrožené životní prostředí, globalizace, terorismus Rodina • Partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahu, etická		

Školní výstupy ŽÁK	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Vysvětlí role členů komunity (rodiny) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví • Vysvětlí na příkladech souvislosti mezi fyzickým a duševním zdravím, posoudí vztah mezi uspokojováním potřeb člověka a hodnotou zdraví • Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc • Dává do souvislosti složení stravy a zdravý způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky • Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	stránka sexuality • Funkční a dysfunkční rodina - krizové situace v rodině, rodičovské předpoklady Péče o zdraví • Rizika ohrožující zdraví • Zdravá výživa, pohyb jako příspěvek duševního i fyzického zdraví • Lékařská péče – očkování, preventivní prohlídky • Závislosti • Zneužívání návykových látek – společenská nebezpečnost, důvody vzniku, kde hledat pomoc Dopravní výchova • Bezpečnost v silničním provozu • Poskytování první pomoci		

4.12 Zeměpis

Charakteristika předmětu zeměpis – nižší stupeň osmiletého cyklu

Předmět zeměpis zahrnuje obsah vzdělávacího oboru Zeměpis (Geografie) ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda v rozsahu RVP ZV. Předmět je vyučován od 1. ročníku, a to ve všech ročnících s dvouhodinovou týdenní dotací.

Výuka zeměpisu probíhá částečně v kmenových učebnách, částečně i v multimediální učebně.

Výuka zeměpisu seznamuje žáky s aktuálním stavem krajinné sféry, vede je k pochopení vztahů, které v krajinné sféře existují, k analýze vývojových trendů, vyhledávání problémů a navrhování jejich řešení. V rámci výuky se žáci učí pracovat s mapami a dalšími kartografickými produkty, seznamují se i s dalšími formami grafického vyjádření informací. Zeměpis rovněž plní významnou integrující funkci mezi jinými vyučovacími předměty, neboť propojuje znalosti a dovednosti získané při výuce dějepisu, biologie, občanské výchovy a částečně i chemie, fyziky, matematiky a cizích jazyků.

Ve výuce zeměpisu jsou realizovány vybrané tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Oblast : Člověk a příroda
Předmět: Zeměpis

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	V předmětu naplňujeme klíčové kompetence takto:
KOMPETENCE K UČENÍ	Žák: • používá vhodnou literaturu (atlasů, map) a internet • zadáváním samostatného zpracování geografických témat a jejich samostatná prezentace formou písemných prací nebo referátů s použitím audiovizuálních prostředků, jejich zpracování se učí využívat informačních zdrojů • přijímá pocit osobní angažovanosti v problematice a praktických důsledků v našem životním prostředí
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Žák: • ve výuce vypracovává miniaturní projekty realizované formou skupinové práce. Požadovaným výstupem může být studie či návrh řešení problematiky konkrétní prostorové situace, nebo geografického problému (zejména ve vztahu k ČR a místu bydliště). • srovnáváním geografických jevů a jejich analýzou se stává otevřený skutečnosti, že přírodní a společenské jevy mohou být uspořádány i jinak, než jak zažívá ve své každodenní realitě
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Žák: • kvalitně prezentuje své znalosti • ve všech formách výuky používá geografické terminologie i pojmů z jiných vědních oborů • těchto kompetencí nabývá jednak poslechem výkladu učitele, problémovým rozhovorem s učitelem při frontální výuce i v komunikaci se spolužáky ve skupinové výuce a dále též účastí na besedách s cestovateli a odborníky
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Žák: • respektuje společný zájem na stavu životního prostředí na Zemi a vytváří si vědomí, že globální dimenze povrchu Země se týká nás všech • geografické poznatky vnímá též jako prostředek k porozumění politickému a ekonomickému dění, k lepšímu zapojení do místní, regionální i celostátní politiky a občanského života •
KOMPETENCE OBČANSKÉ	Žák: • chápe základní ekologické souvislosti • rozšiřuje osobní vztah k prostoru, kde žije, do blízkého i vzdáleného okolí • geografické poznatky vnímá též jako prostředek k porozumění politickému a ekonomickému dění, k lepšímu zapojení do místní, regionální i celostátní politiky a občanského sektoru

KOMPETENCE PRACOVNÍ	Žák: • samostatně využívá geografický softwar a aplikuje geografické informace • rozvíjí sebekázeň jako nezbytného předpokladu naplnění cílů
----------------------------	---

Oblast : Člověk a příroda
Předmět: Zeměpis
Ročník : 1.

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
- Pochopí postavení Země ve vesmíru a uvědomí si rozdílné vlastnosti naší planety ve srovnání s ostatními vesmírnými tělesy - Je schopen na konkrétních příkladech dokázat tvar Země a zhodnotit důsledky pohybů Země na živé organismy - Chápe a dokáže použít v praxi geografické informace získané z dat dostupných z map a dalších kartografických produktů, grafů a statistických dat - Rozumí základní kartografické terminologii - Rozpozná hranice mezi základními složkami krajiny - Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, - Rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině - Vytváří a využívá osobní myšlenkovou	Země jako vesmírné těleso - Tvar, velikost a pohyby země - Střídání ročních období, sv. čas, č. pásma, pásmový čas, datová hranice - Vesmír - Globus a zeměpisná síť - Mapa a její užití v praxi - komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; - hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; - statistická data a jejich grafické	Fy M Iv Bi Osobnostní a sociální výchova 1 - Rozvoj schopností poznávání 9 - Kooperace a kompetice 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Výchova demokratického občana 2 - Občan, občanská společnost a stát 4 - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 1 - Evropa a svět nás zajímá 2 - Objevujeme Evropu a svět 3 - Jsme Evropané Multikulturní výchova 1 - Kulturní difference 4 - Multikulturalita	Topografie - v rámci adaptačního pobytu

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
(mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu - Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, včetně krizových situací	vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat - geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě - Měřítko a vyjadřovací prostředky map - cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích Stavba zemského tělesa - Litosféra	Environmentální výchova - Ekosystémy - Základní podmínky života - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Vztah člověka k prostředí	

ŽÁK : Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu • Porovná působení vnějších a vnitřních procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a lidskou společnost porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) • Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa • Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, • Srovnává jejich postavení, rozvojová jádra	• Hydrosféra • Atmosféra • Podnebné geografické pásy • Pedosféra • Biosféra • Šířková pásmovitost a výšková stupňovitost • Krajinná sféra, přírodní sféra, složky a prvky přírodní sféry Regiony světa: • světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená • charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby • a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské • oblasti, kulturní oblasti) • modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské • a environmentální problémy, možnosti jejich řešení		

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
a periferní zóny • Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	• Světadíl Afrika • Severní Afrika • Střední Afrika • Východní Afrika • Jižní Afrika • Africké problémy • Austrálie a Oceánie • Arktida a Antarktida		

Oblast : Člověk a příroda
Předmět: Zeměpis
Ročník : 2.

ŽÁK : Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Přírodní podmínky Ameriky • Obyvatelstvo • Kanada • Příroda, obyvatelstvo a hospodářství USA • Mexiko a státy Střední Ameriky • Ostrovní karibské státy • Kolumbie, Venezuela, Guyany • Peru, Bolívie, Ekvádor • Brazílie • Argentina, Chile, Paraguay a Uruguay Přírodní podmínky a obyvatelstvo Asie • Arabské země • Izrael • Nearabské státy JZ Asie • Střední Asie • Indie • Ostatní země jižní Asie • Státy Zadní Indie • Ostrovní státy JV Asie • Čína • Japonsko • Singapur • Tchaj-wan • Severní a Jižní Korea • Hongkong • Macao Obyvatelstvo světa	biologie, občanská výchova dějepis F N A Osobnostní a sociální výchova 1 - Rozvoj schopností poznávání 6 - Poznávání lidí 9 - Kooperace a kompetice 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Výchova demokratického občana 2 - Občan, občanská společnost a stát 3 - Formy participace občanů v politickém životě 4 - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 1 - Evropa a svět nás zajímá 2 - Objevujeme Evropu a svět 3 - Jsme Evropané Multikulturní výchova	

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Posoudí prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa • Posoudí jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel • Zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního složení regionu • Hodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce hospodářství • Lokalizuje na mapách hlavní regionální surovinové a energetické zdroje • Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit • Porovnává státy regionů a zájmové integrace států regionu na základě podobných a odlišných znaků • Lokalizuje na mapách hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních oblastech regionu	obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace Lidská sídla světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úroveň regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska • Hospodářství (primér, sekundér, terciér, kvartér) • Průmysl, doprava a služby ve světě • Typy světového zemědělství • Produkce potravin ve světě • Politická geografie (hranice a státní zřízení ve světě)	1 - Kulturní difference 2 - Lidské vztahy 3 - Etnický původ 4 - Multikulturalita Environmentální výchova 1 - Ekosystémy 2 - Základní podmínky života 3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí 4 - Vztah člověka k prostředí	

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	• Mezinárodní organizace a integrace, politická mapa regionů • Globální problémy lidstva • Udržitelný rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území • Nerostné suroviny a energie • Voda a lesy • Přelidnění • Problémy „Severu“ a „Jihu“ • Oteplování Země • Rozšiřování pouští • Globalizace		

Oblast : Člověk a příroda
Předmět: Zeměpis
Ročník : 3.

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	- Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu - Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit - Uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států - Vymezí a lokalizuje místní oblast podle bydliště a školy - Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům - Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu	- Česká republika - zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: - základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění - hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, - politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické - postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu - Hospodářství a přírodní zdroje ČR - Kraje ČR, územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj - místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech Pardubice a jejich okolí, okolí školy - zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním - regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu	Biologie, Informatika a výpočetní technika Občanská výchova Osobnostní a sociální výchova 1 - Rozvoj schopností poznávání 6 - Poznávání lidí 9 - Kooperace a kompetice 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Výchova demokratického občana 2 - Občan, občanská společnost a stát 3 - Formy participace občanů v politickém životě 4 - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 1 - Evropa a svět nás zajímá 2 - Objevujeme Evropu a svět 3 - Jsme Evropané Multikulturní výchova 1 - Kulturní difference	

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
		důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry)	Environmentální výchova 3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí 4 - Vztah člověka k prostředí	

Oblast : Člověk a příroda
Předmět: Zeměpis
Ročník : 4.

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	• Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa • Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, • Srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich • Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa • Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin • Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) • Uvádí na vybraných příkladech závažné	Příroda a obyvatelstvo Evropy • Evropská unie • Severní Evropa • Západní Evropa • Jižní Evropa • Střední Evropa • Jihovýchodní Evropa • Východní Evropa • Rusko Atlantský oceán • Indický oceán • Tichý oceán • Severní ledový oceán Typy krajin, trvale udržitelný život a rozvoj krajiny, chráněná území, globální problémy lidstva	informatika a výpočetní technika, biologie, občanská výchova Osobnostní a sociální výchova 1 - Rozvoj schopností poznávání 6 - Poznávání lidí 9 - Kooperace a kompetice 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Výchova demokratického občana 2 - Občan, občanská společnost a stát 3 - Formy participace občanů v politickém životě Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 1 - Evropa a svět nás zajímá 2 - Objevujeme Evropu a svět 3 - Jsme Evropané Multikulturní výchova 1 - Kulturní difference 4 - Multikulturalita	

Školní výstupy ŽÁK	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí		Environmentální výchova 1 - Ekosystémy 2 - Základní podmínky života 3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí 4 - Vztah člověka k prostředí	

4.13 Informatika a výpočetní technika

Charakteristika předmětu informatika a výpočetní technika – nižší stupeň osmiletého cyklu

Ve vyučovacím předmětu informatika a výpočetní technika je v rámci RVP ZV realizován vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie. Obsah předmětu je zaměřen na získání a prohloubení znalostí práce s PC – zejména na zvládnutí funkcí textového editoru, získávání, zpracovávání a prezentování informací, ověřování jejich věrohodnosti.

Předmět Iv je předmětem s jednohodinovou týdenní dotací ve 3. ročníku a dvouhodinovou týdenní dotací ve 4. ročníku nižšího stupně 8letého gymnázia. Výuka probíhá v počítačové učebně, žáci jsou rozděleni do skupin tak, aby měl každý k dispozici svůj počítač.

V rámci předmětu informatika a výpočetní technika si žáci osvojují základní pojmy z oblasti hardware, software a sítí. Ovládají práci s textem, grafikou, multimédií a prezentačním softwarem. Učí se vyhledávat informace na internetu a posoudit věrohodnost takto získaných informací. Pro vzájemnou komunikaci používají elektronickou poštu. Znájí a dodržují pravidla netikety, respektují zákony na ochranu duševního vlastnictví.

Ve 3. ročníku žáci získají znalosti vektorového grafického editoru Corel a ve 4. ročníku si tyto znalosti prohloubí a získají znalosti programu na vytváření animací Macromedia Flash, které využijí ve 4. ročníku v předmětu Výtvarná výchova při vytváření půlročního projektu Grafika na PC.

Během projektového týdne „Věda a technika“ ve 3. ročníku se žáci seznámí s tabulkovým editorem Excel, s jeho prostředím, základními matematickými funkcemi, tvorbou tabulek a grafů. Další prohloubení učiva pokračuje ve 4. ročníku.

Oblast: Informační a komunikační technologie**Předmět: Informatika a výpočetní technika**

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	V předmětu Informatika a výpočetní technika naplňujeme klíčové kompetence takto:
KOMPETENCE K UČENÍ	Žák: • směřuje k soustavné práci při třídění a shromažďování informací z Internetu na základě jejich pochopení. propojení a systemizace tak, aby je mohl efektivně použít ve vzdělávacím procesu • využívá různé informační zdroje jako základ pro tvorbu vlastních projektů a prezentací • učí se pracovat s multimediální technikou, s novými softwarovými produkty
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Žák: • vyhledává informace (Internet, vlastní síť LAN) vhodné k řešení problému, objevuje různé varianty řešení tohoto problému • při tvorbě vlastní prezentace kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, která obhajuje, je za ně zodpovědný
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Žák: • využívá IT technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem • při práci na projektu projevuje schopnost účinně se zapojit do diskuse, naslouchat názorům druhých, obhajovat vlastní názor a vhodně argumentovat
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Žák: • vyhotoví a odevzdá zadané dlouhodobé úkoly s pevně stanoveným termínem • zapojuje se jako oponent do hodnocení úloh vypracovaných spolužáky (diskutuje s autorem vypracovaných úloh)
KOMPETENCE OBČANSKÉ	Žák: • podílí se na konkrétní formulaci zadání dlouhodobých úkolů • při týmové práci formuluje pravidla potřebná k dosažení výsledku týmu
KOMPETENCE PRACOVNÍ	Žák: • náležitě pečuje o používanou techniku a její softwarové vybavení

Oblast : Informační a komunikační technologie

Předmět: Informatika a výpočetní technika

Ročník: 3.

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Žák bezpečným způsobem využívá školní síť a síť internet a pracuje s nimi. • Žák správně používá operační systém. • Vedeme žáka k uvědomění rizik spojených s prací na PC. • Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost. • Žák se orientuje v základních pojmech spojených s výpočetní technikou	• řád VT, informace o školní LAN • práce ve školní síti, zabezpečení PC a dat • ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika • bezpečnost práce s výpočetní technikou • hardware, software, bit, byte, číselné soustavy, • správa souborů a složek	1. Osobnostní a sociální výchova 1.2 Sebeznání a sebepojetí 1.8 Komunikace 1.3 Seberegulace a sebeorganizace 1.7 Mezilidské vztahy 1.9 Kooperace a kompetice 1.11 Hodnoty, postoje, praktická etika 3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 3.1 Evropa a svět nás zajímá 3.3 Jsme Evropané 6. Mediální výchova 6.1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 6.2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality 6.4 Vnímání autora mediálních sdělení 6.5 Fungování a vliv médií ve společnosti 6.7 Práce v realizačním týmu Zsv – autorský zákon a autorská práva	

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák zná časovou osu vývoje hardwaru i softwaru je schopen extrapolovat vývojové trendy IT.	vývojové trendy IT, přehled operačních systémů pro PC i pro další digitální techniku		
- ICT-9-2-01 ovládá práci s grafickými editory i a využívá vhodných aplikací - ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem - ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví - ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji - ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace grafické a multimediální formě - Žák ovládá bitmapové grafické editory, uvědomuje si rozdíly mezi vektorovou a bitmapovou grafikou. - Žák diferencuje rozdíly mezi jednotlivými grafickými formáty. - Žák si uvědomuje rozdíl mezi ztrátovou a bezztrátovou kompresí jednotlivých grafických formátů. - Žák využívá bitmapový editor k úpravě fotografií. - Žák je schopen ovládat různé typy bitmapových grafických editorů a předpokládá trendy jejich vývoje.	bitmapové grafické editory (např. GIMP)	Ev – estetické vyjádření.	Zpracování a úprava vlastní fotografie.

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Žák ovládá vektorové grafické editory, uvědomuje si rozdíly mezi vektorovou a bitmapovou grafikou. • Žák si uvědomuje rozdíly mezi jednotlivými vektorovými grafickými formáty a jednotlivými verzemi vektorových grafických formátů. • Žák je schopen importovat bitmapovou grafiku do vektorové a uvědomuje si její limity.	• vektorové grafické editory Corel (podstata, popis, ovládání, základní tvary, nástroje, objekty)	1. Osobnostní a sociální výchova 1.5 Kreativita Ev – estetické vyjádření.	Vytvoření vlastního plakátu. Ev – projekt Grafika na PC ve 4. ročníku

Oblast: Informační a komunikační technologie**Předmět: Informatika a výpočetní technika****Ročník: 4.**

ŽÁK : Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
- Žák pracuje a bezpečným způsobem využívá školní síť a síť internet. - Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost.	- řád VT - ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika - bezpečnost práce s výpočetní technikou	1. Osobnostní a sociální výchova 1.1 Rozvoj schopností poznávání 1.4 Psychohygiena 1.11 Hodnoty, postoje, praktická etika 6. Mediální výchova 6.5 Fungování a vliv médií ve společnosti	
- Uplatní vektorovou grafiku pro tvorbu animací - Uvědomuje si princip animace a oceňuje výhody vektorové grafiky a interaktivních nástrojů pro její animování - Pracuje s online manuálem a využívá offline i online tutoriály.	vektorová animace – popis, ovládání, snímky, nástroje		Tvorba vlastní animace.
- ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací - ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem - ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví - ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji - ICT-9-2-05 zpracovává a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	- textový editor - norma písemných dokumentů	1. Osobnostní a sociální výchova 1.5 Kreativita 1.8 Komunikace 1.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 6. Mediální výchova 6.1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 6.3 Stavba mediálních sdělení 6.6 Tvorba mediálního sdělení 6.7 Práce v realizačním týmu C – pravidla typografie, pravopisu a stylistiky.	Zpracování referátů ve všech předmětech po celou dobu studia

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Vytváří a upravuje text v souladu se základními typografickými pravidly • Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví • Využívá základní funkce textového editoru • Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji • Zpracuje vlastní projekt na zadané téma, kde uplatní naučené funkce textového editoru			
• ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví • ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji • ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě • Žák definuje termín multimédia a jeho historický vývoj v závislosti na vývoji hardware. • Žák pracuje s editory audia, midi a videa. • Žák si uvědomuje rozdíly mezi jednotlivými multimediálními formáty. • Žák vysvětlí pojem codec a systém jejich integrace do jednotlivých programů.	• multimédia – zvuk, video – formáty multimédií a převody formátů	1. Osobnostní a sociální výchova 1.5 Kreativita 1.8 Komunikace 1.9 Kooperace a kompetice 1.10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 6. Mediální výchova 6.7 Práce v realizačním týmu Hv – rozvoj kultury hudebního projevu.	
• Žák je schopen vytvářet vlastní prezentaci získaných informací podle pravidel správné prezentace. • Žák uplatní své znalosti a komunikační dovednosti při předvedení své práce.	• vytvoření vlastní prezentace, ochrana autorských práv, informační etika • předvedení prezentace, hodnocení informací, informačních zdrojů, ověření autorských práv	1. Osobnostní a sociální výchova 1.4 Psychohygiena 1.5 Kreativita 1.6 Poznávání lidí 1.8 Komunikace 1.10 Řešení problémů a	Vytvoření vlastní prezentace, její předvedení před skupinou.

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
		rozhodovací dovednosti 3.1 Evropa a svět nás zajímá 3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 3.3 Jsme Evropané 6. Mediální výchova 6.2 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
Žák ovládá základy práce práci s tabulkovým kalkulátorem, vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji a zobrazí je v jednoduchém grafu.	tabulkový kalkulátor Excel	1. Osobnostní a sociální výchova 1.2 Sebepoznání a sebepojetí M – funkce, grafy	

4.14 Estetická výchova hudební

Charakteristika předmětu estetická výchova hudební – nižší stupeň osmiletého cyklu

Vyučovací předmět estetická výchova hudební vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Hudební výchova RVP ZV a prostřednictvím různých typů činností vede žáka k porozumění hudebnímu umění a k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu.

Hudební výchova je vyučována jako samostatný předmět od 1. ročníku s dotací 2 hodiny v 1. ročníku, 1 hodina ve 2., 3. a 4. ročníku. Výuka probíhá v kmenových učebnách nebo v učebně hudební výchovy. Do výuky je podle nabídky zařazována návštěva koncertů. Vybíráme koncerty hudby lidové, vánoční, klasické i moderní.

Cílem předmětu je především povzbuzovat radost žáků ze zpívání, přiblížení hudební teorie, výchova ke kultivovanému projevu, orientace v kulturní historii i v současném uměleckém životě, vnímání uměleckého díla, porovnání a rozpoznání různých uměleckých žánrů v hudbě, sledování kulturního života ve městě.

V předmětu jsou zařazeny některé tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova.

Oblast: Umění a kultura**Předmět: Estetická výchova hudební**

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	V předmětu Estetická výchova – hudební naplňujeme klíčové kompetence takto:
KOMPETENCE K UČENÍ	Žák: • prostřednictvím vokálních, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových činností aktivně vnímá hudbu, hudebnímu umění • zpěv využívá jako svébytný prostředek komunikace • při jednotlivých hudebních činnostech projevuje tvořivost • „interpretuje“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření • podle svých schopností se zapojuje do soutěží
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Žák: • při řešení individuálních i skupinových úkolů samostatně vyhledává informace • opakuje si učivo hravou formou v křížovkách a kvízech • směřuje k uvědomělé analýze písní a hudebních skladeb
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Žák: • učí se samostatně vyhledávat informace • vhodnou formou argumentuje a obhájí svůj názor
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Žák: • zpívá v jednohlasu, dvojhlasu, učí se pěveckému souznění s ostatními • společný zpěv a jeho nástrojový doprovod usměrňuje vlastním taktováním • hudební výkon žáka má i svou estetickou kvalitu, učí se vzájemnému hodnocení • směřuje k percepci a ohleduplnému respektování individuálních odlišností hudebních projevů různých kultur a stylů
KOMPETENCE OBČANSKÉ	Žák: • vnímá hudbu v každodenním životě, s konkrétním posluchačským záměrem sleduje hudební a dramatické pořady v rozhlasu a v televizi • navštíví v průběhu školního roku alespoň jeden koncert, seznámí se s chováním na takové akci • učí se poznávat vztahy mezi vývojem společnosti a vývojem umění a kultury • v souvislosti s poznatky z jiných předmětů získává základy orientace v kulturně historických souvislostech

KOMPETENCE PRACOVNÍ	Žák: • dodržuje zásady hlasové hygieny
----------------------------	---

Oblast: Umění a kultura**Předmět : Estetická výchova hudební****Ročník : 1.**

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, vícehlase • Orientuje se v jednoduchém notovém zápisu • Vytváří jednoduché doprovody • Využívá své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • Zapiše tóny do notové osnovy • Rozpozná dur a moll stupnice, základní intervaly • Taktuje dvoučtvrt'ový a tříčtvrt'ový takt • Rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů • a dovede je pojmenovat • Rozpozná melodram, operu, muzikál • Rozpozná a označí užité výrazové prostředky v proudu znějící hudby	• Vokální činnosti intonační cvičení rozšiřování hlasového rozsahu zpěv lidových písní, práce s notovým zápisem, vyhledávání rytmu v zápisu písně lidový dvojhlas píseň a její hudební forma • Instrumentální činnosti jednoduchý doprovod lidových písní s využitím Orffova instrumentáře, rytmická hra na tělo • improvizace jednoduché hudební formy noty, pomlky, intervaly, stupnice dur, moll, akordy • Hudebně pohybové činnosti mazurka, pochod, valčík, polka hra na dirigenta a orchestr využívání řeči těla • Poslechové činnosti poznávání hudebních nástrojů, rozdělení do skupin muzikál, opereta, opera, melodram hudební výrazové prostředky poslech vybraných skladeb	Osobnostní a sociální výchova 1 - Rozvoj schopností poznávání 2 - Sebepoznání a sebepojetí 3 - Seberegulace a sebeorganizace 5 - Kreativita 8 - Komunikace 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Multikulturní výchova 1 - Kulturní difference 4 - Multikulturalita Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 1 - Evropa a svět nás zajímá 2 - Objevujeme Evropu a svět 3 - Jsme Evropané C, D, Ev, Tv	

Oblast: Umění a kultura
Předmět : Estetická výchova hudební
Ročník : 2.

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Pracuje na rozšiřování svého hlasového rozsahu • Při zpěvu uplatňuje správné pěvecké návyky a dovednosti dle svých individuálních dispozic v jednohlasu i vícehlasu • Na základě svých dosavadních individuálních hudebních schopností a dovedností částečně reprodukuje motivy, témata a tvoří jednoduché doprovody • Při hudebních aktivitách využívá své znalosti z hudební nauky • Rozliší tóninu dur a moll • Rozpozná některé druhy lidových tanců • Při poslechu využívá dosavadní získané zkušenosti • Vnímá použité výrazové prostředky, chápe jejich význam • Pojmenuje základní hudební formy • Rozpozná a označí výrazové prostředky v hudbě	• Vokální činnosti Hlasová hygiena Lidský hlas, mutace Vokální projev Lidové a umělé písně • Instrumentální činnosti prolínají se do ostatních hudebních činností během roku tvorba jednoduchých doprovodů noty, stupnice, intervaly • Hudebně pohybové činnosti • Lidové tance, moderní tanec • Taktování, dirigování, využívání řeči těla • Rytmická cvičení, • Poslechové činnosti • Výběr skladeb z různých období – Vivaldi, Bach, Mozart, Beethoven • Forma vokální a instrumentální • Hudební názvosloví	Osobnostní a sociální výchova 1 - Rozvoj schopností poznávání 2 - Sebepoznání a sebepojetí 3 - Seberegulace a sebeorganizace 5 - Kreativita 8 - Komunikace 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Multikulturní výchova 1 - Kulturní difference 4 - Multikulturalita Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 1 - Evropa a svět nás zajímá 2 - Objevujeme Evropu a svět 3 - Jsme Evropané C, D, Ev, Tv	

Oblast: Umění a kultura**Předmět : Estetická výchova hudební****Ročník : 3.**

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Zpívá na základě svých schopností a získaných dovedností intonačně čistě a rytmicky přesně • Své dovednosti a návyky uplatňuje při mluvním projevu v běžném životě • Dokáže ocenit kvalitní pěvecký projev ostatních • Dle svých individuálních schopností a dovedností reprodukuje různé motivy, témata a tvoří jednoduché doprovody k pěveckým projevům za pomoci hudebních nástrojů • Dle individuálních schopností a dovedností interpretuje písně různých stylů a žánrů • Uvede příklady jednoduchých akordických značek • Na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků • Sluchem rozliší vzestupnou a sestupnou melodii, základní vlastnosti tónů • Pojmenuje vybrané hudební formy • Pozná dynamické a výrazové změny v hudebním proudu • Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění • Přistupuje k dílu jako k logicky utvářenému celku	• Vokální činnosti • Hlasová a rytmická cvičení • Rozšiřování hlasového rozsahu • Vícehlas • Orientace v hudebním záznamu • Zpěv lidových a umělých písní • Instrumentální činnosti • Tvorba jednoduchých instrumentálních doprovodů • Noty, intervaly, stupnice modální, • Hudebně pohybové činnosti • Taktování • Poslechové činnosti • Přehled hudebních slohů artificiální hudby • Poslech – srovnávání charakteristických rozdílů různých hudebních slohů • Hudba artificiální a nonartificiální • Specifické znaky české hudby v dějinných souvislostech • Středověk – gregoriánský chorál, světská píseň • Renesance – mše, madrigal • Baroko – charakteristické znaky, představitelé, opera • Klasicismus – hudební formy, charakteristické znaky, představitelé	Osobnostní a sociální výchova 1 - Rozvoj schopností poznávání 2 - Sebepoznání a sebepojetí 3 - Seberegulace a sebeorganizace 5 - Kreativita 8 - Komunikace 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Multikulturní výchova 1 - Kulturní difference 4 - Multikulturalita Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 1 - Evropa a svět nás zajímá 2 - Objevujeme Evropu a svět 3 - Jsme Evropané C, D, Ev, Tv	

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Orientuje se v hudebních slozích, uvede významné představitele • Zařadí na základě schopností a vědomostí hudbu do stylového období a umí ji porovnat s dalšími skladbami • Rozlišuje hudbu uměleckou a neuměleckou			

Oblast: Umění a kultura**Předmět : Estetická výchova hudební****Ročník : 4.**

ŽÁK : Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Zpívá na základě svých schopností a získaných dovedností intonačně čistě a rytmicky přesně • Svě dovednosti a návyky uplatňuje při mluvním projevu v běžném životě • Dokáže ocenit kvalitní pěvecký projev ostatních • Dle svých individuálních schopností a dovedností reprodukuje různé motivy, témata a tvoří jednoduché doprovody k pěveckým projevům za pomoci hudebních nástrojů • Dle individuálních schopností a dovedností interpretuje písně různých stylů a žánrů • Uvede příklady jednoduchých akordických značek • Na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků • Sluchem rozliší vzestupnou a sestupnou melodii, základní vlastnosti tónů • Pojmenuje vybrané hudební formy • Poznává dynamické a výrazové změny v hudebním proudu • Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění • Přistupuje k dílu jako k logicky utvářenému celku	• Vokální činnosti • Hlasová a rytmická cvičení • Rozšiřování hlasového rozsahu • Vícehlas • Orientace v hudebním záznamu • Zpěv lidových a umělých písní • Instrumentální činnosti • Tvorba jednoduchých instrumentálních doprovodů • Akord, akordické značky • Noty, intervaly, stupnice modální, prohlubování znalostí • Hudebně pohybové činnosti • Taktování • Poslechové činnosti • Přehled hudebních slohů artificiální hudby • Poslech – srovnávání charakteristických rozdílů různých hudebních slohů • Hudba artificiální a nonartificiální	Osobnostní a sociální výchova 1 - Rozvoj schopností poznávání 2 - Sebepoznání a sebepojetí 3 - Seberegulace a sebeorganizace 5 - Kreativita 8 - Komunikace 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Multikulturní výchova 1 - Kulturní difference 4 - Multikulturalita Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 1 - Evropa a svět nás zajímá 2 - Objevujeme Evropu a svět 3 - Jsme Evropané C, D, Ev, Tv	

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Orientuje se v hudebních slozích, uvede významné představitele • Zařadí na základě schopností a vědomostí hudbu do stylového období a umí ji porovnat s dalšími skladbami • Rozlišuje hudbu umělečnickou a neumělečnickou	• Romantismus – hudební formy, představitelé • Hudba 20. stol. - hudební směry, charakteristické znaky, představitelé • Neumělečnická hudba - jazz, spirituály, blues, rock, populární hudba • Významní interpreti		

4.15 Estetická výchova výtvarná

Charakteristika předmětu estetická výchova výtvarná – nižší stupeň osmiletého cyklu

Předmět estetická výchova výtvarná vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Výtvarná výchova oblasti Umění a kultura RVP ZV. Výtvarná výchova je vyučována jako samostatný předmět od 1. ročníku s dotací 1 hodina v 1. ročníku, 2 hodiny ve 2. ročníku. Ve 3. a 4. ročníku s hodinovou dotací, hodiny budou většinou spojovány do dvouhodinových vyučovacích bloků. Výuka probíhá v kmenových učebnách nebo v učebně výtvarné výchovy. Ve 4. ročníku výuka probíhá i v počítačové učebně, kdy žáci pracují na dlouhodobém projektu Grafika na PC.

Cílem předmětu výtvarná výchova je především zlepšit umělecké citění žáků a naučit je projevovat vlastní kreativitu při výtvarném ztvárnění svých pocitů a okolního světa, orientace v kulturní historii i v současném uměleckém životě.

Při výuce využíváme znalostí z mnoha předmětů, zejména dějepisu, literatury, občanské a hudební výchovy, ale i některých přírodovědných a technických oborů, například biologie, fyziky, chemie.

Výuka je doplňována návštěvami galerií a výstav dle aktuální nabídky.

Do výuky jsou, podle aktuální situace, účelově začleňována různá průřezová témata jako reakce na momentální podněty. Jsou přitom využívány veškeré možné souvislosti a návaznosti na učivo ostatních vyučovacích předmětů, ale i jiných oborů.

V předmětu jsou některé tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Enviromentální výchova, Mediální výchova a Multikulturní výchova.

Oblast: Umění a kultura**Předmět: Estetická výchova výtvarná**

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	V předmětu Estetická výchova – výtvarná naplňujeme klíčové kompetence takto:
KOMPETENCE K UČENÍ	Žák: • rozumí a používá známější termíny výtvarného oboru a používá je • učí se prostřednictvím vlastní tvorby • pohledem na umění a kulturu přijímá další způsob poznávání světa • směřuje k tomu, že přehled v oblasti umění a kultury umožňuje intenzivnější prožívání uměleckých zážitků • aktivním osvojováním různých výtvarných technik si rozvíjí tvořivost
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU	Žák: • volí si vhodné výtvarné vyjadřovací prostředky • směřuje k promyšlenému plánování práce • při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorbě je schopen kritického myšlení • poučí se z chyb svých i cizích • diskutuje o možnostech různých postupů, které vedou k těmto cílům
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Žák: • vnímá i mimojazykové vyjadřování a sám tuto komunikaci využívá • seznamuje se s možností přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání • vnímá přínos komunikace o společně prožitém estetickém zážitku • využívá v dostatečné míře prostor k vlastnímu kulturnímu, uměleckému projevu
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Žák: • spolupracuje dvojicí a v malé skupině • uvědomuje si potřebu respektu vůči práci druhého a ohleduplnosti na pracovišti • směřuje k otevřenému projevu svých pocitů, prožitků a názorů • využívá prostor pro osobité výtvarné projevy • postupně si vytváří potřeby pohybovat se v estetickém prostředí. • vhodně se chová na kulturních akcích • neodmítá nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování • směřuje k účtě k vlastním schopnostem a k sobě samému • zodpovědně se připravuje na výuku donesením potřebných pomůcek

KOMPETENCE OBČANSKÉ	Žák: • informovaně zvažuje potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví • nalézá pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost • aktivně se zapojuje do kulturního dění • při tvorbě se seznamuje i s jinými kulturami a tím směřuje k respektu a toleranci těchto kultur • ve spojitosti s výzdobou školy se zamýšlí nad našimi zvyky a kulturou
KOMPETENCE PRACOVNÍ	Žák: • správně používá výtvarné potřeby a pečuje o ně • uvědoměle, správně a bezpečně používá všech používaných nástrojů a materiálů • provede práci v co nejlepší kvalitě • seznamuje se s různými výtvarnými technikami • diskutuje o možnostech různých postupů, které vedou k těmto cílům • plánuje práci od zadání až ke konečné realizaci • zodpovídá za čistotu svého pracovního místa

Oblast : Umění a kultura**Předmět : Estetická výchova výtvarná****Ročník : 1.**

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti a prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • Vymyslí své vlastní řešení zadaného tématu • Zachytí charakteristické rysy své tváře	• Já, student gymnázia • Společná tvorba jako způsob komunikace • Volný výtvarný projev • Uspořádání prvků do jednoho celku – koláž • Elementární zachycení lidské tváře na základě pozorování • Prvky vizuálně obrazného vyjádření: linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury	PT: • Osobnostní a sociální výchova: Rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samému/mu; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí Psychohygienu – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému MV: • Občanská výchova – studium na SŠ – prima • Anglický jazyk – moje osoba – prima	Skupinová práce
• Vyjmenuje příklady spojení výtvarného umění s každodenním životem • Podílí se na výzdobě školy • Pojmenovává běžné výtvarné potřeby, umí k jemu známé technice přiřadit nutné pomůcky • Projevuje zodpovědnost za donesené pomůcky • Dovede si rozvrhnout práci na kratší úsek	• Tradice, svátky, rituály • Dekorace jako součást výtvarného umění • Vztahy a uspořádání prvků v ploše (rytmus, kontrast, podobnost)	PT: • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Evropa a svět nás zajímá – zvyky a tradice národů Evropy MV: • Občanská výchova – rok	Práce na výzdobě školy

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
		v proměnách a slavnostech – prima • Anglický jazyk – svátky, tradice – prima	
- Ovládá různé způsoby zobrazení děje - Vyjádří svou myšlenku a obhájí si ji - Osvojil si běžnější výtvarné techniky, umí pracovat s tužkou, Giocondami, tuší, temperovými a vodovými barvami - Zobrazuje pohyb	Děje, události - Linie, plocha - Komiks; ilustrace textů; uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a poměrů uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) - Vyjádření pohybu - Komunikační hodnota obrazu		
- Vnímá svět kolem sebe a přistupuje k němu jako ke zdroji inspirace - Projevuje radost z tvorby, je ochotný o svém díle mluvit, hlásí se k němu, vhodně ho popisuje - Tvoří i s pro něj novými technikami výtvarného umění - Rozpoznává a definuje rozdíl mezi kresbou a malbou	Jaro, zrození - Výtvarné dílo jako výpověď - Experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály - Rozvoj tvořivosti, představivosti a fantazie	PT: - Environmentální výchova: Vztah člověka k prostředí – životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí) - Osobnostní a sociální výchova: Osobnostní rozvoj: Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality) MV: - Biologie – savci – prima	

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Vyjádří tvarové, prostorové a barevné vztahy mezi objekty na základě vlastního pozorování • Vybere ze svého okolí část hodnou zachycení a případně následného výtvarného zpracování	• Předměty kolem nás • Smyslové vnímání okolního světa • Světlo, stín, objem (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky) • Hračky, objekty,...	PT: • Osobnostní a sociální výchova: Osobnostní rozvoj: Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění	Smyslová výchova
• Ve své tvorbě se inspiruje prací známých umělců • Poučuje se i z chyb druhých • Vyjmenuje několik příkladů funkcí výtvarného umění a výtvarné výchovy • Respektuje rozdílnost ve vnímání výtvarného díla • Ví o existenci galerií v našem městě • Vhodně se chová na kulturní akci	• Návštěva galerie / galerijní animace • Seznamování s výraznými díly výtvarného umění		Návštěva galerie / galerijní animace

Oblast : Umění a kultura**Předmět : Estetická výchova výtvarná****Ročník : 2.**

ŽÁK : Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • Uplatňuje představivost a výtvarné myšlení ve vlastní výtvarné tvorbě • Výtvarně vyjádří zajímavé přírodní tvary ve studijních a fantazií dotvořených pracích • Bez velkých obtíží zobrazuje objem jednodušších objektů	• Podzim kolem nás • Rozvoj tvořivosti, představivosti a fantazie • Expresivní volný výtvarný projev (prostředky pro vnímání emocí, pocitů, nálad) • Studijní kresba detailu přírodního materiálu (rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry) • Vesmír - hranice mezi realitou/fantazií	MV: • Fyzika – vesmír – kvarta • Zeměpis – vesmír – prima	
• Zpřesňuje vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy • Zachycuje pohyb lidské postavy na základě pozorování • Aplikuje poznatky o zobrazení postavy do své volné vizuálně obrazné tvorby	• My, lidé • Člověk, postava, kánon • Zobrazení podle modelu • Autoportrét • Pohyb těla a jeho umístění v prostoru, uspořádání prostoru	PT: • Osobnostní a sociální výchova: Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění MV: • Hudební výchova – Lidová píseň, folklor – sekunda	Práce na výzdobě školy Smyslová výchova
• Rozumí teorii barev, jejich kombinacím a působení • V malbě temperami bez většího problému vytváří jakýkoli odstín barvy • V plošné barevné kompozici vyjadřuje své dojmy a prožitky • Vytváří svá vlastní originální díla a kriticky je hodnotí	• Barevný svět, svět barev • Teorie barev • Volná malba • Prostředky pro vyjádření fantazie, představ a osobních zkušeností, manipulace s objekty • Akční tvar malby a kresby • Expresivní a emocionální funkce barvy, psychologické působení barvy, barevná	PT: • Osobnostní a sociální výchova: Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní	Skupinová práce

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	nadsázka • Rozvoj estetického citění • Základní zásady lineární, tvarové a barevné kompozice	myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)	
• Výtvarně zaznamenává prostorové vztahy objektů, zejména architektury • Vyjadřuje velké prostorové útvary a krajinné motivy na základě vlastních pozorování, poznatků a prožitků • Zachytí perspektivní vztahy jednodušších objektů	• Perspektiva, architektura • Rozvoj prostorového vidění, citění a vyjadřování na základě pozorování • Výtvarné zachycení pozorované skutečnosti • Práce s náčrtý	MV: • Matematika – geometrická tělesa – prima, tercie • Anglický jazyk – Pardubice (projekt) – sekunda	
• Ve své tvorbě využívá základních poznatků o výtvarných výrazových prostředcích • Teoretické poznatky aplikuje do své výtvarné tvorby • Dokáže se podělit o své zážitky prostřednictvím vizuálního vyjádření • Projevuje radost z tvorby • Bez obtíží používá základní výtvarné techniky • Vyjadřuje se i s novými netradičnějších technik • Nebojí se experimentovat	• Prázdniny, sny, léto • Výtvarné dílo jako výpověď • Experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály	PT: • Osobnostní a sociální výchova: Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků	
• Ve své tvorbě se inspirovat prací známých umělců • Zná galerie našeho města • Diskutuje o odlišnosti uměleckého vyjadřování skutečnosti od vnější optické podoby světa	• Návštěva galerie / galerijní animace • Seznamování s výraznými díly výtvarného umění • Diskuse nad tvorbou	MV: • Občanská výchova – dějiny kultury, slohy – sekunda	Návštěva galerie / galerijní animace

Oblast : Umění a kultura**Předmět : Estetická výchova výtvarná****Ročník : 3.**

ŽÁK : Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • Vnímá prožitek z tvorby • Vytváří své originální výtvarné dílo	• Bod, linie, plocha • Základní prvky vizuálně obrazného zobrazení ve statické i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření • Bod jako samostatný výtvarný prvek • Směr, intenzita čáry • Lineární, tvarová a barevná kompozice • Dekorace		
• Vyjadřuje své pocity a nálady prostřednictvím výtvarné tvorby • Používá vizuálně obrazná vyjádření k zobrazení hmatových, sluchových, čichových, pohybových a chuťových podnětů • Diskutuje o myšlenkách abstraktních děl • Vytváří díla abstraktního charakteru • Kromě tradičních výtvarných postupů zná i některé postupy moderních umělců • Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	• Abstrakce • Expresivní a emocionální funkce umění • Hra s barvou • Působení díla na diváka • Akční malba, geometrická abstrakce • Abstrakce jako důsledek zjednodušení reality • Abstrakce inspirující se realitou • Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností	MV: • Chemie – sekunda – zobrazení atomu a molekul • Fyzika – prima – zobrazení části atomu • Hudební výchova – inspirace hudbou	Práce na výzdobě školy
• Rozumí principu a technologii grafiky • Respektuje ve své tvorbě omezení daná grafickými technikami • Plánuje a pracuje na dlouhodobějším projektu	• Grafika • Seznámení se s grafikou jako způsobem výtvarného vyjádření • Práce s návrhy (motivace fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní,		Projekt ve 4. ročníku

ŽÁK : Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	expresivní)		
• Ze svého okolí vybere vhodný detail k dalšímu uměleckému zpracování • Používá vnější svět jako zdroj inspirace k následné volné tvorbě • Volí a kombinuje výtvarné prostředky vhodné k danému tématu • Zachycuje viděnou realitu • Při své práci uplatňuje plošné i prostorové uspořádání • Pracuje s liniemi, tvary, objemy, barvami, objekty a dalšími prvky a s jejich kombinací • Umí vytvořit vlastní kompozici, vybrat námět nebo detail • Ověřuje komunikační účiny vybraných upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	• Vše, co vnímáme • Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické) • Uspořádání prostoru; skulptura, plastika • Přírodní tvary, struktury, předměty obklopující žáka • Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu a prostoru • Zátíží • Užité umění (účel, užití, výtvarný výraz objektů)	MV: • Biologie – minerály – kvarta • Hudební výchova – scéna uměleckého představení – tercie	Smyslová výchova
• Uvědoměle používá výrazové prostředky, ovládá lineární kresbu v rychlém náčrtu • Do svých děl zařazuje poznatky o dějových a prostorových vztazích, základních proporcích a pohybech lidské postavy • Za pomoci vizuálně obrazného vyjádření předává divákovi svou představu, myšlenku	• Báje, legendy • Skupinová práce • Ilustrace k příběhu • Uspořádání objektů v prostoru a v časovém průběhu • Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly (uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě – hudební, dramatické)	PT: • Osobnostní a sociální výchova: Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků • Osobnostní a sociální výchova: Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního	Skupinová práce

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
		nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) MV: • Dějepis – antické mýty – prima • Literatura – báje, legendy - prima	
• Ve své tvorbě se inspiruje prací známých umělců • Porovnává a hodnotí různé způsoby vizuálně obrazného vyjádření • Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci • Diskutuje nad svými díly i díly ostatních, dokáže obhájit svůj názor, respektuje názory a tvorbu druhých • Zajímá se o kulturní dění ve svém městě • Projevuje kladný vztah k výtvarnému umění a ke galeriím našeho regionu • Diskutuje o potřebě opatrovat kulturní dědictví	• Návštěva galerie / galerijní animace • Seznamování s výraznými díly výtvarného umění • Diskuse nad tvorbou		Návštěva galerie / galerijní animace

Oblast : Umění a kultura**Předmět : Estetická výchova výtvarná****Ročník : 4.**

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	• K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • Rozumí funkci plakátu, pozvánky apod. • Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • Vybírá písmo a případně obrázky do reklamního projektu v souladu s jejich rolemi a funkcemi (sdělovací, výrazová a estetické) • Vhodně spojuje písmo a motiv • Dokáže vyřešit kompozici výtvarného díla • Efektivně pracuje s návrhy • Dokáže si práci rozvrhnout na delší časové období a tento plán dodržet • Ovládá typografická pravidla • Ovládá grafický editor (Corel)	• Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě • Plakát • Pozvánka • Výrazové možnosti písma • Zákonitosti výběru písma vzhledem k jeho sdělovací a estetické funkci • Pravidla a funkce reklamy • Práce s programem Corel • Typografická pravidla	PT: • Mediální výchova: Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení MV: • Informatika a výpočetní technika – Corel, Flash – tercie • Informatika a výpočetní technika – Typografická pravidla – kvarta	Projekt – grafický design

Školní výstupy ŽÁK	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Vysvětlí funkci banneru • Umí vytvořit originální animaci vztahující se k tématu • Ovládá program Flash pro vyjádření své představy • Porovnává na příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • Umí obhájit své dílo, svou myšlenku • Projevuje pozitivní vztah k tvorbě, ke svým i cizím dílům	• Banner • Animované přání • Práce s programem Flash		

4.16 Tělesná výchova

Charakteristika předmětu tělesná výchova – nižší stupeň osmiletého cyklu

Předmět tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví ze vzdělávacího oboru Tělesná výchova RVP ZV. Výuka probíhá od 1. ročníku s tříhodinovou dotací v 1. a 2. ročníku a s dvouhodinovou dotací ve 3. a 4. ročníku. V 1. ročníku je 1 hodina věnována výuce plavání v případě, že je k dispozici krytý plavecký bazén. Ve 2. ročníku absolvují žáci týdenní lyžařský kurz v případě příznivých sněhových podmínek.

V předmětu tělesná výchova jsou realizovány některé tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova a Výchova demokratického občana.

Předmět tělesná výchova je vyučován v oddělených skupinách děvčat a chlapců. Přitom se z důvodů organizačních a ekonomických mohou slučovat skupiny z různých tříd.

Sportovní výsledky žáků, výsledky reprezentace školních družstev a další aktuální informace jsou zveřejňovány na nástěnkách a na webových stránkách.

Hlavním cílem předmětu tělesná výchova je radost z aktivního pohybu a zvyšování tělesné zdatnosti žáků na úroveň, která by byla dostatečnou prevencí civilizačních chorob. K dalším cílům patří to, aby žáci získali pocit zodpovědnosti za své vlastní zdraví a kladný vztah k pohybovým aktivitám. V rámci tohoto předmětu jsou žáci seznamováni se základy sportovních her, atletiky, gymnastiky, plavání, lyžování a dalších pohybových aktivit. Nedílnou součástí předmětu jsou kompenzační cvičení, jejichž cílem je napomoci optimálnímu držení těla.

Povinná výuka tělesné výchovy je doplňována výukou nepovinných kroužků jako florbal, sportovní hry – odbíjená, kopaná.

Žákům, kteří mají zdravotní omezení a nemohou se proto účastnit klasických hodin tělesné výchovy, nabízíme možnost hodin Zdravotní tělesné výchovy. ZTv ale otvíráme pouze při dostatečném počtu žáků (skupina min. 12 žáků). Tyto hodiny jsou zaměřeny na aplikace metodických postupů k odstraňování svalové nerovnováhy, na pohybové režimy zdravotně oslabených, na nácvik vhodných cviků a na správné držení těla. V posledních letech se však do ZTv hlásí pouze 2 – 3 žáci, proto tento předmět neotvíráme. Očekávané výstupy ZTv jsou zařazeny do hodin tělesné výchovy.

Oblast: Člověk a zdraví
Předmět: Tělesná výchova

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	V předmětu Tělesná výchova naplňujeme klíčové kompetence takto:
KOMPETENCE K UČENÍ	Žák: • dostatečně si osvojuje pohybové dovednosti správnými metodickými postupy v tělesné výchově a opakováním naučených pohybových dovedností • poznává vlastní fyzické a pohybové výkonnosti • rozvíjí své pohybové schopnosti • samostatně vybírá vhodné kondiční, posilovací nebo relaxační cviky pro rozcvičení • tělesnou aktivitu vnímá jako prostředek kompenzace psychického zatížení a pro vlastní uspokojení • využívá vhodných sportovních aktivit k posílení sebekontroly a sebeovládání • vhodně zvolenou zátěží při cvičeních učí žáky rozpozná zdraví prospěšné i zdraví ohrožující tělesné aktivity • směřuje k zodpovědnosti za své zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Žák: • přemýšlí o problému při zvládání cviku, sportovního prvku, hledá a navrhuje tréninkové cesty k jeho odstranění
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Žák: • vyslechne a pochopí pokyny • aktivně diskutuje o taktice ve družstvu • při komunikaci volí slušný otevřený dialog s učitelem a se spolužáky • napomáhá k vytváření demokratického prostředí uvnitř kolektivu
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Žák: • přijímá a učí se významu pravidel, dodržuje pravidla podle zásad fair play • naplňuje a podporuje ve školních podmínkách myšlenky a význam OH • rozvíjí spolupráci a pomoc uvnitř kolektivu • má respekt k opačnému pohlaví • pomáhá handicapovaným a méně zdatným • přijímá role v rámci kolektivu • učí se odpovědnosti za výsledek práce kolektivu
KOMPETENCE OBČANSKÉ	Žák:

	• podporuje zdravý životní styl a aktivní sportování • dodržuje a prosazuje hygienické zásady při sportovních a tělesných aktivitách • projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu • teoreticky i prakticky ovládá zásady 1.pomoci • pomáhá handicapovaným • dává dopomoc a záchranu při cvičení
KOMPETENCE PRACOVNÍ	Žák: • dodržuje pravidla ve sportu i v osobním životě • minimalizuje rizika v pohybových aktivitách i v osobním životě • samostatně a tvořivě přijímá aktivní účast na pohybových činnostech • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody na úrovni školy • podílí se na údržbě školních tělovýchovných zařízení

Oblast: Člověk a zdraví
Předmět : Tělesná výchova
Ročník : 1.

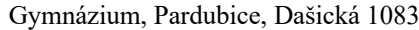
ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	• Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly vlastního pohybového režimu • Osvojuje si základní způsoby zjišťování svalových dysbalancí a využívá kompenzačních relaxačních a vyrovnávacích cvičení cíleně. • Zvládá základní organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění vhodné a bezpečné pohybové činnosti ve známém a méně známém prostředí • Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím. • Usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví • Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu • Uplatňuje zdravé stravovací návyky • Dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za zdraví vlastní i druhých vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví. • Zvládá principy úrazové prevence a zásady 1. pomoci • Dbá o údržbu cvičišť, pečuje o nářadí	Teoretické poznatky: Význam pohybu pro zdraví • zdravý životní styl, různé funkce a zaměření pohybu ve zdravém životním stylu (základní rozvoj tělesné zdatnosti, základní prostředky regenerace sil, kompenzace jednostranného zatížení, vyrovnávání zdravotního oslabení, význam dechových cvičení) • další zdravotně vhodné návyky (stravování, pitný režim, způsoby relaxace) Tělesná a duševní hygiena Hygiena a bezpečnost při osvojovaných pohybových činnostech v různém prostředí a různých podmínkách Sport a ekologie Základy 1.pomoci Základní pravidla osvojovaných sportů a soutěží Fair play jednání Rozdíly mezi TV a sportem dívek, chlapců, věkovými kategoriemi, zdravými a oslabenými Sportovní a tělovýchovná terminologie Zdroje informací Pohybové testy, měření výkonů Ochrana člověka v krizových situacích	Bi, Ov, D Osobnostní a sociální výchova 1 - Rozvoj schopností poznávání 5 - Kreativita 8 - Komunikace 9 - Kooperace a kompetice 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 11 - Hodnoty, postoje, praktická etika Výchova demokratického občana 4 - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Adaptační kurz	Učivo prolíná všemi ročníky, jeho náročnost se zvyšuje v závislosti na schopnostech, dovednostech a fyzické zdatnosti žáků a v návaznosti na zařazované pohybové aktivity. Hloubka a náplň učiva se liší podle toho, zda jde o dívčí či chlapeckou skupinu. Žáci jsou vedeni ke spolupráci a pomoci při sportu, vytváření sociálních vazeb, uvědomování si odpovědnosti, rozvoji morálních a charakterových vlastností, k sebepoznání, seberegulaci, k seberealizaci a sebeuspokojení z pohybu, k rozvoji kooperace a kompetice, k rozvoji řešení problémů a rozhodovacích dovedností, k diskuzi o taktice družstva.

Školní výstupy ŽÁK	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
a náčiní, vlastní výstroj a výzbroj. • Volí a používá vhodnou výstroj a výzbroj, správně ji ošetřuje • Projevuje odpovědné jednání v situacích ohrožení • Aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti • Žák zvládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil i vzhledem k požadavkům budoucího povolání • Používá vyrovnávací cvičení zaměřená na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy	(přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla) Organizace sportovních akcí a pohybových činností Sportovní výstroj a výzbroj, její funkčnost a účelnost Základní údržba sportovišť, příprava úklid nářadí Olympismus • historie a současnost • významní sportovci a soutěže • úspěchy našeho sportu Péče o sebe sama • celková péče o zdraví • zvládání zátěžových situací • negativní vliv alkoholu, tabáku a drog na pohybovou a tělesnou zdatnost Základní tělesná cvičení • základní význam jednotlivých druhů cvičení v denním režimu, konkrétní účinky cviků průpravných, kondičních, kompenzačních, relaxačních, vyrovnávacích, atd. • zásady přípravy organismu před pohybovou činností při ukončení pohybové činnosti (zahřátí, protažení a relaxace) • základní technika jednotlivých druhů cvičení • správné držení těla ve stoji, v sedu, při zvedání břemen • nevhodná cvičení vzhledem k věku		

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	• Zvládá základy techniky daných atletických disciplín • Uběhne požadovanou trať • Aktivně si zvyšuje své vytrvalostní, rychlostní a silové předpoklady • Zvládá základní postupy rozvoje osvojených pohybových dovedností a usiluje o sebezdokonalování • Žák využívá atletických kondičních činností pro rozvoj své zdatnosti • Uvědomuje si význam atletických činností pro	a pohlaví, ochraně pohybového aparátu, ap. • únava, zátěž a odpočinek, jednostranná zátěž, vyrovnávací cvičení po statické a jednostranné zátěži • cvičení pro kompenzaci svalové dysbalance, vytrvalostní cvičení prováděná v zóně aerobního metabolického krytí • cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti • cvičení všestranně zaměřená pro každý den • dechová cvičení ATLETIKA Běhy • speciální běžecká cvičení • sprint – 60m • vytrvalostní běh – do 1000m(D) a 1500m(CH) na dráze, běhy od 6 do 12minut v terénu • štafetový běh • překážkový běh přes improvizované překážky Skoky • skok daleký • skok vysoký – nácvik flopu Hody • hod míčkem, granátem Základní pravidla atletických disciplín POHYBOVÉ HRY		

253

Školní výstupy ŽÁK	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Uvědomuje si význam plavání pro rozvoj zdatnosti , pro prevenci a korekci svalových a jiných oslabení • Zvládá základy záchrany tonoucího, dopomoc unavenému plavci • Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v prostředí plaveckého bazénu, koupališť a přírodních vodních ploch	• potápění • dopomoc a záchrana tonoucího • kondiční plavání hry soutěže ve vodě • plavání úseků na rychlost a rychlostní vytrvalost (25, 50, 100, 500)		

Oblast: Člověk a zdraví
Předmět : Tělesná výchova
Ročník : 2.

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	- Sestavuje a dodržuje svůj vlastní pohybový režim - Některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně, s konkrétním účelem - Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - Orientuje se v základních otázkách vlivu pohybových aktivit na tělesné a duševní zdraví - Zvládá základní zjišťování parametrů tělesné zdatnosti i korekci vlastního pohybového režimu - Osvojuje si základní způsoby zjišťování svalových dysbalancí a využívá kompenzačních relaxačních a vyrovnávacích cvičení cíleně. - Zvládá základní organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění vhodné a bezpečné pohybové činnosti ve známém a méně známém prostředí - Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu - Uplatňuje zdravé stravovací návyky - Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka čtenáře novin	Teoretické poznatky: Význam pohybu pro zdraví - zdravý životní styl, různé funkce a zaměření pohybu ve zdravém životním stylu (základní rozvoj tělesné zdatnosti, základní prostředky regenerace sil, kompenzace jednostranného zatížení, vyrovnávání zdravotního oslabení, význam dechových cvičení) - další zdravotně vhodné návyky (stravování, pitný režim, způsoby relaxace) Tělesná a duševní hygiena Hygiena a bezpečnost při osvojovaných pohybových činnostech v různém prostředí a různých podmínkách Sport a ekologie Základy 1.pomoci Základní pravidla osvojovaných sportů a soutěží Fair play jednání Rozdíly mezi TV a sportem dívek, chlapců, věkovými kategoriemi, zdravými a oslabenými Sportovní a tělovýchovná terminologie Zdroje informací, Pohybové testy, měření výkonů Ochrana člověka v krizových situacích	Bi, Ov, D Osobnostní a sociální výchova 1 - Rozvoj schopností poznávání 5 - Kreativita 8 - Komunikace 9 - Kooperace a kompetice 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 11 - Hodnoty, postoje, praktická etika Výchova demokratického občana 4 - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Učivo prolíná všemi ročníky, jeho náročnost se zvyšuje v závislosti na schopnostech, dovednostech a fyzické zdatnosti žáků a v návaznosti na zařazované pohybové aktivity. Hloubka a náplň učiva se liší podle toho, zda jde o dívčí či chlapeckou skupinu. Žáci jsou vedeni ke spolupráci a pomoci při sportu, vytváření sociálních vazeb, uvědomování si odpovědnosti, rozvoji morálních a charakterových vlastností, k sebepoznání, seberegulaci, k seberealizaci a sebeuspokojení z pohybu, k rozvoji kooperace a kompetice, k rozvoji řešení problémů a rozhodovacích dovedností, k diskuzi o taktice družstva.

ŽÁK Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
a časopisů, uživatele internetu • Zvládá principy úrazové prevence a zásady 1. pomoci • Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Organizace sportovních akcí a pohybových činností Sportovní výstroj a výzbroj, její funkčnost a účelnost Základní údržba sportovišť, příprava úklid náradí Olympismus • historie a současnost • významní sportovci a soutěže • úspěchy našeho sportu Péče o sebe sama • celková péče o zdraví • zvládání zátěžových situací • negativní vliv alkoholu, tabáku a drog na pohybovou a tělesnou zdatnost Základní tělesná cvičení • základní význam jednotlivých druhů cvičení v denním režimu, konkrétní účinky cviků průpravných, kondičních, kompenzačních, relaxačních, vyrovnávacích, atd. • zásady přípravy organismu před pohybovou činností při ukončení pohybové činnosti (zahřátí, protažení a relaxace) • základní technika jednotlivých druhů cvičení • správné držení těla ve stoji, v sedu, při zvedání břemen • nevhodná cvičení vzhledem k věku a pohlaví, ochraně pohybového aparátu, ap.		

ŽÁK Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Zvládá základy techniky daných atletických disciplín • Uběhne požadovanou trať • Aktivně si zvyšuje své vytrvalostní, rychlostní a silové předpoklady • Zvládá základní postupy rozvoje osvojených pohybových dovedností a usiluje o sebezdokonalování • Žák využívá atletických kondičních činností pro rozvoj své zdatnosti • Uvědomuje si význam atletických činností pro všestrannou pohybovou přípravu sportovce	• únava, zátěž a odpočinek, jednostranná zátěž, vyrovnávací cvičení po statické a jednostranné zátěži • cvičení pro kompenzaci svalové dysbalance, vytrvalostní cvičení prováděná v zóně aerobního metabolického krytí • cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti • cvičení všestranně zaměřená pro každý den • dechová cvičení ATLETIKA Běhy • speciální běžecká cvičení • sprint – 60m • vytrvalostní běh – do 1000m(D) a 1500m(CH) na dráze, běhy od 6 do 12minut v terénu • štafetový běh • překážkový běh přes improvizované překážky Skoky • skok daleký • skok vysoký – nácvik flopu Hody • hod míčkem, granátem Základní pravidla atletických disciplín POHYBOVÉ HRY • pro zdokonalování nových • pohybových dovedností, pro ovládání		

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	• Přijímá a zvládá úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí • Prakticky ovládá a uplatňuje pravidla her • Aktivně prožívá radost ze hry • Učí se vzájemné spolupráci a pomoci • Přijímá bezpečnostní specifika při pohybových hrách • Využívá osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je uplatňuje ve hře, soutěži i při rekreačních činnostech • Uplatňuje pravidla fair play • Zvládá základní herní činnosti jednotlivce • Uplatňuje techniku a základy taktiky • Participuje na týmových herních činnostech družstva • Učí se a prakticky uplatňuje pravidla jednotlivých sportovních her • Dbá na bezpečnost • Působí na všestrannou tělesnou přípravu a zvyšuje si svou tělesnou zdatnost	• náčiní • pro rozvoj kondičních a koordinačních předpokladů, schopností • soutěživé a bojové • psychomotorické(kontaktní, motivační),dobrodružné aj.,jejíchž cílem je spolupráce, pomoc, plnění společného úkolu pro rozvoj pohybové představivosti, tvořivosti a fantazie SPORTOVNÍ HRY • volejbal, košíková, házená, kopaná • další sportovní hry – softbal, florbal, ringo, badminton, ... • technika osvojování dovedností, taktika her • herní role a funkce ve sportovních hrách • základní pravidla a smluvená gesta rozhodčích, samostatné řízení her, sledování výkonů • průpravné hry • kondiční trénink • utkání LYŽAŘSKÝ KURZ (LVVZ) Technika jízdy na běžeckých, sjezdových lyžích a snowboardu, průpravná a zdokonalovací cvičení		LVVZ se koná jako pobytový kurz ve vhodné lokalitě – dle sněhových podmínek

Oblast: Člověk a zdraví
Předmět : Tělesná výchova
Ročník : 3.

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	• Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • Orientuje se v základních otázkách vlivu pohybových aktivit na tělesné a duševní zdraví • Zvládá základní zjišťování parametrů tělesné zdatnosti i korekci vlastního pohybového režimu • Usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví • Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu • Uplatňuje zdravé stravovací návyky • Dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za zdraví vlastní i druhých vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví. • Osvojuje si smluvená gesta, signály a terminologii • Zvládá principy úrazové prevence a zásady 1. pomoci • Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Teoretické poznatky Význam pohybu pro zdraví • zdravý životní styl • různé funkce a zaměření pohybu ve zdravém • životním stylu (základní rozvoj • tělesné zdatnosti, základní prostředky regenerace sil, • kompenzace jednostranného zatížení, vyrovnávání zdravotního oslabení, význam dechových cvičení) • další zdravotně vhodné návyky (stravování, pitný režim, způsoby relaxace) Tělesná a duševní hygiena Hygiena a bezpečnost při osvojovaných pohybových činnostech v různém prostředí a různých podmínkách Sport a ekologie Základy 1.pomoci Základní pravidla osvojovaných sportů a soutěží Fair play jednání Rozdíly mezi TV a sportem dívek, chlapců, věkovými kategoriemi, zdravými a oslabenými Sportovní a tělovýchovná terminologie Zdroje informací	Bi, Ov, D Osobnostní a sociální výchova 1 - Rozvoj schopností poznávání 5 - Kreativita 8 - Komunikace 9 - Kooperace a kompetice 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 11 - Hodnoty, postoje, praktická etika Výchova demokratického občana 4 - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Učivo prolíná všemi ročníky, jeho náročnost se zvyšuje v závislosti na schopnostech, dovednostech a fyzické zdatnosti žáků a v návaznosti na zařazované pohybové aktivity. Hloubka a náplň učiva se liší podle toho, zda jde o dívčí či chlapeckou skupinu. Žáci jsou vedeni ke spolupráci a pomoci při sportu, vytváření sociálních vazeb, uvědomování si odpovědnosti, rozvoji morálních a charakterových vlastností, k sebepoznání, seberegulaci, k seberealizaci a sebeuspokojení z pohybu, k rozvoji kooperace a kompetice, k rozvoji řešení problémů a rozhodovacích dovedností, k diskuzi o taktice družstva.

Školní výstupy ŽÁK	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Žák zvládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil i vzhledem k požadavkům budoucího povolání • Používá vyrovnávací cvičení zaměřená na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy	Pohybové testy, měření výkonů Ochrana člověka v krizových situacích Organizace sportovních akcí a pohybových činností Sportovní výstroj a výzbroj, její funkčnost a účelnost Základní údržba sportovišť, příprava úklid nářadí Olympismus • historie a současnost • významní sportovci a soutěže • úspěchy našeho sportu Péče o sebe sama • celková péče o zdraví • předcházení zátěžovým situacím a stresům • zvládání zátěžových situací • negativní vliv alkoholu, tabáku a drog na pohybovou a tělesnou zdatnost Základní tělesná cvičení • základní význam jednotlivých druhů cvičení v denním režimu, konkrétní účinky cviků průpravných, kondičních, kompenzačních, relaxačních, vyrovnávacích, atd. • zásady přípravy organismu před pohybovou činností při ukončení pohybové činnosti (zahřátí, protažení a relaxace) • základní technika jednotlivých druhů cvičení • správné držení těla ve stoji, v sedu,		

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Zvládá základy techniky daných atletických disciplín • Uběhne požadovanou trať • Aktivně si zvyšuje své vytrvalostní, rychlostní a silové předpoklady • zvládá základní postupy rozvoje osvojených pohybových dovedností a usiluje o sebezdokonalování • Žák využívá atletických kondičních činností pro rozvoj své zdatnosti • Uvědomuje si význam atletických činností pro všestrannou pohybovou přípravu sportovce	při zvedání břemen • nevhodná cvičení vzhledem k věku a pohlaví, ochraně pohybového aparátu • únava, zátěž, a odpočinek, jednostranná zátěž, vyrovnávací cvičení po statické a jednostranné zátěži • cvičení pro kompenzaci svalové dysbalance, vytrvalostní cvičení prováděná v zóně aerobního metabolického krytí • rychlostně silová cvičení prováděná v anaerobní zóně metabolického krytí • cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti • cvičení všestranně zaměřená pro každý den • dechová cvičení ATLETIKA Běhy • speciální běžecká cvičení • sprint – 60m • vytrvalostní běh – do 1000m (D) a 1500m (CH) na dráze, běhy od 6 do 20minut v terénu • štafetový běh • překážkový běh přes improvizované překážky Skoky • skok daleký • skok vysoký – nácvik flopu Hody • granátem			

ŽÁK Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Přijímá a zvládá úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí • Prakticky ovládá a uplatňuje pravidla her • Aktivně prožívá radost ze hry • Učí se vzájemné spolupráci a pomoci • Přijímá bezpečnostní specifika při pohybových hrách • Využívá osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je uplatňuje ve hře, soutěži i při rekreačních činnostech • Uplatňuje pravidla fair play • Zvládá základní herní činnosti jednotlivce • Uplatňuje techniku a základy taktiky • Participuje na týmových herních činnostech družstva • Učí se a prakticky uplatňuje pravidla jednotlivých sportovních her • Dbá na bezpečnost • Působí na všestrannou tělesnou přípravu a zvyšuje si svou tělesnou zdatnost • Uplatňuje aktivně pravidla fair play	• koulařská abeceda, vrh z místa, sun – vrh koulí 3kg (D), 6kg (CH) - Základní pravidla atletických disciplín <u>POHYBOVÉ HRY</u> • pro zdokonalování nových • pohybových dovedností, pro ovládání • náčiní • pro rozvoj kondičních a koordinačních předpokladů, schopností • soutěživé a bojové • psychomotorické (kontaktní, motivační), dobrodružné, aj., jejichž cílem je spolupráce, pomoc, plnění společného úkolu pro rozvoj pohybové představivosti, tvořivosti a fantazie <u>SPORTOVNÍ HRY</u> • volejbal, košíková, házená, kopaná • další sportovní hry – softbal, florbal, ringo, badminton, ... • technika osvojování dovedností, taktika her • herní role a funkce ve sportovních hrách • základní pravidla a smluvená gesta rozhodčích, samostatné řízení her, sledování výkonů • průpravné hry • kondiční trénink • utkání		Výběr her je na zvážení vyučujícího. Doporučuje se zařadit alespoň dvě z uvedených her a vyučovat je v rozsahu pro získání úrovně dovedností rekreačního sportu. Získávat talentované žáky pro účast na sportovních soutěžích

Oblast: Člověk a zdraví
Předmět : Tělesná výchova
Ročník : 4.

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • Zvládá základní zjišťování parametrů tělesné zdatnosti i korekci vlastního pohybového režimu • Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení • Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení • Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení • Dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka. • Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu • Dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka. • Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu • Doveďe posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za zdraví vlastní i druhých vyvozuje z nich osobní odpovědnost	<u>Teoretické poznatky:</u> Význam pohybu pro zdraví • zdravý životní styl • různé funkce a zaměření pohybu ve zdravém životním stylu (základní rozvoj) • tělesné zdatnosti, základní prostředky regenerace sil, kompenzace jednostranného zatížení, • vyrovnávání zdravotního oslabení, význam dechových cvičení) • další zdravotně vhodné návyky • (stravování, pitný režim, způsoby relaxace) Tělesná a duševní hygiena Hygiena a bezpečnost při osvojovaných pohybových činnostech v různém prostředí a různých podmínkách Sport a ekologie Základy 1. pomoci Základní pravidla osvojovaných sportů a soutěží Fair play jednání Rozdíly mezi TV a sportem dívek, chlapců, věkovými kategoriemi, zdravými a oslabenými Sportovní a tělovýchovná terminologie	Bi, Ov, D Osobnostní a sociální výchova 1 - Rozvoj schopností poznávání 5 - Kreativita 8 - Komunikace 9 - Kooperace a kompetice 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 11 - Hodnoty, postoje, praktická etika Výchova demokratického občana 4 - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Učivo prolíná všemi ročníky, jeho náročnost se zvyšuje v závislosti na schopnostech, dovednostech a fyzické zdatnosti žáků a v návaznosti na zařazované pohybové aktivity. Hloubka a náplň učiva se liší podle toho, zda jde o dívčí či chlapeckou skupinu. Žáci jsou vedeni ke spolupráci a pomoci při sportu, vytváření sociálních vazeb, uvědomování si odpovědnosti, rozvoji morálních a charakterových vlastností, k sebepoznání, seberegulaci, k seberealizaci a sebeuspokojení z pohybu, k rozvoji kooperace a kompetice, k rozvoji řešení problémů a rozhodovacích dovedností, k diskuzi o taktice družstva.

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ve prospěch aktivní podpory zdraví. • Osvojuje si smluvená gesta, signály a terminologii • Zvládá principy úrazové prevence a zásady 1. pomoci • Postupně přebírá některé organizační a hodnotící úkoly od učitele, podílí se na přípravě a organizaci třídních a školních turnajů a soutěží • Dbá o údržbu cvičišť, pečuje o nářadí • a náčiní, vlastní výstroj a výzbroj. • Volí a používá vhodnou výstroj a výzbroj, správně ji ošetřuje. • Projevuje odpovědné jednání v situacích ohrožení.	Zdroje informací Pohybové testy, měření výkonů Ochrana člověka v krizových situacích Organizace sportovních akcí a pohybových činností Sportovní výstroj a výzbroj, její funkčnost a účelnost Základní údržba sportovišť, příprava úklid nářadí Olympismus • historie a současnost • významní sportovci a soutěže • úspěchy našeho sportu Péče o sebe sama • celková péče o zdraví • předcházení zátěžovým situacím a stresům • zvládání zátěžových situací • negativní vliv alkoholu, tabáku a drog na pohybovou a tělesnou zdatnost Základní tělesná cvičení • základní význam jednotlivých druhů cvičení v denním režimu, konkrétní účinky cviků průpravných, kondičních, kompenzačních, relaxačních, vyrovnávacích, atd. • zásady přípravy organismu před pohybovou činností při ukončení pohybové činnosti (zahřátí, protažení a relaxace) • základní technika jednotlivých druhů cvičení		

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Zvládá základy techniky daných atletických disciplín • Uběhne požadovanou trať • Aktivně si zvyšuje své vytrvalostní, rychlostní a silové předpoklady • zvládá základní postupy rozvoje osvojených pohybových dovedností a usiluje o sebezdokonalování • Žák využívá atletických kondičních činností	• správné držení těla ve stoji, v sedu, při zvedání břemen • nevhodná cvičení vzhledem k věku a pohlaví, ochraně pohybového aparátu • únava, zátěž, a odpočinek, jednostranná zátěž, vyrovnávací cvičení po statické a jednostranné zátěži • cvičení pro kompenzaci svalové dysbalance, vytrvalostní cvičení prováděná v zóně aerobního metabolického krytí • rychlostně silová cvičení prováděná v anaerobní zóně metabolického krytí • cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti • cvičení všestranně zaměřená“ pro každý den“ • dechová cvičení ATLETIKA Běhy • speciální běžecká cvičení • sprint – 60m • vytrvalostní běh – do 1000m (D) a 1500m (CH) na dráze, běhy od 6 do 20minut v terénu • štafetový běh • překážkový běh přes improvizované překážky Skoky • skok daleký • skok vysoký – nácvik flopu		

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
- pro rozvoj své zdatnosti - Uvědomuje si význam atletických činností pro všestrannou pohybovou přípravu sportovce - Přijímá a zvládá úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí - Prakticky ovládá a uplatňuje pravidla her - Aktivně prožívá radost ze hry - Učí se vzájemné spolupráci a pomoci - Přijímá bezpečnostní specifika při pohybových hrách - Využívá osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je uplatňuje ve hře, soutěži i při rekreačních činnostech - Uplatňuje pravidla fair play - Zvládá základní herní činnosti jednotlivce - Uplatňuje techniku a základy taktiky - Participuje na týmových herních činnostech družstva - Učí se a prakticky uplatňuje pravidla jednotlivých sportovních her - Dbá na bezpečnost	- trojskok jako doplněk Hody - granátem - koulařská abeceda, vrh z místa, sun – vrh koulí 3kg (D), 6kg (CH) - základy přímých a rotačních hodů s improvizovaným náčiním jako průprava pro hody oštěpem a diskem - Základní pravidla atletických disciplín <u>POHYBOVÉ HRY</u> - pro zdokonalování nových pohybových dovedností, pro ovládání náčiní - pro rozvoj kondičních a koordinačních předpokladů, schopností - soutěživé a bojové - psychomotorické (kontaktní, motivační), dobrodružné, aj., jejichž cílem je spolupráce, pomoc, plnění společného úkolu pro rozvoj pohybové představivosti, tvořivosti a fantazie <u>SPORTOVNÍ HRY</u> - volejbal, košíková, házená, kopaná - další sportovní hry – softbal, florbal, ringo, badminton, ... - technika osvojování dovedností, taktika her - herní role a funkce ve sportovních hrách - základní pravidla a smluvená gesta rozhodčích, samostatné řízení her, sledování výkonů		Výběr her je na zvážení vyučujícího. Doporučuje se zařadit alespoň dvě z uvedených her a vyučovat je v rozsahu pro získání úrovně dovedností rekreačního sportu. Získávat talentované žáky pro účast na sportovních soutěžích

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Působí na všestrannou tělesnou přípravu a zvyšuje si svou tělesnou zdatnost • Uplatňuje aktivně pravidla fair play • Je schopen zorganizovat turistickou akci • Dokáže se přesunout a pohybovat se v terénu i v případě krizových situací včetně táboření a zajištění vody, tepla a nouzového přístřešku	• průpravné hry • kondiční trénink • utkání <u>TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ</u> • příprava turistické akce • přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu • táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla		

Oblast : Člověk a zdraví**Předmět : Zdravotní tělesná výchova****Ročník : 1. – 8. ročník 8letého gymnázia****1. – 4. ročník 4letého gymnázia**

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení • Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení • Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení • Eliminuje negativní důsledky pracovního zatížení ve sféře fyzické i psychické, • Dbá na zvýšení své fyzické zdatnosti, výkonnosti • Předchází pohybovým a funkčním nedostatkům • Aktivně je odstraňuje a zlepšuje svůj zdravotní stav. • Sestavuje a dodržuje svůj vlastní pohybový režim • Uplatňuje správné způsoby držení těla • V různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy • Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením • Upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením • Zvládá základní techniku speciálních cvičení;	<u>Zdravotní tělesná výchova</u> zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZTv, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení - relaxační cvičení, kompenzační cvičení, vyrovnávací cvičení, posilovací cvičení - bez náčiní i s náčiním, dechová cvičení testy svalové nerovnováhy (vstupní, výstupní) ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy	Bi	Určena zdravotně oslabeným žákům a studentům, tj. jedincům patřících do III. případně IV. zdravotní skupiny. Nepovinný předmět - žáci jsou do ZTv zařazeni na základě doporučení lékaře a vlastního rozhodnutí zákonného zástupce nebo žáka. Společná pro všechny ročníky nižšího i vyššího gymnázia. Otevření hodin ZTv závisí na počtu přihlášených žáků. V opačném případě jsou speciální cvičení zaměřená na oslabení podpůrně pohybového systému (A), oslabení vnitřních orgánů (B) a oslabení smyslových a nervových funkcí (C) průběžně zařazována do běžných hodin TV.

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele • Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení	osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) SPECIÁLNÍ CVIČENÍ oslabení podpůrně pohybového systému (A) – poruchy funkce svalových skupin (A1); - poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); - poruchy stavby dolních končetin (A4): lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehů a ohybačů kyčle; posilování šíjového, mezilopatkového, břišního, hýžd'ového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp oslabení vnitřních orgánů (B) – oslabení oběhového a dýchacího systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy		

Školní výstupy ŽÁK :	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	oslabení smyslových a nervových funkcí (C) – oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání VŠESTRANNÉ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení		

4.17 Volitelné předměty

Charakteristika předmětu volitelné předměty – nižší stupeň osmiletého cyklu

V rámci ŠVP nabízíme žákům možnost těchto volitelných předmětů :
pro nižší stupeň osmiletého cyklu jeden předmět z nabídky:

2. ročník	Cvičení z fyziky Cvičení z biologie
3. ročník	Cvičení z fyziky, pokud nebylo zvoleno pro 2. ročník Cvičení z biologie, pokud nebylo zvoleno pro 2. ročník Cvičení z chemie

Cvičení z fyziky

Charakteristika volitelného předmětu cvičení z fyziky – nižší stupeň osmiletého cyklu

Předmět cvičení z fyziky zahrnuje část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Člověk a svět práce – okruhy Práce s laboratorní technikou. Jedná se především o získávání praktických pracovních dovedností a návyků v tematickém okruhu Práce s laboratorní technikou a Využití digitálních technologií. Protože se jedná o volitelný předmět, nenavazuje tudíž na průběžné laboratorní práce z fyziky. Také zaměření na přímou pracovní činnost žáků a výroba modelů je odlišná od průběžných LP.

Předmět je vyučován od 2. do 3. ročníku jako volitelný a to ve dvouhodinových blocích jednou za dva týdny. Žák si tento volitelný předmět může zvolit pouze v jednom z těchto ročníků. Výuka probíhá v laboratoři fyziky, ve fyzikální pracovně, kde žáci měří na počítačích, a také v terénu.

Žák se naučí pracovat s laboratorní technikou a zvládne vhodné pracovní postupy. Vyrábí jednoduché pomůcky, na kterých si ověřuje známé fyzikální zákony a objevuje i zákony pro něho neznámé. Vyrobené pomůcky si fotograficky zdokumentuje a může odnést domů. Učí se manuální zručnosti a vynalézavosti.

Témata cvičení a náročnost úloh se volí podle konkrétního ročníku, ve 3. ročníku se žáci naučí ovládat počítačový systém ISES k jednoduchým měřením a zvládnou i práci s videozáznamy pohybu. Těmito dovednostmi rozšiřují svoje znalosti z předmětu Iv, který se učí od tercie.

Zpracovává protokoly o svých měřeních a prezentuje výsledky své práce před ostatními. Učí se týmové práci při výrobě i měřeních.

Dodržuje při experimentální práci pravidla bezpečnosti a ochrany životního prostředí, naučí se poskytnout pomoc při úrazu v laboratoři.

Oblast : Člověk a svět práce
Volitelný předmět : Cvičení z fyziky
Ročník : 2.

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	• Zvolí a prakticky užívá vhodné pracovní postupy, přístroje a měřicí techniku pro konání pozorování, měření i pokusů. • Zpracovává protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce, zformuluje závěry, k nimž dospěl. • Při výrobě jednoduchých pomůcek a zařízení se zdokonalí v práci s různými materiály, vynalézavosti a tvořivosti. • Poznává pro něho neznámé fyzikální zákony na základě experimentování s vlastnoručně vyrobenými pomůckami. • Vyhledává v dostupných materiálech všechny podklady pro provedení dané experimentální práce. • Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci. • Vysvětlí, jak poskytnout první pomoc při úrazu v laboratoři.	• <u>Práce v laboratoři</u> • Základní laboratorní postupy a metody. • Zápis o provedeném měření. • Základní laboratorní přístroje a pomůcky. • Základy první pomoci při úrazu v laboratoři. • <u>Náměty úloh</u> • Určení plošného obsahu vážením • Vážení pomocí páky • Sifonová bombička • Mrazicí směs • Termováček • Rozpohybované obrázky • Výroba přesýpacích hodin • Pilinové obrazce • Výroba kompasu • Létačící brčka, fixírka • Karteziánek • Výška stromů z délky stínu • Rychlost proudu v Chrudimce • Tělesa v kapalině a na jejím povrchu	Člověk a svět práce. Okruh: Práce s laboratorní technikou a Využití digitálních technologií Iv – zpracování výsledků lab. prací na počítači Ch – změny skupenství D – historie měření času Z - mořeplavby	

Oblast : Člověk a svět práce
Volitelný předmět : Cvičení z fyziky
Ročník : 3.

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	• Zvolí a prakticky užívá vhodné pracovní postupy, přístroje a měřicí techniku pro konání pozorování, měření i pokusů. • Zvládne použití počítačového systému ISES k jednoduchým měřením a práci s videozáznamy pohybu • Zpracovává protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce, zformuluje závěry, k nimž dospěl. • Při výrobě jednoduchých pomůcek a zařízení se zdokonalí v práci s různými materiály, vynalézavosti a tvořivosti. • Poznává pro něho neznámé fyzikální zákony na základě experimentování s vlastnoručně vyrobenými pomůckami. • Vyhledává v dostupných materiálech všechny podklady pro provedení dané experimentální práce. • Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci. • Vysvětlí, jak poskytnout první pomoc při úru v laboratoři.	• <u>Práce v laboratoři</u> • Základní laboratorní postupy a metody. • Zápis o provedeném měření. • Základní laboratorní přístroje a pomůcky. • Základy první pomoci při úrazu v laboratoři. • <u>Náměty úloh</u> • Výroba kahánku • Přenos tepla, Termoskop, Termoska • Láhev s ventilkem • Práce s jízdním řádem • Výroba elektroskopu • Elektronické obvody • Přitahování dvou lahví • Výška stromů z délky stínu • Rychlost proudu v Chrudimce • Vytékání vody z lahve (hypotéza) • Elektronické obvody – Crocodile • Elektronické obvody – stavebnice • Řízení robotů • Tření teploměru (ISES), Pád hřebene (ISES) • Kulička na nakloněné rovině (ISES) • Vrtule (ISES) • Magnetofonový záznam (ISES) • Videozáznamy a analýza pohybu (Avistep)	Člověk a svět práce. Okruh: Práce s laboratorní technikou a Využití digitálních technologií Iv – zpracování výsledků lab. prací na počítači Elektronika Iv - automatizace Osobnostní a sociální výchova 1 - Rozvoj schopností poznávání 3 - Seberegulace a sebeorganizace 5 - Kreativita 9 - Kooperace a kompetice 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Environmentální výchova 3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

Cvičení z biologie

Charakteristika volitelného předmětu cvičení z biologie – nižší stupeň osmiletého cyklu

Předmět cvičení z biologie zahrnuje část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Člověk a svět práce – okruh Práce s laboratorní technikou. Jedná se především o získávání praktických pracovních dovedností a návyků v tematickém okruhu Práce s laboratorní technikou.

Předmět je vyučován od 2. do 3. ročníku jako volitelný a to ve dvouhodinových blocích jednou za dva týdny. Žák si tento volitelný předmět může zvolit pouze v jednom z těchto ročníků. Výuka probíhá v laboratoři biologie, v biologické pracovně a také v terénu.

Žák se naučí pracovat s laboratorní technikou a zvládne vhodné pracovní postupy. Učí se manuální zručnosti a vynalézavosti.

Zpracovává protokoly o svých pokusech a prezentuje výsledky své práce před ostatními. Učí se týmové práci.

Dodržuje při experimentální práci pravidla bezpečnosti a ochrany životního prostředí, naučí se poskytnout pomoc při úrazu v laboratoři.

Učivo obou ročníků je stejné, protože si žáci volí toto cvičení pouze 1x. V některých laboratorních pracích se ve 3. ročníku prohlubuje náročnost práce, protože žáci mají z ostatních předmětů ve 3. ročníku hlubší znalosti.

Oblast : Člověk a svět práce
Volitelný předmět : Cvičení z biologie
Ročník : 2. a 3.

ŽÁK : Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Zvolí a prakticky užívá vhodné pracovní postupy a pomůcky pro provedení zadané úlohy. • Zpracovává protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce, zformuluje závěry, k nimž dospěl. • V průběhu jednotlivých praktických pokusů se zdokonalí v práci s mikroskopem, vynalézavosti a tvořivosti. Poznává práci s biologickým materiálem v terénu i laboratoři. • Vyhledává v dostupných materiálech všechny podklady pro provedení dané práce. Při určování organismů aktivně pracuje s atlasy a klíči. • Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci. • Vysvětlí, jak poskytnout první pomoc při úrazu v laboratoři.	• <u>Práce v laboratoři</u> • Základní laboratorní postupy a metody. • Zápis o provedeném měření. • Základní laboratorní přístroje a pomůcky. • Základy první pomoci při úrazu. • <u>Náměty úloh</u> • Houby. • Kvasinky • Botanická vycházka v okolí školy • Určování dřevin podle pupenů • Hmyz • Rostlinná barviva • Herbář. • Poznávání a praktické určování rostlin podle klíče v terénu. • Mikroskopování rostlin. • Morfologie rostlinného těla. • Sledování ekosystémů v okolí školy. • Voda. • Půda. • Ptáci • Recyklace • Zdravá výživa – sestavení jídelníčku. • Prezentace referátů na téma ekologie.	Člověk a svět práce. Okruh : Práce s laboratorní technikou a Využití digitálních technologií. Výtvarná výchova Chemie Zeměpis Výchova ke zdraví Osobnostní a sociální výchova 1– Rozvoj schopností poznávání 3– Seberegulace a sebeorganizace 8– Komunikace 9– Kooperace a kompetice 10– Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Environmentální výchova 3– Lidské aktivity a problémy životního prostředí 4– Vztah člověka k prostředí	

Cvičení z chemie

Charakteristika volitelného předmětu cvičení z chemie – nižší stupeň osmiletého cyklu

Předmět cvičení z chemie zahrnuje část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Člověk a svět práce – okruhy Práce s laboratorní technikou a Využití digitálních technologií. Jedná se především o získávání praktických pracovních dovedností a návyků v tematickém okruhu Práce s laboratorní technikou a Využití digitálních technologií.

V tematickém okruhu Práce s laboratorní technikou žáci získávají praktické návyky a dovednosti.

Cvičení je vyučováno ve 3. ročníku jako volitelný předmět ve dvouhodinových blocích jednou za dva týdny. Výuka probíhá v laboratoři chemie a částečně je doplněna prací v terénu.

Žáci si prakticky ověřují znalosti z teoretických hodin chemie, učí se bezpečně pracovat s chemickými látkami a přípravky, učí se základní laboratorní postupy. Získané poznatky zapisují a vyhodnotí v protokolu o dané úloze. Přitom využívají své znalosti digitálních technologií. Cílem cvičení je podpoření zájmu o předmět chemie, a proto jsou úlohy zvoleny tak, aby byly pro žáky zajímavé a souvisely s užitím chemie v běžném životě.

Žáci se učí pracovat ve skupinách při realizaci a řešení zadané úlohy. Dodržují pravidla bezpečnosti práce v laboratoři, jsou seznámeni s chemickým zákonem a klasifikací chemických látek a přípravků. Učí se předcházet úrazům při práci s těmito látkami, znají zásady první pomoci při úrazu v laboratoři.

Oblast : Člověk a svět práce
Volitelný předmět : Cvičení z chemie
Ročník : 3.

ŽÁK	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	• Zvolí a prakticky užívá vhodné pracovní postupy a pomůcky pro provedení zadané úlohy. • Zpracovává protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce, zformuluje závěry, k nimž dospěl. • Vyhledává v dostupných materiálech všechny podklady pro provedení dané experimentální práce. • Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci. • Vysvětlí, jak poskytnout první pomoc při úrazu v laboratoři.	• <u>Práce v laboratoři</u> • Základní laboratorní postupy a metody. • Zápis o provedeném měření. • Základní laboratorní přístroje a pomůcky. • Základy první pomoci při úrazu v laboratoři. • <u>Náměty úloh</u> • Bezpečnost práce, označení chemických látek a přípravků, R- a S-věty. • Dělení směsí. Krystalizace, filtrace za normálního a sníženého tlaku. • Dělení směsí. Destilace a sublimace. • Barviva, extrakce, chromatografie. • Ovlivnění průběhu chemické reakce. • Příprava CO₂ a jeho vlastnosti, model pěnového hasicího přístroje. • Srážecí reakce – vodové barvy. • Anorganické kyseliny – vlastnosti. • Rozpusťné hydroxidy – vlastnosti. • Nerozpusťné hydroxidy – příprava a rozpustnost v různých sloučeninách. • pH roztoků užívaných v běžném životě, indikátory, modrá růže • Příprava solí. Příprava CuO z CuSO₄.	Člověk a svět práce. Okruh: Práce s laboratorní technikou a Využití digitálních technologií. Iv – zpracování výsledků lab. prací na počítači Fy – látky Fy – změny skupenství Bi – Ochrana zdraví Ev – barvy Osobnostní a sociální výchova 1 - Rozvoj schopností poznávání 3 - Seberegulace a sebeorganizace 8 - Komunikace 9 - Kooperace a kompetice 10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Environmentální výchova 3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí 4 - Vztah člověka k prostředí	-

5. Pravidla hodnocení žáků a autoevaluace školy

Hodnocení žáků

Kritéria hodnocení a získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci jsou součástí vnitřního Klasifikačního řádu, který je přílohou tohoto dokumentu.

Autoevaluace školy

Vlastní hodnocení školy probíhá v souladu s § 12, odst. (2) Zákona č. 561/2004 Sb. (tzv. školský zákon).

Hlavním cílem autoevaluace je zhodnocení současného stavu školy, které slouží jako zpětná vazba, prostřednictvím níž jsou vyvozovány kroky vedoucí k zefektivnění procesu výuky.

Evaluační metody

Autoevaluaci zpracováváme na základě:

1. SWOT analýzy
2. Dotazníků pro studenty
3. Dotazníků pro zákonné zástupce

Oblasti autoevaluace

- podmínky ke vzdělávání (prostorové a materiální, hygienické, bezpečnostní, psychosociální, personální, organizační a podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných)
- průběh vzdělávání
- podpora žáků
- spolupráce se zákonnými zástupci
- vliv vzájemných vztahů osob ve vzdělávání na jeho výsledky
- výsledky vzdělávání
- řízení školy, personální práce
- další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP)
- úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

Cíle autoevaluace

- úpravy učebního plánu a nabídka volitelných předmětů pro další období - jsou stanoveny po projednání v předmětových komisích a pedagogické radě a podle zájmu žáků
- stanovit mimorozvrhové akce žáků na další období po projednání v předmětových komisích a pedagogické radě a na základě aktuální nabídky a zájmu žáků

Nástroje autoevaluace

- analyzovat studijní plán a jeho vhodnost
- rozbor zvolených volitelných předmětů za uplynulé období – provádí vedení školy
- analyzovat různorodost a vhodnost používaných metod výuky, zavedení nových metod v závislosti na technickém dovybavování školy
- hospitační činnost a rozbor hospitační činnosti provádí vedení školy a vedoucí předmětových komisí průběžně
- analyzovat kvalitu odvedené práce jednotlivými učiteli
- rozebrat a posoudit organizaci školního roku
- zadat a rozebrat dotazníky pro žáky a zákonné zástupce a dotazníky pro učitele – rozbor provádí vedení školy
- vyhodnotit zařazené mimorozvrhové akce žáků, jejich přínos a negativa
- analyzovat všechny okolnosti pro sestavení rozvrhu hodin a posouzení jeho vhodnosti

Časové rozvržení autoevaluačních činností

Autoevaluace je proces, nikoli jedna událost. Jde o průběžnou aktivitu, která je pravidelně včleněna do školní práce. Dílčí výsledky jsou zahrnuty do Výroční zprávy školy.

K celkovému posouzení všech aspektů školní práce je dle zákona stanoven interval tří let, v němž proběhne:

- sběr dat
- hodnocení dosažených výsledků a jejich zveřejnění
- revize cílů a prostředků, úprava ŠVP – úprava od nového školního roku v následujícím tříletém období

Výsledky autoevaluace jsou uveřejňovány na webových stránkách gymnázia.

6. Přílohy

Klasifikační řád Gymnázia, Pardubice, Dašická 1083

1. Úvodní ustanovení

- a. Tento klasifikační řád je vydán v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a s vyhláškou 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky a s vyhláškou č. 13/2005 Sb. o středním vzdělávání.
- b. Tento klasifikační řád je nedílnou součástí školního řádu a je platný a závazný pro všechny účastníky výchovně vzdělávacího procesu, který se uskutečňuje na Gymnáziu, Pardubice, Dašická 1083.

2. Pojetí a předmět hodnocení a klasifikace

- a. Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.
- b. Hodnocení postihuje průběh a výsledky vzdělávání, je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné a všestranné.
- c. Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů, je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.
- d. Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.
- e. Klasifikace není cílem výchovně vzdělávacího procesu.
- f. Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a souhrnná.
- g. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.
- h. Souhrnná klasifikace žáka se uskutečňuje na konci prvního a druhého pololetí.
- i. Předmětem klasifikace jsou výsledky, jichž žák dosáhl ve vyučovacích předmětech v souladu s požadavky ŠVP, schopnost používat osvojených vědomostí, dovedností a návyků v konkrétních situacích a chování žáka podle požadavků školního řádu.
- j. Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.
- k. Celkový prospěch a celkové hodnocení žáka se stanovuje na konci každého pololetí.
- l. V obou pololetích se hodnotí mimořádné výsledky dosažené v některém vyučovacím předmětu a v některých druzích činnosti (přírodovědných, technických, uměleckých, sportovních aj.) a navrhuje se pochvaly.

3. Zásady klasifikace

- a. Základem klasifikace je tzv. kladná klasifikace, tj. hodnotí se to, čeho již žák dosáhl.
- b. Při průběžné i souhrnné klasifikaci pedagogický pracovník (dále jen "učitel") uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- c. Učitel řádně zdůvodní každou klasifikaci žákovi, popř. jeho zákonnému zástupci.

- d. Žák má právo se vhodným způsobem ke klasifikaci vyjádřit.
- e. Učitel umožní žákovi v odůvodněných případech opravu nepříznivé průběžné klasifikace
- f. Při souhrnné klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- g. Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována v článku 5 a 8. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

4. Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

- a. Učitel je povinen vést průkaznou evidenci o klasifikaci žáka. Při případné kontrole musí být na jejím základě schopen odůvodnit klasifikaci.
- b. Minimální počet známek a formu zkoušení v jednotlivých předmětech stanoví příslušné předmětové komise. Rozhodnutí předmětové komise je zaznamenáno v příloze tohoto klasifikačního řádu, která je jeho nedílnou součástí. Tato informace je na začátku školního roku sdělována žákům.
- c. Součástí hodnocení může být i aktivní zapojení žáka do výukového procesu. Hodnocení za zapojení se do vyučovací hodiny (i záporné) je žáku sdělováno na konci této vyučovací hodiny.
- d. Učitel oznamuje žákům výsledek každé klasifikace – po ústním vyzkoušení v příslušné hodině, hodnocení písemného zkoušení do 14 dnů od napsání písemné práce. Žák dostane opravenou písemnou práci k nahlédnutí.
- e. Ústní zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, je nepřipustné zkoušení žáků beze svědků v kabinetech. Výjimka je možná pouze při diagnostikované poruše, kdy je tento způsob doporučen psychologem, nebo je odsouhlasen vedením školy v případě ověřovací zkoušky (čl.1 odst.5). Při zkoušení je přítomen minimálně jeden další pedagog z příslušné předmětové komise.
- f. Zkoušení rozvrhne učitel rovnoměrně na celé klasifikační období.
- g. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut nebo jejíž obsah uzavírá větší probraný tématický celek nebo látku delšího časového období, vyučující žáky informuje předem a zapíše termín této zkoušky do přehledu písemného plánovaného zkoušení nejdéle do čtvrtka do 14 hodin v předcházejícím týdnu.
- h. V jednom týdnu mohou žáci psát ve třídě maximálně 3 „velké“ práce a v jednom dnu maximálně jednu tuto písemnou práci. Toto se nevztahuje na písemné práce z volitelných předmětů, tyto práce se do písemného přehledu zkoušení nezapisují.
- i. V případě, že vyučující stanoví pro žáka náhradní písemné zkoušení, je v kompetenci učitele určit termín tohoto zkoušení. Při úmyslném vyhýbání se plánovanému zkoušení ředitelství doporučuje vyučujícím, aby náhradní písemné práce zadávali žákům až v týdnu před uzavřením klasifikace za 1., resp. 2.pololetí. Krátké orientační písemné zkoušení vyučující není povinen žákům předem sdělovat.

5. Klasifikace žáků

- a. U žáků, jejichž absence v jednotlivém předmětu přesáhla 15% z odučených hodin nebo nezískali dostatečný počet známek (z viny žáka) pro uzavření klasifikace, může vyučující požadovat ověření znalostí žáka dodatečnou ověřovací zkouškou. Tuto skutečnost projedná se zástupcem ředitele, který po dohodě s vyučujícím stanoví termín ověřovací zkoušky. O rozsahu (maximálně učivo daného pololetí) i formě zkoušky rozhodne vyučující. Zkouška bude mít zásadní vliv na celkovou klasifikaci žáka. Žák může v jednom dni konat maximálně jednu ověřovací zkoušku. Tato zkouška není zkouškou komisionální.

Žákům, jejichž absence v předmětu přesáhla 30% z odučených hodin, bude buď nařízena ověřovací zkouška, nebo žák nebude z předmětu v tomto období klasifikován. Konečné rozhodnutí je v kompetenci ředitele školy.

Žák musí být s termínem zkoušky seznámen minimálně 3 dny předem.

- b. Případy žáků zaostávajících ve studiu se projednávají zpravidla na pedagogické radě (listopad, duben) a jsou dány prokazatelně a neprodleně na vědomí zákonnému zástupci žáka třídním učitelem. V mimořádném případě se zaostávání žáka projednává i mimo termín pedagogické rady za přítomnosti ředitele (v případě jeho dlouhodobé nepřítomnosti zástupce ředitele) a třídního učitele. Výsledky jednání sdělí třídní učitel neprodleně prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka.
- c. Třídní učitelé (případně výchovný poradce) informují ostatní vyučující o skutečnostech v osobním životě žáka, které by mohly negativně ovlivnit jeho studijní výsledky.
- d. Nelze-li žáka ze závažných důvodů (zdravotní, rodinné) hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za 1. pololetí bylo provedeno nejpozději do konce června. Není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za 1. pololetí nehodnotí.
- e. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro stanovení jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do té doby navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník. Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, nemůže postoupit do vyššího ročníku. O případném opakování ročníku rozhoduje ředitel školy.
- f. Žák, který na konci 2. pololetí neprospěl nejvýše ze 2 povinných předmětů, může konat z těchto předmětů opravné zkoušky nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Opravné zkoušky jsou komisionální. Žák, který se bez vážné omluvy k vykonání opravné zkoušky nedostaví, je klasifikován z vyučovacího předmětu, z něhož měl konat opravnou zkoušku, stupněm prospěchu nedostatečný.

Obsahem opravné zkoušky je

- I. látka 2. pololetí, pokud žák v 1. pololetí prospěl
- II. látka celého ročníku, pokud žák neprospěl v 1. i 2. pololetí .
- g. Má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, písemně požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka. Komisionální přezkoušení žáka se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo

- v termínu dohodnutém ředitelem (v případě jeho dlouhodobé nepřítomnosti zástupcem ředitele) se zákonným zástupcem žáka či zletilým žákem.
- h. Prospěch v jednotlivých předmětech je klasifikován stupni 1–5 (výborný až nedostatečný)
- 1 = prospěch výborný** – Žák ovládá požadované poznatky uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené vědomosti a dovednosti pro řešení praktických i teoretických úkolů. Samostatně hodnotí jevy a zákonitosti.
- 2 = prospěch chvalitebný** – Žák ovládá poznatky v podstatě uceleně, přesně a úplně. Samostatně nebo na základě menších podnětů učitele je schopen osvojené vědomosti a dovednosti uplatňovat, nevyskytují se podstatné chyby.
- 3 = prospěch dobrý** – Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojených vědomostí a dovedností nepodstatné nedostatky, je schopen je uplatňovat s pomocí učitele.
- 4 = prospěch dostatečný** – Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojených vědomostí a dovedností závažné nedostatky, v uplatňování poznatků se vyskytují závažné chyby, jež ale dovede s pomocí učitele opravit.
- 5 = prospěch nedostatečný** – Žák si požadované vědomosti a dovednosti neosvojil, má v nich závažné nedostatky, které není schopen opravit ani s pomocí učitele.
- i. Klasifikace zahrnuje
1. stupeň osvojení a jistoty, s níž žák ovládá učivo,
 2. schopnost samostatného úsudku,
 3. schopnost aplikace získaných vědomostí a dovedností,
 4. samostatnost a aktivitu při řešení úkolů,
 5. soustavnost a svědomitost v práci,
 6. úroveň vyjadřování.
- j. Při dílčí klasifikaci může vyučující využívat kromě tradiční klasifikace také bodový systém, procentuální systém, kladná a záporná znaménka atd. za předpokladu, že je s nimi žák předem seznámen. Jakýkoliv způsob dílčího hodnocení však musí být objektivně a jednoznačně převoditelný na celkovou klasifikaci uvedenou v citované vyhlášce. Stupeň prospěchu nemusí odpovídat aritmetickému průměru dosaženého hodnocení. Vyučující je však povinen klasifikace objektivně zdůvodnit.

Klasifikační stupně prospěchu v TV

Při klasifikaci se nepřihlíží pouze k míře talentu, nýbrž i ke schopnosti a motivaci žáka využít vlastních možností v rámci osobních mezí.

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí, dodržuje pravidla mezilidských vztahů, BOZ a pravidla fair play.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech převážně aktivní, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí, dodržuje pravidla mezilidských vztahů, BOZ a pravidla fair play.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, neprojevuje aktivní zájem, nevyužívá dostatečně své schopnosti. Žák zpravidla dodržuje pravidla mezilidských vztahů, BOZ a pravidla fair play.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní, projevuje velmi malou snahu i zájem. Žák mívá problémy s dodržováním pravidla spolupráce, BOZ a pravidel fair play.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní, rozvoj jeho schopností je neuspokojivý, neprojevuje zájem. Žák

zpravidla nedodržuje pravidla spolupráce, BOZ a pravidla fair play.

6. Postup do vyššího ročníku

Do vyššího ročníku postoupí žák, který splní podmínky dané zákonem č. 561/2004 (školský zákon).

§ 52, odst. (1) - pro žáky nižšího gymnázia

- Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle odstavce 6 věty třetí (opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů). Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

§ 69 odst. (4) – pro žáky vyššího gymnázia

- Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí příslušného ročníku prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem, s výjimkou předmětů, z nichž se žák nehodnotí. Hodnocení žáka v odborných předmětech, které stanoví rámcový vzdělávací program v uměleckých oborech, se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky.

§ 69 odst. (9)

- Má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

7. Klasifikace při opravných zkouškách

- Opravná zkouška je vždy zkouškou komisionální. Výsledné hodnocení je dáno pouze známkou z této zkoušky.
- Žák může konat v jednom dni pouze jednu opravnou zkoušku.
- Postup je stanoven dle §69 zákona 561/2004.

8. Klasifikace při maturitních zkouškách

- d. Klasifikace při maturitní zkoušce se řídí nejnovější platnou maturitní vyhláškou MŠMT.

9. Klasifikace chování

Klasifikaci chování stupněm 1 nebo 2 navrhuje třídní učitel, který přitom zohledňuje doporučení ostatních vyučujících. Ve sporných případech rozhoduje ředitel na základě doporučení pedagogické rady.

- **Stupeň 1 (velmi dobré):** Žák uvědoměle dodržuje pravidla slušného chování a ustanovení školního řádu. Ojediněle se dopouští méně závažných přestupků.
- **Stupeň 2 (uspokojivé) :** Chování žáka ve škole je v rozporu s pravidly slušného chování a ustanoveními školního řádu. Žák se dopustil závažného přestupku nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků.
- **Stupeň 3 (neuspokojivé):** Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování a ustanoveními školního řádu. Žák se dopustil velmi závažného přestupku nebo se opakovaně dopouští závažných přestupků.

O klasifikaci chování stupněm 3 rozhoduje ředitel školy na základě návrhu třídního učitele případně jiného vyučujícího.

10. Celkové hodnocení

1. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- **prospěl (a) s vyznamenáním,**
- **prospěl (a),**
- **neprospěl,**
- **nehodnocen (a)**

2. **Žák prospěl s vyznamenáním,** není-li klasifikace v žádném povinném a volitelném předmětu horší než stupeň 2 – chvalitebný a průměrných prospěch z povinných a volitelných předmětů není horší než 1,50 a chování je hodnoceno jako velmi dobré.

Žák prospěl, není-li klasifikován v některém povinném nebo volitelném předmětu stupněm

5 – nedostatečný.

Žák neprospěl, je-li klasifikován v některém povinném nebo volitelném předmětu stupněm

5 – nedostatečný.

3. Celkové hodnocení „nehodnocen“ lze udělit pouze v 1. pololetí daného školního roku.

11. Hodnocení žáků s IVP

1. Ředitel gymnázia může s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit nezletilému žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na žádost jeho zákonného zástupce

a zletilému žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na jeho žádost vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ve středním vzdělávání ředitel gymnázia může povolit vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu i z jiných závažných důvodů.

2. V individuálním vzdělávacím plánu povoleném z jiných závažných důvodů je určena zvláštní organizace výuky a délka vzdělávání při zachování obsahu a rozsahu vzdělávání stanoveného školním vzdělávacím programem.

3. Ředitel gymnázia seznámí žáka a zákonného zástupce nezletilého žáka s průběhem vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu a s termíny zkoušek. Individuální vzdělávací plán, podepsaný ředitelem gymnázia, žákem a zákonným zástupcem nezletilého žáka, se stává součástí osobní dokumentace žáka.

12. Výchovná opatření

Pochvaly

- a. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské či školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.
- b. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících udělit pochvalu za výrazný projev školní iniciativy nebo za déle trvající úspěšnou práci.
- c. Pochvala ředitele školy může být udělena také v následujících případech:
 - vítězství v okresním kole soutěže pro žáky škol vyhlašované MŠMT
 - umístění do 3. místa v krajském kole soutěže pro žáky škol vyhlašované MŠMT
 - účast v celostátním kole soutěže pro žáky škol vyhlašované MŠMT
 - za významné umístění i v jiných soutěžích (uměleckých, sportovních, naukových)
 - za mimořádnou práci pro školu
 - prospěch s vyznamenáním po celou dobu studia
- d. Ústní nebo písemná pochvala je udělována žákovi před kolektivem třídy třídním učitelem nebo ředitelem školy. Všechny pochvaly se udělují formou zápisu na zvláštním formuláři školy. Pochvaly a jiná ocenění se zaznamenávají do třídních výkazů.

Kázeňská opatření

- a. Kázeňská opatření se ukládají podle §31 Školského zákona za závažné nebo opakované porušení školního řádu, a to bezprostředně po jeho zjištění. Mají následující posloupnost a lze je udělit jen jednou v daném školním klasifikačním období

- napomenutí třídního učitele
 - důtka třídního učitele
 - důtka ředitele školy
- b. Napomenutí a důtky se udělují před kolektivem třídy. Při udělení důtky oznámí ředitel školy nebo třídní učitel důvody udělení kázeňského opatření písemně prokazatelným způsobem zákonným zástupcům žáka. Opatření se zaznamenává do třídního výkazu.
- c. Podmíněné vyloučení ze studia může žákovi udělit ředitel školy v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených školním řádem. V rozhodnutí o podmíněném vyloučení je stanovena zkušební lhůta, a to nejdéle na dobu jednoho roku. Dopustí-li se žák ve zkušební době dalšího zaviněného porušení školního řádu, může být ze studia vyloučen. V případě zvláště závažného zaviněného porušení povinností stanovených Školským zákonem ředitel vyloučí žáka ze školy. Zvláště hrubé opakované slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči zaměstnancům školy nebo vůči ostatním žákům se považují za zvláště závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto zákonem.
- d. Každé prokázané užití alkoholu a psychoaktivních látek nebo jejich distribuce bude považováno za zvláště závažné porušení školního řádu.

13. Vedení dokumentace

- a. V třídním výkazu a počítači je zaznamenán vyučovací předmět, z něhož byla povolena opravná zkouška nebo zkouška v náhradním termínu, její datum a její hodnocení.
- b. Vysvědčení je vydáno až po vykonání této zkoušky, a to s datem jejího konání; na konci klasifikačního období je žákovi vydán jen výpis vysvědčení s příslušnou doložkou oznamující termín opravné zkoušky.

14. Neklasifikování žáků

- a. Ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka na žádost zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu; žáka se zdravotním postižením může také uvolnit z provádění určitých činností, popřípadě rozhodnout, že tento žák nebude v některých předmětech hodnocen.
- b. Žák nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa. V předmětu tělesná výchova ředitel školy uvolní žáka z vyučování na písemné doporučení registrujícího praktického lékaře.
- c. Žák není z předmětu, z něhož byl zcela uvolněn, hodnocen. Toto uvolnění musí být zapsáno v třídním výkazu a počítači a na vysvědčení u příslušného předmětu poznámkou „Uvolněn(a)“.

15. Sebehodnocení žáků

Smyslem sebehodnocení je přivést žáka k posouzení, uvědomění si úrovně svého rozvoje, naučit se formulovat opatření, která pro svůj další rozvoj učiní a následně posoudit svůj vlastní pokrok. Tím ho přivést k autoregulaci svého učení a zodpovědnosti za své výsledky.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- a. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků. Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími způsobem přiměřeným věku žáků. V jednotlivých učebních oblastech předem stanovíme a žákům sdělíme základní učební požadavky, jasně formulujeme, jaké dovednosti si žáci mají osvojit, čemu se mají naučit, upozorňujeme je, jaké činnosti nebo pokusy budou provádět, o čem budeme hovořit. Žákům předkládáme reálné a dosažitelné cíle, známky nejsou jediným zdrojem motivace.
- b. Chyba je přirozená součást procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozbořem chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.
- c. Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:
 - co se mu daří
 - co mu ještě nejde, jaké má rezervy
 - jak bude pokračovat dál
- d. Pedagogové vedou žáka k tomu, aby komentoval svoje výkony a výsledky. Sebehodnocení žáků nenahrazuje klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale pouze doplňuje a rozšiřuje evaluační procesy a více aktivizuje žáka.
- e. Na konci pololetí žák písemnou nebo ústní formou provede sebehodnocení v oblasti:
 - zodpovědnost
 - motivace k učení
 - sebedůvěra
 - vztahy v třídním kolektivu.

V Pardubicích 1. 9. 2018

Mgr. Luděk Burian
ředitel školy

PŘÍLOHA KLASIFIKAČNÍHO ŘÁDU

Nejnižší možný počet známek u každého žáka za klasifikační období byl stanoven na základě dohody členů jednotlivých předmětových komisí. Konkrétní počet známek si určí každý vyučující.

Český jazyk a literatura	• vyšší gymnázium ○ 1x ústní zkoušení, 1x slohová práce, ○ 1x jazykový test, 1 x diktát • nižší gymnázium ○ 1x slohová práce, 2x jazykový test, 2 x diktát
Anglický jazyk	• 5x písemné zkoušení (cvičení z gramatiky, porozumění psanému textu, poslech, psaný projev) • 2x ústní projev • 1 závěrečná písemná práce
Německý jazyk	• nižší gymnázium ○ 5x písemné zkoušení ○ 1x ústní projev • vyšší gymnázium ○ 5x písemné zkoušení ○ 1x ústní projev ○ 1x závěrečná písemná práce
Francouzský jazyk	• 6x písemné zkoušení (např. cvičení z gramatiky, porozumění psanému textu, poslech, psaný projev, závěrečná písemná práce...) • 1x ústní projev
Ruský jazyk, španělský jazyk	• 5x písemné zkoušení • 1x ústní projev • 1x závěrečná písemná práce
Základy společenských věd	• 4 známky
Dějepis	• 4 známky
Zeměpis	• 5 známek, maturitní ročník II. pololetí 3 známky
Matematika	• nižší gymnázium – 7 známek • vyšší gymnázium – 1. a 2. roč. - 7 známek 3. a 4. roč. – 5 známek
Fyzika	• 5 známek
Chemie	• 4 známky
Biologie	• 4 známky
Informatika	• osmileté studium: ○ 3. r. 2 známky ○ 4. r. 4 známky ○ 5. r. 4 známky ○ 6. r. 4 známky • čtyřleté studium: ○ 1. r. 4 známky ○ 2. r. 4 známky
Výtvarná výchova	• nižší gymnázium – 3 známky • vyšší gymnázium – 2 známky
Hudební výchova	• nižší gymnázium – 3 známky • vyšší gymnázium – 2 známky
Tělesná výchova	komplexní hodnocení žáků na základě jejich • výsledků z jednotlivých disciplín • přístupu k TV • osobnímu zlepšení a snaze....

Dvouleté volitelné předměty

Konverzace v anglickém jazyce	• 1x ústní projev, 4x písemné zkoušení
Konverzace v německém jazyce	• 1x ústní projev, 3x písemné zkoušení
Konverzace ve francouzském jazyce	• 1x ústní projev, 3x písemné zkoušení
Latina	• 1x ústní zkoušení, 3x písemné zkoušení
Literární seminář	• 1x ústní zkoušení, 3x písemné zkoušení
Společenskovědní seminář	• 1x ústní projev, 3x písemné zkoušení
Seminář z dějepisu	• 1x ústní projev, 3x písemné zkoušení
Seminář z matematiky	• 4x písemné zkoušení
Seminář z fyziky I	• 4x písemné zkoušení
Seminář z biologie	• 4x písemné zkoušení
Seminář z chemie	• 1. pol. 3. ročníku - 4x písemné zkoušení • -6x písemné zkoušení
Seminář z programování	• 3x praktické zkoušení
Seminář z deskriptivní geometrie	• 5x písemné zkoušení

Jednoletý – čtyřhodinový volitelný předmět

Konverzace v anglickém jazyce	• 1x ústní, 4x písemné zkoušení
Konverzace v německém jazyce	• 1x ústní projev, 5x písemné zkoušení
Konverzace ve francouzském jazyce	• 1x ústní projev, 5x písemné zkoušení
Seminář z dějepisu	• 1x ústní projev, 3x písemné zkoušení
Seminář ze zeměpisu	• 8 známek
Seminář z fyziky	• 10 známek
Seminář z chemie	• 7x písemné zkoušení
Seminář z ekonomie	• 1x ústní projev, 3x písemná práce

Jednoletý – dvouhodinový volitelný předmět

Literární a jazykový seminář	• 1x ústní zkoušení, 3x písemné zkoušení
Angličtina rozvíjející	• 1x ústní zkoušení, 4x písemné zkoušení
Angličtina pro ekonomické obory	• 1x ústní zkoušení, 2x písemné zkoušení
Angličtina pro medicínské obory	• 4x písemné zkoušení, 1x ústní prezentace (neklas.)
Konverzace v německém jazyce II	• 1x ústní projev, 2x písemné zkoušení
Konverzace ve francouzském jazyce II	• 1x ústní projev, 2x písemné zkoušení
Cvičení z matematiky	• 3x písemné zkoušení
Cvičení z matematiky+	• 3x písemné zkoušení
Seminář z deskriptivní geometrie	• 4x písemné zkoušení
Astronomie a kosmické lety	• 3x písemné zkoušení
Dějiny II. poloviny 20. století	• 1x ústní projev, 3x písemné zkoušení
Seminář ze základů věd	• 1x ústní projev, 3x písemné zkoušení
Informatika pro uživatele	• 4x praktická zkouška
Seminář z tělesné výchovy	• 4 známky

V MATURITNÍM ROČNÍKU VE 2. POLOLETÍ SE MŮŽE SNÍŽIT POŽADOVANÝ POČET ZNÁMEK NA POLOVINU

DODATEK KLASIFIKAČNÍHO ŘÁDU PRO CIZÍ JAZYKY:

V případě kombinované výuky anglického jazyka českým vyučujícím a rodilým mluvčím je požadováno alespoň jedno ústní zkoušení a jedna známka z písemného projevu od obou vyučujících.

DODATEČNÉ STANOVENÍ KLASIFIKACE TV:

1. fyzické testy vybraných disciplín podle toho, co bylo během pololetí (školního roku) aktuálně procvičováno – v případě, že fyzické testování dovolí zdravotní stav žáka
 2. v případě, že zdravotní stav žáka neumožňuje fyzické testování
- A - seminární práce dle zadání vyučujícího
- B - vedení hodiny TV – své skupiny spolužáků / spolužaček s daným nebo libovolným námětem